

ΠΕΡΙ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ κ. Louis Brechemin,
Γραμματέως τῆς Ἐθνικῆς πτηνοτροφικῆς
ἐταιρείας τῆς Γαλλίας κ.λ.π.

ΠΑΝΤΟΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΔΙΑ ΠΑΝΤΑ ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΩΝ

- Α'. Τί φροντίδες ἀπαιτοῦνται δι' αὐτὰ κατὰ μῆνα
Β'. Πῶς νὰ πληθύνωμεν τὰ οἰκιακὰ πτηνὰ
Γ'. Πῶς νὰ τὰ παχύνωμεν τεχνικῶς
Δ'. Πῶς νὰ γίνεται τὸ κρέας των νόστιμον
Ε'. Πῶς νὰ προλαμβάνωμεν τὰς ἀσθενείας των
ΣΤ'. Πῶς νὰ κάμωμεν τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενειῶν
Ζ'. Πῶς νὰ ἔχωμεν αὐγὰ κάθε ἐποχὴν

ΠΕΡΙ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ κ. Louis Brechemin,
Γραμματέως τῆς Ἐθνικῆς πτηνοτροφικῆς
ἐταιρείας τῆς Γαλλίας κ.λ.π.

ΟΛΗΤΟΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΔΙΑ ΠΑΝΤΑ ΟΡΝΙΘΟΤΡΟΦΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΩΝ

- Α'. Τὶ φροντίδες ἀπαιτοῦνται δι' αὐτὰ κατὰ μῆνα
Β'. Πῶς νὰ πληθύνωμεν τὰ οἰκιακὰ πτηνὰ
Γ'. Πῶς νὰ τὰ παχύνωμεν τεχνικῶς
Δ'. Πῶς νὰ γίνηται τὸ κρεῖας τῶν νόστιμον
Ε'. Πῶς νὰ προλαμβάνωμεν τὰς ἀσθενείας τῶν
ΣΤ'. Πῶς νὰ κάμωμεν τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενειῶν
Ζ'. Πῶς νὰ ἔχωμεν αὐτὰ κάθε ἐποχὴν

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

— ΧΑΝΙΩΝ —

Αῤῥ. ἀριθ. 65.687

Χρονολ. Εἰσαγ. 25-9-2009

Εἰδικότης Κτηνοτρόφου, Κρίτου

*Αριθ. 636.5/ΑΝΔ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

1906

Πᾶν ἀντίτυπον ἐκτὸς τῆς Κρήτης μὴ φέρον τὴν
ὕπογραφὴν τοῦ συγγραφέως θεωρεῖται κλοπιμαῖον
καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ ΜΗΝΕΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀμέσως μὲ τὴν πρώτην τῆς χρονιάς
ὅσον ὀρνιθῶνα ἡ ζωὴ ξαναγεννιέται
τραγοῦδια ἐδῶ, φωνὲς ἐκεῖ χαρᾶς
κι' ἀπ' τὰ ξεφωνητὰ τὸ μέρος σιέεται.

Εὐπνα καὶ δὴ, καλὴ νοικοκυρὰ,
ἢ κόταις σου θ' ἀρχίσουν νὰ γεννοῦνε·
Εὐπνα γιὰτὶ τὰ προῖμα πουλιὰ
μὲ μάλαγα σωστὸ θὰ ζυγισθοῦνε.

Χαρὰ ὅσιν τοῦ ἀγαπάει τὰ πουλιὰ
γιατ' εἶνε πλοῦτος τοῦ σπιτιοῦ πλοῦτος ὅσον τόπο·
θέλει φροντίδα ἢ κάθε μιὰ δουλειὰ
ἀλλὰ χρυσάφι δίνει γιὰ τὸν κόπο.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Εἰς τὴν ἀρχὴν κάθε χρονιάς ἡ πρώτη ἐργασία τοῦ
ὀρνιθοτρόφου εἶνε νὰ κάμῃ μιὰν γενικὴν καταγραφὴν
ὅλων τῶν πουλιῶν καὶ ζῶων ποῦ ἔχει εἰς τὸ ὀρνιθοτρο-
φεῖόν του. Χωρὶς τάξιν καὶ μέθοδον εἶνε ἀδύνατον νὰ
ἀναθρέψῃ πουλιὰ καὶ ζῶα τόσον λεπτὰ. Πολλάκις κα-
ταντᾷ δύσκολον νὰ πιάσῃ ὁ πτηνοτρόφος τὰ ἐξοδά του.
Ἀλλὰ αὐτὸ συμβαίνει διότι δὲν κανονίζεται τὸ εἶδος
καὶ ἡ ποσότης τῆς τροφῆς, ἡ ὁποία πρέπει:
Πρῶτον. Νὰ εἶνε κανονικὴ.

Δεύτερον. Νά δίδεται εἰς ὠρισμένας ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ Τρίτον. Νά ἀλλάσση ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς.

Ἀρ' οὐ τελειώσῃ ἡ καταγραφή, κάμει μίαν γενικὴν ἐπιθεώρησιν εἰς ὅλα τὰ σκεύη τοῦ ὀρνιθοτροφείου, τὰ ἐπιδιορθώνει, τὰ καθαρίζει καὶ τὰ ἀπολυμαίνει ἐντελῶς (δηλαδὴ τὰ ἀλείφει μὲ διάφορα φάρμακα ἀντισηπτικά, τὰ ὅποια ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ καταστρέφουν τὰ μικρόδια ποῦ φέρουν εἰς τὰ πουλιὰ ἀσθενείας). Τὸ ἴδιον κάμει καὶ εἰς τὰς κατοικίας τῶν ὀρνίθων, τῶν χηνῶν, τῶν νησῶν (παπιῶν), τῶν ξυλορνίθων, τῶν γάλων (ινδιάνων), εἰς τοὺς περιστερώνας καὶ τοὺς κλωβοὺς τῶν κορίβλων (κουνελιῶν). Ὑστερὸν ἀπὸ τὴν γενικὴν αὐτὴν ἀπολύμανσιν, ἀλείφομεν μὲ ἀθρεπτότερον τοὺς ὀρνιθῶνας, τὰ πατώματα, τοὺς φωλίτας, καὶ τὰ ραβδία ὅπου κοιμῶνται αἱ ὀρνίθες.

Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἀλείφωμεν τὰς κλωσσομηχανὰς καὶ τὰς τεχνητὰς μητέρας (ἐὰν ἔχωμεν τοιαύτας), κάθε μίαν θήκην ξεχωριστὰ, καὶ κατόπιν νὰ τὰς ἀπολυμαίνωμεν μὲ δραστήρια ἀντισηπτικά φάρμακα· διότι πλησιάζει ἡ ἐποχὴ ποῦ θὰ τὰς μεταχειρισθῶμεν, ἐὰν δὲν μετεχειρίσθῃμεν ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον ἀκόμη μερικὰς ἀπὸ αὐτάς. Πρέπει ὁ ὀρνιθοτρόφος νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ἐποχὴν τῶρα ποῦ αἱ νύκτες εἶνε μεγάλαι, διὰ νὰ κάμῃ ὅλας αὐτάς τὰς ἐργασίας.

Πετεινοὶ καὶ ὀρνίθες.

Εἰς τὸν ὀρνιθῶνα ὁ Ἰανουάριος εἶνε ὁ καθ' αὐτὸ μῆν ποῦ γίνεταί σωστὴ ἀναγέννησις. Εἰς τὰς δύο ἐτῶν ὀρνίθας, αὐτὸν τὸν μῆνα, ἂν τὰς διετηρήσαμεν ἕως τῶρα εἰς τὰ ζεστὰ καὶ τὰς ἐθρέψαμεν μὲ τροφὰς ποῦ περιέχουν ἄζωτον, ἀρχίζουν οἱ λόφοι των (κοινῶς τὰ κατσούλια των) νὰ χνουδίζουν, ἔπειτα νὰ κοκκινίζουν, καὶ αὐτὸ εἶνε φανερὸν σημεῖον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀρχίσουν νὰ γινοῦν.

Αἱ πουλάδαι ὁμῶς τῶν 8—9 μηνῶν πρέπει νὰ ἔχουν

πλέον ἀρχίσει ὅλοι νὰ γεννῶσι. Διαλέγομεν τότε ἀπὸ αὐτάς, ἐκείνας ποῦ κάμνουν τὰ μεγαλείτερα αὐγὰ καὶ τὰς θάζομεν ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰς ἄλλας ὁμοῦ εἰς ἓν μέρος, μαζὶ μὲ ἓνα δυναμωμένον πετεινόν. Ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν μᾶς λείπουν συνήθως τὰ αὐγὰ τῶν δύο χρόνων ὀρνίθων, παίρνομεν τὰ αὐγὰ τῶν πουλαδῶν ὅπου ἐδιαλέξαμεν καὶ ἐβάλαμεν ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰς ἄλλας πουλάδας, καὶ τὰ μεταχειρίζομεθα διὰ κλῶσσημα εἰς τὰς κλῶσσομηχανὰς ἢ καθίζομεν μὲ αὐτὰ γαλοπούλας (ινδιάνας), ἐκτὸς ἐὰν ἔχωμεν τὴν τύχην νὰ ἀρχίζουν μερικαὶ ὀρνιθεὶς μας νὰ γίνωνται κλῶσσαι. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄφει μας ὅτι αἱ πρῶται αὐταὶ ἀνατροφαὶ χρειάζονται καὶ περισσότερας φροντίδας ἐκ μέρους ἡμῶν, ἀλλὰ νὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἀπὸ τὰς πρώτας αὐτάς ἀνατροφάς, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ ὀλίγα πουλάκια ποῦ ἐβγήκαν τὸν Δεκέμβριον, θὰ ἔχωμεν τὰ πρώιμα ὀρνιθόπουλα, τὰ ὁποῖα πωλοῦνται τόσον πολὺ ακριβὰ. Ἡ ὠσκόπησις (ἐξέτασις τῶν αὐγῶν), μόλις περάσῃσι 5—6 ἡμέραι, εἶνε ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ· διότι τὰ αὐγὰ ποῦ δὲν ἔχουν σπóρον ἱκανὸν διὰ τὰ γίνουσι πουλιὰ, τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶνε πολὺ περισσότερα ἀπὸ κάθε ἀλληνέποχην. Ἀμα ἀρχίσωσι νὰ γεννοῦν αἱ ὀρνιθεὶς τῶν δύο ἐτῶν, ἀφίνομεν τὰ αὐγὰ τῶν πουλαδῶν καὶ προτιμῶμεν τὰ ἰδικά των διὰ κάθισμα κλωσσῶν, μόλιςδὲ μετὰ δύο μῆνας μεταχειρίζομεθα δι' αὐτὴν τὴν δουλειάν καὶ τὰ αὐγὰ τῶν πουλαδῶν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ποῦ κάμνει πολὺ κρύο, φροντίζομεν νὰ μαζεύωμεν τὰ αὐγὰ δύο φορές τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ τὰ ἐξασφαλίζωμεν ἀπὸ τὸ κρύο, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀδυνατίζει τὸν σπóρον τῶν αὐγῶν ἢ καὶ νὰ τὸν καταστρέφῃ ὁλότελα. Πρέπει δὲ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄφει μας, ὅτι αὐτοὺς τοὺς μῆνας ἢ τιμὴ τῶν αὐγῶν εἶνε πολὺ ὑψωμένη.

Ὅπως καὶ κατὰ τὸν Δεκέμβριον, τὰ δοχεῖα ποῦ πίνουν νερόν αἱ ὀρνιθεὶς πρέπει νὰ τὰ ἀδειάζωμεν καθὲ βράδυ, καὶ καθὲ πρωὶ νὰ τὰ γεμίζωμεν μὲ χλιαρὸν

νερόν διὰ νὰ πίνωσι· διότι τὸ χ.λιαρὸ νερόν ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ κάμνη τὰς ὀρνίθας νὰ γεννοῦν συχνὰ αὐγά, πρὸ πάντων, ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε πολὺ ψυχρὸς, αὐτὸ εἶνε ἀπαραίτητον νὰ γίνεται.

Ὅλα τὰ πουλιά ποῦ ἐγεννήθησαν κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ φθινοπώρου πρέπει νὰ εἶνε πωλημένα τὸν Δεκέμβριον κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἑτους. Δὲν πρέπει νὰ φυλάσσωμεν κἀνὲν ἀπὸ αὐτὰ διότι μεγαλύνουν δυσκόλως, ἀλλὰ, καὶ ὅταν μεγαλώσουν δὲν κάμνουν καλὰ πουλιά. Ὅσα δὲ μᾶς ἐμειναν, πρέπει νὰ τὰ καθυποβάλωμεν εἰς τεχνητὴν πάχυνσιν καὶ νὰ τὰ στείλωμεν μίαν ὥραν ἀρχήτερα εἰς τὴν ἀγοράν.

Τὸν Ἰανουάριον πολλὰς φορὰς ἡ θερμοκρασία καταβαίνει πολὺ. Εἶνε λοιπὸν ἀπαραίτητον ὅσα πουλάκια ἐγάζομεν αὐτὸν τὸν μῆνα νὰ τὰ ἔχωμεν προφυλαγμένα εἰς ἐπὶ τούτῳ δωμάτια ὅπου νὰ τὰ ἀνατρέφωμεν μεθ' ἐρμοκρασίαν ποῦ νὰ μὴ καταβαίνει τὴν ἡμέραν τοὺς δώδεκα βαθμοὺς. Ὅταν γίνωσι δεκαπέντε ἡμερῶν, θυνάμωνουν πλέον, καὶ εἰμποροῦμεν νὰ τὰ ἀφίνωμεν νὰ τρέχουν ἔξω ὅταν εἶνε ἥλιος. Καὶ ὅσω περισσότερον μεγαλύνει ἔξω ἢ ζέστη, τόσω συχνότερον καὶ ἡμεῖς τὰ ἐγάζομεν ἔξω. Τὰ πουλάκια ποῦ ἐβγάλαμεν τὸν Δεκέμβριον, ἀφίνωμεν πλέον νὰ τρέχουν περὶ ἐλεύθερα, ὅταν δὲ πλησιάζῃ ὁ μῆν νὰ τελειώσῃ, τὰ ἀφίνωμεν εἰς τὴν διάθεσιν των.

Ὅταν οἱ ὀρνιθῶνες ἔχωσι καὶ ἀνοικτὰ κηπάρια (μπάξεδάκια), τὰ σκάπτωμεν μετὰ τὴν ἀξίνην ἀφ' οὗ ἀφαιρέσωμεν πρῶτον τὸ ἐπάνω χῶμα καὶ τὸ πᾶμε εἰς τὸ ποτιστήριον. Ἐπίσης εἶνε πολὺ ὠφέλιμον νὰ σκάπτωμεν ἓν εἶδος αὐλάκι, ὅπου νὰ συνάγεται τὸ νερόν καὶ νὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τὰ κηπάρια μέρος τῆς ὑγρασίας ποῦ ἔχουν τὸν χειμῶνα καὶ τὰ πλέον ξηρὰ χῶματα. Ἐὰν τὰ κηπάρια αὐτὰ εἶνε πολὺ μεγάλα, τῶρα εἶνε ἐποχὴ νὰ φυτέψωμεν εἰς αὐτὰ μεγάλα δενδράκια, διὰ νὰ ἔχουν νὰ πουλιά ὁροσιὰν καὶ ἴσχιον τὸ θέρος.

Δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν πτηνοτροφεῖον καὶ ἔχουν ὄρνιθας μόνον διὰ πολυτέλειαν, δὲν εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ κατασκευάζουν κηπάρια, πρέπει δὲ οὗτοι νὰ ἔχουν τοὺς πετεινοὺς χωριστὰ ἀπὸ τὰς ὄρνιθας.

Ξυλόρνιθες καὶ Γάλοι

Ὅσαι ξυλόρνιθες δὲν εἶνε περιποιημέναι, δὲν ἀρχίζουσιν ἀκόμη νὰ γεννοῦν.

Ἀπὸ τοὺς γάλους, ὅσοι ἦσαν κατάλληλοι διὰ πώλησιν πρέπει νὰ τοὺς ἔχωμεν πλέον στείλει εἰς τὴν ἀγορὰν ἀπὸ τὸν περασμένον μῆνα ἀκόμη.

Ἀπὸ τὰς θηλυκὰς ξυλόρνιθας διαλέγομεν ἐκείνας ποὺ ἀρχίζουν νὰ γίνωνται κατάλληλοι διὰ νὰ τὰς καθίσωμεν αὐγά, καὶ τὰς βάζομεν ξεχωριστά. Πρέπει νὰ προσέχωμεν νὰ διατηρῶμεν ἐντελῶς καθαρὰς τὰς φωλεὰς τῶν. Μέσα εἰς τὰς φωλεὰς τῶν εἰμποροῦν νὰ μείνουν δέκα ἡμέρας περιωρισμένα καὶ νὰ κάμουν εἰκοσιμία ἡμέρας νὰ βγάλουν τὰ πουλάκια τῶν. Πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας πάντοτε νὰ ἀνακατεύωμεν καὶ θλίγον ἄνθος θείου (κοινῶς θειαφίου) μέσα εἰς τὸ ἄχυρον ποῦ ἔχουν αἱ φωλεαί. Ὅπως αἱ ξυλόρνιθες οὕτω καὶ οἱ γάλοι ποτὲ δὲν γεννοῦν αὐγά τὸν Ἰανουάριον.

Περιστεραι.

Εἰς τὸν περιστερῶνα τὰ κελαϊδήματα ἀκούονται τῶρα συχνότερον, τὰ θηλυκὰ ἀρχίζουν πάλιν νὰ γεννοῦν, τὰ ἀρσενικὰ περιτριγυρίζουν μὲ πειθὺ ζωηρότητα. Πρέπει νὰ θέτωμεν χωριστὰ ἐκεῖνα τὰ ἀρσενικὰ ποῦ μαλώνουν, νὰ ἐξετάζωμεν ἂν αἱ περιστεραι ζευγαρώνουν καλῶς, ἂν τὰ ἀρσενικὰ δὲν εἶνε περισσότερα ἀπὸ τὰ θηλυκὰ, ἢ ἂν τὰ θηλυκὰ δὲν ὑπερβαίνουν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρσενικῶν. Πρέπει νὰ φροντίζωμεν ὥστε αἱ φωλεαὶ νὰ εἶνε περισσότεραι ἀπὸ τὰ ζευγάρια. Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ἐξετάζωμεν μὲ προσοχὴν τὸν καιρὸν

ποῦ κάμνομεν τὸν γενικὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν γενικὴν ἀπολύμανσιν, περὶ τῶν ὁποίων ἐκάμομεν λόγον καὶ πρωτύτερα.

Ὁ περιστερὸν πρέπει νὰ εἶνε καλῶς προφυλαγμένος ἀπὸ τὴν χιόνα καὶ ἀπὸ τὸ ψυχρὸς, διὰ νὰ μὴ προσβάλουν τὰ πουλάκια ποῦ θὰ ἔβγουν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνὸς αἱ ψυχραὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

Χῆνες καὶ Νήσσαι.

Ἐπειδὴ οἱ χῆνες ἀργοῦν πολὺ νὰ μεγαλώνουν, ἀφίνουμεν πάντοτε ἓνα ἀριθμὸν ἀπὸ αὐτοὺς διὰ νὰ τοὺς πωλήσωμεν τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων. Πρέπει νὰ τοὺς διατηρῶμεν καλὰ καὶ νὰ τοὺς θάζωμεν εἰς τὸ παχυντήριον τοῦλάχιστον δεκαπέντε ἡμέρας προτοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς ποῦ θὰ τοὺς πωλήσωμεν. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ ἐκείνους ποῦ θὰ κρατήσωμεν διὰ αὐγά, εἰς αὐτοὺς δίδομεν τροφὰς ποῦ νὰ ἔχουν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέρας ἀμυλώδεις (σεμιγδαλώδεις) οὐσίας, τοὺς δίδομεν ὅσῳ εἰμποροῦμεν περισσοτέραν πρασινάδα, κόκκους ἐρεθιστικούς ὅπως εἶνε ὁ ἀραβόσιτος (καλαμπόκι, ἀραπόσιτι) καὶ ἡ βρώμη, καὶ μερικά τεύτλα (κοινῶς κοκκινογούλια, παντζάρια) κομμένα εἰς μικρὰ κομμάτια. Χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ διὰ νὰ χωρίζωμεν τοὺς ἀρσενικοὺς ἀπὸ τὰς θηλυκάς· οἱ παλαιοὶ ἀρσενικοὶ εἶνε καλλίτεροι διὰ νὰ ἔχωμεν αὐγά. Βιμπεροῦμε νὰ τοὺς φυλάσσωμεν μέχρις ἡλικίας ἐπτὰ—ὀκτὼ χρονῶν. Κρατῶμεν δὲ ποσότητα χηνῶν ἀνάλογον πάντοτε πρὸς τὰ βοσκήματα ποῦ τοὺς παρέχομεν.

Διὰ τὰς νήσσας χρειάζονται αἱ ἰδία φροντίδες καὶ ἡ προσοχὴ, τὰς ὁποίας λαμβάνομεν διὰ τὰς ὄρνιθας. Αἱ θηλυκαὶ δὲν ἀργοῦν νὰ ἀρχίσουν νὰ γεννοῦν, καὶ τὰ πρῶμα παπὰ πωλοῦνται πάντοτε εἰς ἐπικερδεῖς τιμὰς. Πρέπει νὰ προφυλάττωμεν ἀπὸ τὸν πῆγον τὰς δεξαμενάς ὅπου λούονται, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀνοίγωμεν ἐν μέρος ὅπου νὰ γίνεταὶ τὸ νερὸν ποῦ ἔχουν μέσα. Ἀλλὰ

ἀπὸ ὅλα αὐτὰ προτιμότερον εἶνε νὰ ἔχωμεν σκάφαις τὰς ὁποίας νὰ ἀδειάζωμεν καὶ νὰ πλύνωμεν κάθε θράδου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ νῆσσαι ἐπιδίδονται μὲ πειρὸ εὐχαρίστησιν εἰς τὸ τόσον σύνηθες ὅσον καὶ ὠφέλιμον κολύμβημά των. Ταῖς δίδομεν νὰ τρώγουν τροφὰς δυναμωτικὰς:

κρέατα ἀπὸ ἀποφάγια

ἐψημένα ὀψάρια

ὡς κόκκους δέ:

βρώμην καὶ ἀραβόσιτον.

Διότι πρέπει νὰ τὰς ἀναγκάζωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ γεννῶσιν αὐγά. Ὅπως διὰ τοὺς χῆνας οὕτω καὶ διὰ τὰς νήσσας τὸ ἄχυρον τῶν φωλεῶν πρέπει νὰ τὸ ἀνακατώνωμεν δύο καὶ τρεῖς φεράς, καὶ κατόπιν νὰ τὸ ἀντικαθιστῶμεν μὲ ἄλλο ἄχυρον. Τὸ δὲ ἄχυρον ποῦ ἀφαιροῦμεν τὸ μεταφέρομεν εἰς τὸν λάκκον ὅπου ἐμβαίνει ἡ κοπριά, καὶ θὰ γίνῃ πρώτης τάξεως λίπασμα. Τὰ αὐγά ποῦ γεννοῦν αἱ νῆσσαι πρέπει νὰ τὰ μαζεύωμεν τακτικὰ, ὥστε νὰ ἀναγκάζονται νὰ πηγαίνουν νὰ γεννῶσιν εἰς τὴν φωλεάν των, εἰς τὸ νερὸν δὲ τὰς ἀφίνομεν νὰ πηγαίνουν μόνον ὅταν εἶνε πλέον ἢ ὥρα ἑνδεκα τὸ πρωί.

Ἄν εἰμπορέσωμεν νὰ καθίσωμεν νήσσας εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνός, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐξαίρεσις, φροντίζομεν τότε νὰ ἐξασφαλίζωμεν τὰ παπάκια ἀπὸ τὸ κρύον καὶ τὴν ὑγρασίαν, εἰς τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ εὐαίσθητα, πάντων κατὰ τὰς δεκαπέντε πρώτας ἡμέρας.

Κονίκλοι (κοινῶς Κουνέλια)

Διὰ τοὺς κονίκλους ἀπαιτοῦνται αἱ ἴδιαι φροντίδες ποῦ ἀπαιτοῦνται καὶ διὰ τὰ ἄλλα ζῶα τοῦ πτηνοτροφείου· ὁδηγῶν ἐντελὴς καθαριότης καὶ χώρισμα ἐκείνων ποῦ εἶνε κατάλληλοι διὰ νὰ κάμουν ἄλλους. Ὅλοι οἱ νέοι

κόνικλοι πρέπει νὰ ἔμβουν εἰς τὸ παχυνήριον διὰ νὰ εἶνε ἕτοιμοι νὰ πωληθῶσι τὸν ἐρχόμενον μῆνα, ὅποτε παύει πλέον ἡ ἄδεια τοῦ κυνηγίου καὶ αὐξάνει ἡ τιμὴ των εἰς τὴν ἀγοράν.

Εἶνε καιρὸς νὰ ἐπιμείνωμεν πολὺ εἰς τὸ νὰ καταρτίσωμεν ζευγάρια, ὑπολογίζοντες ὥστε νὰ ἔχωμεν νέους κόνικλους περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου ὥστε, ὅταν θὰ εἶνε πλέον ἐξ ἐβδομάδων καὶ θὰ παύσουν νὰ βυζαίνωνται, νὰ ἔχωμεν νὰ τοὺς δίδωμεν ἄφθονον νωπὸν (φρέσκον) χορτόν νὰ τρώγουν. Ὅταν κάμνη πολὺ κρύο, πρὸ πάντων τὴν νύκτα, πρέπει νὰ προφυλάττωμεν τοὺς κόνικλους ἀπὸ τὸ κρύο, βάζοντες εἰς τὰς φωλεὰς των ψάθας ἢ καὶ μάλλινα ροῦχα, ἂν εἶνε αἱ φωλεαὶ των ἔξω εἰς τὸ ὑπαιθρον. Βάζομεν δὲ καὶ περισσότερον ἄχυρον διὰ νὰ διατηρῶνται θερμαὶ αἱ φωλεαὶ των. Ὡς τροφήν τοὺς δίδομεν περισσότερον ξηρὸν χορτόν, καθὼς καὶ τεῦτλα (κοκκινογούλια) καρόττα, μαζὶ μὲ ὀλίγην βρώμην, διὰ νὰ δυναμώνουν περισσότερον ἐκεῖνα τοῦ θὰ κάμουν ἄλλα. Ἄν τοὺς ἐδώσαμεν περισσοτέραν ξηρὰν τροφήν, τοὺς δίδομεν τὸ πρῶτὸ νὰ πίοιεν ὀροσερὸν νερόν.

Τὸ δέρμα τῶν κόνικλων τὸν χειμῶνα εἶνε καὶ ὠραιότερον καὶ ὀροσερότερον, ὥστε τῶρα τὸν Ἰανουάριον εἶνε καιρὸς κατάλληλος νὰ σφάζωμεν ἐκείνους, τῶν ὁποίων μᾶς χρειάζεται τὸ δέρμα.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Σπάνε τ' αἰγὰ καὶ τὰ χρυσῶ πουλιά
'σθ' ἄγκαλιὰ τῆς μάννας τὼν πετιοῦνται
«τσίου-τσίου» ἀκούς νῦ κάνουν τὰ πουλιά,
κι' ἀπ' τὰ «τσίου-τσίου» τ' ἀχυρὰ σκορπιοῦνται.

Ἄπ' τῇ χαρᾷ τοῦ ὁ γέρω-πετεινὸς
«κί-κι-ρι-κί» «κό-κό-ρι-κό» φωνάζει
κι' ὁ γάλος πάρα πέρα σοδαρὸς
τὸν θρίαμβο τοῦ πετεινοῦ θανμάζει.

Τὴ νύχτ' ἀπ' ὧσ' ἡ γυνὴ ἡ ἀλεποῦ
μὲ σαλασμένο στόμα τριγυρίζει,
μὰ τὴν τρομάζει ἡ μυρῶδιὰ σκυλιοῦ
καὶ πεινασμένη σπίτι της γυρίζει.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις

Ὁ Ἰανουάριος μᾶς παρέχει πολλὰς ἐπιτυχίας, ἀλλὰ ὁ Φεβρουάριος μᾶς ὑπόσχεται πολὺ περισσότερα. Αἱ ἡμέραι γίνονται μεγαλήτεροι, καὶ μία ἰδιαίτερα κίνησις, μία ζωὴ μεγαλητέρα παρατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς ὀρνιθῶνας, εἰς ὅλας τὰς γωνίας ὅπου εὐρίσκονται πουλιά τοῦ πτηνοτροφείου. Ἐντὸς ὀλίγου ὅλον τὸ ὕλικόν ποῦ προητοιμάσαμεν κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος θὰ τεθῇ εἰς χρῆσιν. Χρειάζονται μόνον περισσότεροι φροντίδες αὐτὸν τὸν μῆνα· διότι ἀπὸ αὐτὸν τὸν μῆνα ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ νέου ἔτους εἰς τὸ ὅποιον ἐμβήκαμεν καὶ συνεπῶς

παντοῦ πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ μάτια του τέσσαρα ὁ νοικοκύρης.

Πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι: ἂν τὸν περασμένον χρόνον ἐδιοικοῦσαμεν καλλίτερα τὸ πτηνοτροφεῖον, τὰ κέρδη μας θὰ ἦσαν ἀφθονώτερα, μολονότι ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι καμμίαν φορὰν καὶ ἡ κακοκαιρία συντελεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ κέρδη. Αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του καθε ὀρνιθοτρόφος. Πρέπει νὰ τὰ σκεφθῇ ὅλα λεπτομερῶς, νὰ ἐνθυμηθῇ τὰ σφάλματα ποῦ ἔκαμε τὸν περασμένον χρόνον, διὰ νὰ μὴ τὰ ἐπαναλάβῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Πετεινοὶ καὶ ὀρνιθες

Εἰς τὸν ὀρνιθῶνα βασιλεῦει μία ἑκτακτος κίνησις. Παντοῦ ἀκούονται τὰ τραγούδια τῶν πετεινῶν, τὰ κακαρίσματα τῶν ὀρνίθων, καὶ εἰς τὸ μέρος ποῦ ἔχουμεν τὰς τεχνητάς μητέρας, εἰς τὸ διαμέρισμα ὅπου ἀνατρέφομεν πουλιά (εἰς τὰ ἀναθρεπτήρια) τὰ κλάματ' αὐτῶν νεοσσῶν ποῦ ζητοῦν ἀνυπόμονοι καλὰ καὶ σώγει νὰ μεγαλώσουν, νὰ τρέξουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, νὰ ἀπολαύσουν καὶ τὴν τελευταίαν ἀκτίνα τοῦ ἡλίου. Πρέπει νὰ τρέξωμεν εἰς ὅλα τὰ μέρη νὰ μαζεύσωμεν τὰ αὐγά, τὰ ὅποια τῶρα ἀρχίζουν νὰ ἐκθηναίνουν εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ εἶνε ἡ καταλλήλοτέρα στιγμή διὰ νὰ καθίσωμεν τὰς κλωσσάς μας ἢ νὰ φορτώσωμεν τὰς μηχανάς μας διὰ νὰ προκάμωμεν νὰ ἐγγάλωμεν πουλιά εἰς ἐποχὴν ὅπου αἱ τιμαὶ εἶνε ὑψωμέναι ἀκόμη. Πρέπει ὅλο νὰ φροντίζωμεν νὰ ζητῶμεν καὶ νὰ ἀνακαλύπτωμεν τὰ κρυφὰ μέρη εἰς τὰ ὅποια οἱ ὀρνιθες ἔχουν τὴν μανίαν νὰ πηγαίνουν νὰ γεννοῦν τὰ αὐγά των· νὰ μὴν ἀφίνωμεν δὲ καὶ τὰς κλωσσάς μας νὰ παραιτοῦν τὰ ἰδικά των.

Ὅσοι δὲν ἔχουν κλωσσομηχανάς πρέπει νὰ προμηθευθοῦν τὰς καταλλήλους κλωσσάς· νὰ προτιμοῦν πάντοτε νὰ καθίζουν τρεῖς-τρεῖς μαζῇ, τὴν ἰδίαν ἡμέ-

ραν δηλαδή. Εἶναι καλὸν, διὰ τὴν εὐκολίαν μας, νὰ δανειζώμεθα κλωσσας ἀπὸ τοὺς γείτονάς μας ἐὰν ἔχουν, τὰς ὁποίας πάλιν ἐπιστρέφομεν μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν. Διότι τρεῖς κλωσσαι ποτὲ δὲν φέρουν τὴν ζημίαν ποῦ φέρει μία. Ὅταν δὲ ἐβγοῦν τὰ πουλάκια τῶν τριῶν κλωσσῶν, τὰ ἐνώνομεν εἰς δύο μόνον κλωσσας.

Τὸ νὰ καθίζωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνὰ τρεῖς, ἐξ ἧ ἐννέα κλωσσας, εἶναι ὁ ἐπικερδέστερος τρόπος. Ἀποῦ λοιπὸν καθίζωμεν π. γ. ἐξ κλωσσας, μετὰ ἐξ ἧ ἐπτὰ ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ τὰς ἐκαθίσταμεν, ἀρχίζομεν νὰ ἐξετάζωμεν μὲ τὸ ὠσκόπιον (*) τὰ αὐγά, καὶ ἀφαιροῦμεν ἀπὸ αὐτὰ ἐκεῖνα ποῦ δὲν ἔχουν σπόρον, τὰ διαφανῆ λεγόμενα, τὰ ὁποῖα βάζομεν εἰς μέρος δροσερὸν διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν ὡς τροφὴν τῶν νεοσσῶν (πουλιῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν).

Εἶνε προτιμότερον νὰ βάζωμεν εἰς τὰς κλωσσας ποῦ καθίζομεν αὐγά γεννημένα τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἢ τὸ πολὺ πολὺ νὰ διαφέρουν ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς των κατὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον βγαίνουν ὅλα μὲζῃ καὶ δὲν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ βλέπωμεν τὴν κλωσσαν νὰ ἀφίνη τὰ αὐγά διὰ νὰ πηγαίνῃ νὰ βόσκη τὰ πουλιά ποῦ μόλις ἐβγῆκαν. Αὐγά διὰ κάθισμα φροντίζομεν νὰ παίρνωμεν ἀπὸ ὄρνιθας ποῦ ἔχουν τὴν δευτέραν χρονίαν ποῦ γεννοῦν.

Ἀδιάφορον ἂν δὲν ἔχωμεν κλωσσας, ἀλλὰ ἔχωμεν χῆνας καὶ νῆσας (πάπιας). Ὅ,τι καὶ ἂν ἔχωμεν, πρέπει ἀπὸ τῶρα νὰ τὰς καθίζωμεν. Ἐνῶρίτερον κλώσησμα καὶ ἐνῶρίτερον μεγάλωμα, θὰ εἴπη ἐνῶρίτερον πούλημα. Αὐτὴν τὴν παροιμίαν πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ πάντοτε ἐκεῖνος ποῦ ἀνατρέφει πουλιά. Ὅταν οἱ πετεινοὶ ἔχουν μικρὰς πουλάδας ἢ παρὰ πολλὰς ὄρνιθας, τὰ αὐγά τότε εἴμπορεῖ μὲν νὰ εἶνε πολλὰ, ἀλλὰ

(*) Ὅργανον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξετάζομεν τὰ αὐγά. Ἢ ἐξέτασις τῶν αὐγῶν γίνεται καὶ δι' ἀπλῆς χειρὸς εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἢ τῆς λυχνίας.

τὰ αὐγά αὐτὰ θὰ ἔχουν πολὺ ὀλίγον σπóρον καὶ τὰ πουλάκια ποῦ θὰ ἔβγουν ἀπὸ αὐτὰ θὰ εἶνε ἀδύνατα, καὶ θὰ μεγαλώνουν πολὺ ἀργά. Ἐντὺς δὲ τούτου, καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ θὰ φοροῦν προτοῦ νὰ μεγαλώσουν. Ἀλλὰ ἡ παρατήρησις μας αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς πετεινοὺς καὶ τὰς ὄρνιθας ποῦ τρέχουν ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὰ χωράφια· διότι τότε εἰς πετεινὸς εἰμπορεῖ νὰ ἔχη μαζὴ τοῦ δεκαπέντε ὄρνιθας, καὶ ὅλα τὰ αὐγά ποῦ θὰ γεννηθοῦν ἀπὸ αὐτὰς νὰ ἔχουν ἀρκετὸν σπóρον.

Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὸ μάζευμα τῶν αὐγῶν καὶ τὰς διὰ τὰ πουλάκια φροντίδας μας, παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς συμβουλὰς ποῦ εἶπομεν τὸν Ἰανουάριον. Ἡ θερμοκρασία διαφέρει μὲν ὀλίγον, ἀλλὰ εἰμπορεῖ νὰ βγάζωμεν τὰ πουλιά ἔξω ὀλίγῳ περισσότερον.

Ἐξημερώνει τώρα ἐνωρίτερον. Ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου κανονίζομεν καὶ τὴν ὥραν ποῦ τοὺς δίδομεν τροφήν. Ὅσῳ ἐνωρίτερα τοὺς δώσωμεν νὰ φάγουν, τόσῳ ἐνωρίτερα καὶ θὰ γεννήσουν. Τὴν ἰδίαν παρατήρησιν ἔχομεν νὰ κάμωμεν καὶ διὰ τὴν βραδυνὴν τροφήν, τὴν ὁποίαν τοὺς δίδομεν ὀλίγον ἀργότερον ἀπὸ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Τὸν Φεβρουάριον ἡ θερμοκρασίᾳ μεταβάλλεται πολὺ συχνά. Ὅταν λοιπὸν ἡ θερμοκρασία καταιβαίνει, λαμβάνομεν τὰς προφυλάξεις ποῦ ἐλαμβάνομεν καὶ τὸν Ἰανουάριον. Τοῦναντίον δὲ πάλιν, ὅταν ἡ θερμοκρασία ἀναιβαίνει, ἀερίζομεν τοὺς ὀρνιθῶνας καὶ τὰς τεχνητὰς μητέρας, διὰ νὰ εἰμποροῦν τὰ πουλάκια νὰ ἀναπνέουν τὸν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ὑγείαν των καθαρὸν ἀέρα. Ἐκεῖνοι ποῦ ἔβγαλαν πουλιά μὲ τὴν μηχανὴν τὸν Νοέμβριον καὶ τὸν Δεκέμβριον, θὰ ἔχουν ἐντὸς ὀλίγου πρῶμα ὀρνιθόπουλα διὰ νὰ στείλουν εἰς τὴν ἀγοράν. Εἶνε ἀλήθεια, ὅτι τὰς ἀλευρώδεις τροφὰς τὰς κατασκευάζομεν εὐκολώτερον. Ἀλλὰ ἕνεκα τῆς ψυχρότητος τῆς ἐποχῆς, ὅταν κατὰ Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον ἀνατρέφωμεν ὀρνιθόπουλα, μεταχειρίζομεθα τὰς τροφὰς ποῦ

ἔχουν τὸ περισσότερον ἄζωτον, δηλαδή ἀποφάγια ἀπὸ κρέας, ἄλειθρι κρεάτινον κ.τ.λ. καὶ τὰς ὁποίας τροφὰς ἐσυστήσαμεν ἰδιαίτερώς διὰ τὰ πουλιὰ ποῦ ἔχουν μικρὰν ἡλικίαν. Ὅταν καμμίαν φορὰν ὁ καιρὸς γίνεται πάλιν ψυχρὸς καὶ διαρκῇ νὰ εἶνε τοιοῦτος, πρὸ πάντων κατὰ τοὺς καιροὺς ποῦ εἶνε πολὺ ὑγρασία, αἱ μικραὶ πουλάδες γεννοῦν πολὺ ἀραιὰ ἢ καὶ παύουν νὰ γεννοῦν. Τὰς ἐκβιάζομεν δὲ τότε ἡμεῖς νὰ γεννοῦν, δίδοντες εἰς αὐτὰς τροφὰς ἐρεθιστικὰς, δηλαδή κόκκους (σπειριὰ σταριοῦ, βρώμης, καλαμποκιοῦ) πλυμένους μὲ ἀσβεστόνερον, ἢ ζύμας θερμαντικὰς αἱ ὁποῖαι νὰ ἔχουν καὶ ὀλίγον ἄλας.

Ξυλόρνοιθες καὶ Γάλοι.

Τὰ εὖμορφα αὐτὰ τῆς ξυλόρνοιθας ἀρχίζουν καμμίαν φορὰν νὰ μᾶς παρουσιάζωνται κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς, σπάνια μὲν, ἀλλὰ ἀρκετὰ διὰ νὰ βγάλωμεν μὲ αὐτὰ ἓνα κοπάδι μικρά. Πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν τώρα ποῦ εἶνε σπάνια· διότι ἡ συνήθης ἐποχὴ ποῦ γεννοῦν αἱ ξυλόρνοιθες εἶνε μακρὰν ἀκόμη, ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν πουλιῶν διατηρεῖ ἀκόμη τὰ συστήματα ποῦ εἶχε τὸν καιρὸν ποῦ ἦτο εἰς ἀγρίαν κατάστασιν ἀνὰ τὰ ἐλεύθερα δάση. Ἡ ἐποχὴ τῆς γεννήσεως τῶν αὐγῶν οὔτε διὰ τὰς γάλους δὲν ἤρχισεν ἀκόμη. Ἀλλὰ ἡμεῖς πρέπει νὰ διαλέξωμεν ἀπὸ αὐτὰς ἐκείνας ποῦ εἰμπορέσαμεν ἐν τῷ ἀναμετάξῳ καὶ ἡναγκάσαμεν νὰ γεννῶσι, καὶ νὰ τὰς καθίσωμεν. Οὕτω λοιπὸν αὐταὶ πολὺ μᾶς βοηθοῦν τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ ἔτους ὅπου ἔχομεν μεγάλην ἔλλειψιν ἀπὸ κλωσσας. Πρέπει ὅμως νὰ φροντίζωμεν νὰ σηκώνωμεν τακτικὰ τὰς γάλους ποῦ ἐκαθίσταμεν· διότι ἄλλῶς καταντᾷ νὰ ἀποθνήσκουν ἀπὸ τὴν πείναν ἐπάνω εἰς τὰ αὐγά. Εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Οὐδᾶν ἐν Γαλλίᾳ, μικροὶ ὀρνιθοτρόφοι αὐτὴν τὴν ἐποχὴν κα-
οῖζουν ἕως 80 γάλους.

Περιστεραί.

Δὲν ἔχομεν νὰ συστήσωμεν παρὰ ἐκεῖνα ποῦ εἶπομεν καὶ τὸν περασμένον μῆνα. Ἐὰν ἐβγάλαμεν περιστερὰ κατὰ τὸν Ἰανουάριον, μόλις γίνουσι ἐξ ἐβδομάδων, τὰ χωρίζομεν ἀπὸ τὴν φωλεάν. Εἶνε ἡ καλλιτέρα ἐποχὴ διὰ νὰ φαγωθοῦν, εἴνε εἰπέρ ποτε τρυφερά, καὶ ἐντελῶς «εἰς τὴν ὥραν τοὺς» κατὰ τὴν συνηθὴ ἔκφρασιν.

Χῆνες καὶ Νήσσαι.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Φεβρουαρίου πρέπει νὰ ἐπαγρυπνώμεν καὶ εἰς τοὺς χῆνας. Εἰς τὰς πρωῒμους φυλάς τῶν χηνῶν, ὅπως εἶνε ἡ φυλὴ τῆς Τουλούζης, ἀρχίζουν νὰ γεννῶνται αὐγά. Αἱ χῆνες συνηθίζουν καμμίαν φορὰν νὰ κρύβουσι τὰ αὐγά των, ὅπως ὀλίγον-πολὺ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ζῶα τοῦ πτηνοτροφείου. Ὅφείλομεν λοιπὸν νὰ σπεύσωμεν νὰ εὕρωμεν τὸ μέρος ποῦ ἔστησαν τὴν φωλεάν των. Δι' ἐκείνους τοὺς χῆνας ποῦ εἶνε ὀλίγον ἄγριοι, πρέπει νὰ κατασκευάσωμεν φωλεάς ἀπὸ ξηρὸν γόρτον, τὸ ὁποῖον κοκκίζομεν μὲ ἄνθος θείου (θειοφίου). Ὑστερον ἀρίνομεν εἰς αὐτάς ἀπὸ ἓν αὐγὸν καὶ ἀφαιροῦμεν τὰ ἄλλα αὐγά καθόσον προχωρεῖ τὸ γέννημα, ἕως ὅτου τὰς ἀναγκάσωμεν νὰ γεννήσουν ἕως 100 αὐγά.

Μόλις φθάσωσι τὸν ὠρισμένον ἀριθμὸν τῶν αὐγῶν τὰς καθίζομεν εὐθύς.

Εἰς τὰς νήσας τῶν πρωῒμων φυλῶν, μόλις ἀρχίσῃ ὁ μῆν, ἀρχίζουν νὰ γεννοῦν συχνότερον αὐγά καὶ ὅλον ἐν γεννοῦν συχνότερον. Ὅπως εἶπομεν καὶ διὰ τοὺς χῆνας, τὰ αὐγά πρέπει νὰ συνάξωνται κάθε ἡμέραν καὶ νὰ καθίζωμεν τὰς νήσας τὸ ταχύτερον. Πολλοὶ ὀρνιθοτρόφοι ἔχουσι παπάρικα πλέον τὸν Φεβρουάριον, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς μεγαλειτέρας προφυλάξεις κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς, νὰ τὰ ἔχωμεν προφυλαγμένα ἀπὸ τὸ κρύον καὶ τὴν ὑγρα-

σίαν. Νά δίδωμεν εἰς αὐτά τροφάς ποῦ νά ἔχουν πολὺ ἄζωτον καὶ ἄρκετον φώσφορον διὰ νὰ ζετινιάζονται γρήγορα.

Διὰ τὰ περιπλέον, σᾶς παραπέμπομεν εἰς τὰς παρατηρήσεις ποῦ ἐκάμομεν διὰ τὰς νήσους καὶ τοὺς χῆνας τὸν περασμένον μῆνα· διότι αὐταὶ ἰσχύουν πάντοτε.

Κόνικλοι.

Εἶνε καιρὸς νὰ ἀφήσωμεν ἐλευθέρως μὲ τοὺς ἀρσενικοὺς σᾶς θηλυκὰς κόνικλους εἶχομεν εἰς διαθεσιμότητα, διὰ νὰ κάμουν ἄλλα. Ἀλλὰ τὰς νεαρὰς κόνικλους πρέπει νὰ κρατήσωμεν ἀνόμῃ χωριστά, ὥσπου νὰ γίνῃ τὸ χόρτον ἀφθονον. Κατὰ τὰς πολὺ ψυχρὰς ἡμέρας δὲν πρέπει νὰ τοὺς δίδωμεν τροφάς ποῦ περιέχουν νερὸν, ἀλλὰ νὰ τοὺς δίδωμεν ξηρὸν χόρτον ἀνακατωμένον μὲ πολὺ ὀλίγην πρασινάδα. Ἐπίσης τοὺς δίδομεν τεῦπλα (κοκκινογούλια) ἐψημένα, ἢ βρασμένα μέχρι ἀποσυνθέσεως, μαζῇ μὲ πίτυρα καὶ ἄχυρα. Καὶ τὸ βράδυ, μίαν καλὴν δόσιν βρώμης διὰ νὰ ζεσταθῇ τὸ αἷμα των.

Αἱ φροντίδες διὰ τὴν υἰεῖαν καὶ διὰ τὴν καθαρότητα πάντοτε εἶνε αἱ ἴδιαι, καὶ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὰς λησμονῶμεν.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μπήκαμε 'στὸν μῆνα τῆς παραγωγῆς
ὅπου ζευγαρώνουν τὰ ἄγρια πουλιά.
Μῆνα ποῦ ἀχνίξ' ἡ κάπα τοῦ βοσκοῦ
καὶ ποῦ πραδινίζουν γύρω τὰ κλαδιά.

Τῶμα τοῦ κοκόρου θριαμβευτικά
τῶμα ἀντικρύζει τοῦ περιστεριοῦ
καὶ «γλοῦκ-γλοῦκ» ὁ γάλος γύρω σ' τὴν κυρὰ
τὴν οὐρὰ φουσκώνει μὲ ὀρμὴ θερτοῦ.

Νὰ κ' ἡ φραγκοκόταις μας ἡ ντροπαλὴς
τρέχουν μὲ μανία ἐξω 'στὸ βουνό
κ' εὐωδία φέρουν ἡ ἀμυγδαλιαῖς
μὲ τὸ ἀεράκι μας τὸ πρωῒνό.

Μὲ χαρὰ ἡ πάπια τρέχει 'στὸ νερό,
μὲ τὸν ἀκριδὸ τῆς πάει νὰ λουσθῇ.
Τρέχει ὁ χῆνος νά'θῃ χορτοδροσερό
τρέχει καὶ ἡ χίνα πίσω γελαστή.

Ὡ χαρὰ 'στὴ γηύτη! ζῆτω ἡ ζωὴ!
Εἶνε πανηγύρι γύρω νὰ θεωρῆς!
«Νέε πιτυοτρόφε, ἔχε ὑπομονή,
«γὰ τοὺς κόπους ὅλους θα ἀνταμειθῇς»!

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Ὁ Μάρτιος εἶνε ὁ καθ' αὐτὸ μὴν τῆς παραγωγῆς.
Ἐξηναγκάσαμεν μὲν τὴν γέννησιν τῶν αὐγῶν, ἐκάμο-
μεν κλῶσσαις διὰ τῆς βίας, διότι αὐταὶ θὰ μᾶς δώσωσι

τὴν περισσοτέραν ὠφέλειαν· ἀλλὰ ἡ φυσικὴ ἐποχὴ τῆς παραγωγῆς δι' ὅλα τὰ ἄγρια πουλιά καὶ ζῶα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατὰγονται τὰ πουλιά καὶ ζῶα ποῦ ἔχομεν εἰς τὰς οἰκίας μας, εἶναι ὁ Μάρτιος καὶ ὁ Ἀπρίλιος. Ὅλα γύρω μᾶς τὸ μαρτυροῦν αὐτό. Εἰς τοὺς θάμνους, παρατηροῦμεν μικρὰ πράσινα φύλλα, τὰ μπουμπούκια παρυσιάζονται εἰς τὰ κλωνάρια τῶν καρποφόρων δένδρων, διασκοῦντος τοῦ μηνὸς αἱ ἀμυγδαλέαι, αἱ βερικοκέαι, αἱ ροδακινέαι ἐπιδεικνύουν τὸ ἐορτάσιμον ἀνθισμὰ των. Ὁ ὀρνιθοτρόφος δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν διδασκαλίαν τὴν ὁποίαν ἡ φύσις μᾶς διδάσκει κατὰ τὴν ἀναγέννησίν της. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἐποχὴ τῆς «βίαις» παρῆλθε πλέον.

Πετεινοὶ καὶ Ὀρνιθες.

Πολλοὶ ἀνατροφεῖς ἕως τώρα, ἐπειδὴ δὲν εἶχον μηχανὰς, δὲν εἰμπόρεσαν νὰ βγάλουν πουλιά, ἄλλοι πάλιν δὲν ἐπέμειναν νὰ ἀποκτήσουν πρῶϊμα ὀρνιθόπουλα, ἀλλὰ ὅλοι εἶναι ὑποχρεωμένοι αὐτὸν τὸν μῆνα νὰ βάλουν αὐγὰ διὰ κάθισμα, διὰ νὰ ἔχουν κατὰ τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου ὀρνιθας νὰ γεννοῦν καὶ νὰ τοὺς δίδουν αὐγὰ τὸν χειμῶνα, ὅποτε εἶναι τόσον σπάνια καὶ ἀκριβά. Δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν τὸν ἐρχόμενον μῆνα, ὁ Μάρτιος εἶναι πολὺ καταλληλότερος διὰ νὰ βάλωμεν αὐγὰ διὰ κάθισμα κλωσῶν, καὶ μάλιστα τὰς πρῶτας ὁκτῶ ἡμέρας πρέπει νὰ ἐτοιμάσωμεν ὅλην αὐτὴν τὴν ἐργασίαν· διότι τὰ ὀρνιθόπουλα τὰ ὁποῖα γεννῶνται τὸν Μάρτιον, θὰ ἀποτελέσουν μετὰ ὁκτῶ μῆνας τοὺς καλλιτέρους παραγωγοὺς, ἐπειδὴ ὅλη αὐτὴ ἡ ὡραία ἐποχὴ συντελεῖ πολὺ εἰς τὸ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ἀναπτύξεώς των.

Αὕτῃ ἡ λεπτομέρεια ἀρροῖ ἀποκλειστικῶς τὰ ὀρνιθόπουλα τὰ ὁποῖα εἶνε προωρισμένα διὰ τὴν παραγωγὴν. Τὰ ὀρνιθόπουλα τῆς πρῶτου κυλῆς, ὅπως εἶνε

ἡ φυλὴ τῆς Φαβερόλης, πωλοῦνται εἰς καλὰς τιμὰς καὶ τὸν Ἰούλιον ἀκόμη.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἐκκόλαψις (τὸ βγάλισιμο ἀπὸ τ' αὐγῶ) τῶν πουλιῶν καὶ ἡ ἀνατροφή των κατὰ τὸν ἐρχόμενον μῆνα εἶναι εὐκολωτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐπο. ἤν. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ πλέον πειστικὸς λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἀνατροφεῖς πρέπει νὰ βάλουν αὐγὰ διὰ κλώσσημα μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

Διὰ τὰς φροντίδας ποῦ πρέπει νὰ λαμβάνωμεν διὰ τοὺς παραγωγοὺς (πετεινοὺς καὶ ὄρνιθας τοῦ γεννήματος), τὰς κλώσους, τὰ αὐγά, παραπέμπωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς ὅσα περὶ αὐτῶν ἐγράψαμεν τὸν περασμένον μῆνα.

Εἴπομεν ὅτι πρέπει νὰ κάμωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα κλωσθήματα. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποῦ ἀνατρέφει πουλιά, πρέπει νὰ λογαριάσῃ πόσον καιρὸν θὰ διαθέσῃ διὰ τὴν ἀνατροφήν των πουλιῶν, καὶ τί τροφήν εἶνε συμφέρον του νὰ ἐξοδεύσῃ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, θὰ εἶναι πάντοτε βέβαιος ὅτι θὰ ὠφελῇ. Αἱ φροντίδες ποῦ πρέπει νὰ λαμβάνωμεν εἶνε διαφοροί, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν πουλιῶν. Τὰ πουλιά ποῦ γεννῶνται τὸν Μάρτιον ἀπαιτοῦν ἀκαταπαύστως φροντίδας κατὰ τὰς ὁκτὼ πρώτας ἡμέρας. Ἀμα παρ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ἐπειδὴ ἡ θερμοκρασία γενικῶς πλέον αὐξάνει, τὰ ἀφίνομεν κάπως ἐλεύθερα μὲ τὴν μητέρα των, ἢ ὁποία πρέπει νὰ μένῃ κλεισμένη μαζὶ μὲ αὐτὰ εἰς ἓνα ἀναθρεπτήρα ἀρκετὰ εὐρύχωρον. Εἶνε ἀπαραίτητον τὰς μητέρας νὰ τὰς ἔχωμεν περιορισμένας μὲ τὰ πουλάκια των κάθε μίαν χωριστὰ εἰς ἀναθρεπτήρας, διὰ νὰ μὴ μαλῶνουν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην, τὰ δὲ πουλάκια νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται πολὺ, ὥστε ἂν τυχὸν πιᾶσιν αἰφνιδία βροχὴ, νὰ εἰμποροῦν νὰ ἐμβαινούν γρήγορα μέσα, τὰ δὲ κιβώτια (κουτιά) τῆς ἀνατροφῆς νὰ τὰ ἔχωμεν προφυλαγμένα ὅταν ὁ καιρὸς φαίνεται συνεφιασμένος.

Διὰ τὰ πουλάκια ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Φεβρουάριον

αἱ φροντίδες εἶνε ὀλιγώτεραι ἀκόμη. Ἄφ' οὗ παρέλθη εἰς μὴν ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἐγεννήθησαν, τοὺς δίδομεν νὰ τρώγουν μόνον τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν, ἐὰν τοὺς παρ-
έχωμεν καὶ ἓνα περίπατον. Τὴν μητέρα των τὴν κρα-
τοῦμεν ὀκτῶ ἀκόμη ἡμέρας μέσα εἰς τὸν ἀναθρεπτήρα,
καὶ κατόπιν τὴν ἀπολύομεν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα μὲ τὰς ἄλ-
λας ὀρνίθας. Τὰ πουλιά πάλιν τὰ ὅποια ἔγιναν πειὰ ἐξ
ἐβδομάδων τὰ συνάγομεν καὶ τὰ θέτομεν ὅλα μαζῇ εἰς
ἓνα ὀρνιθῶνα.

Διὰ τὰ πουλάκια ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Ἰανουάριον,
τὰ ὅποια ὅμως εἶνε πολὺ σπάνια, ἅμα γίνουσι δυσόμισυ
μηνῶν, τὰ δίδομεν τροφὰς ἀλευρώδεις. Ἐὰν ἔχωμεν
παχυντήρια, τὰ βάζομεν εἰς αὐτὰ καὶ ἀρχίζομεν τὴν
τεχνητὴν παχυνταίαν (πάχεμα). Ἐὰν τὰ πουλάκια εἶνε
παραπολὺ ἀδύνατα, εἶνε ἀνωφελές νὰ τὰ βάλωμεν
εἰς τὸ παχυντήριον, δὲν θὰ παχύνουν, τὰ δίδομεν μό-
νον τροφήν ἀλευρώδη, ἀλλὰ ὅχι πολὺ νεροῦλην, τὴν
δίψαν δὲ ποῦ θὰ ἔχουν θὰ φροντίσουν νὰ τὴν σβύσουν
μόνα των. Ἀφοῦ τὰ παχύνωμεν, εἴτε ἔξω ἐλεύθερα,
εἴτε κλεισμένα μέσα εἰς παχυντήριον, πρέπει νὰ προσ-
παθήσωμεν μὲ κάθε τρόπον νὰ τὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ τὴν
πώλησιν καὶ νὰ τὰ ὑπάγωμεν μίαν ὥραν ἀρχίτερα εἰς
τὴν ἀγοράν διότι πωλοῦνται πολὺ ἀκριδὰ αὐτὴν τὴν
ἐποχὴν.

Μερικοὶ ὀρνιθοτρόφοι συνειθίζουσιν μόλις ἔμβη ἡ ἄνοι-
ξις νὰ δίδουν εἰς ὅλας τὰς ὀρνίθας των ὡς εἶδος καθάρ-
σιον θεικρὸν νάτριον. Ἡ μέθοδος αὕτη δὲν εἶνε
κακὴ, ἀλλὰ προτιμότερον εἶνε νὰ τὰ πηγαίνωμεν εἰς
πρασινάδα ἀπὸ ξηρόθρακα, ἀπὸ ἄγρια ραδίκια, καὶ πρὸ
πάντων εἰς τὸ μικρὸ ἐκεῖνο χορταράκι ποῦ λέγεται κοι-
νῶς καπνιὰ (σαχτερές) (Γαλλιστὶ fumeterre) τὸ ὅποιον
φυτρώνει ἐκεῖ ποῦ εἶνε λαχανόκηποι. Αἱ ὀρνίθες τρελ-
λαίνονται δι' αὐτὸ τὸ χορτάρι ὅταν φυτρώσῃ, καὶ τὰς
ὠφελεῖ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην τροφήν.

Ξυλόρνοιθες καὶ Γάλοι.

Ὅπως κατὰ τὸν περασμένον μῆνα, οὕτω καὶ τώρα, τὰ αὐγά τῶν ξυλόρνοιθων εἶνε ἀραιά. Μολαταῦτα ἀπὸ τὰς δεκαπέντε τοῦ Μαρτίου καὶ ὕστερον, γίνονται περισσότερα. Μὲ τὰ αὐγά των λοιπῶν καθίζομεν ὄρνιθας καὶ λαμβάνομεν ὅλας τὰς φροντίδας ποῦ εἶπομεν προηγουμένως περὶ τῶν ὀρνίθων.

Αἱ πρωιμώτεραι ἀπὸ τὰς ξυλόρνοιθας, καὶ αὗται εἶνε πολὺ ὀλίγαι, ἤρχισαν νὰ γεννοῦν ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον ἀκόμη, ἀλλὰ τὸν Μάρτιον γεννοῦν πλέον ταχτικῶς αὐγά καὶ πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ τὸ γέννημά των. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἔχομεν τόσον μεγάλην ἀνάγκην ἀπὸ κλωσσας, τόσῳ διὰ τὰ αὐγά τῆς ὀρνίθας ὅσῳ καὶ διὰ τὰ αὐγά τῆς νήσας (πάπιας), ὥστε ἀναγκαζόμεθα νὰ καθίσωμεν διὰ τῆς βίας μερικὰς γαλοπούλας καὶ νὰ τὰς ἀναγκάσωμεν νὰ κλωσσοῦν διαρκῶς, ἢ καταφεύγομεν τέλος εἰς τὰς κλωσσομηχανάς. Ὅσον ἀφορᾷ δι' αὐτὸ πλέον, μόνος του ὁ ὀρνιθοτρόφος βλέπει πῶς τὸν συμφέρει καλλίτερα. Ἄν μὲν ἔχη ἡ ἀγορὰ γαλόπουλα, ἀφίνει τὰς γάλους νὰ γεννῶσιν αὐγά, ἐὰν δὲ συμβαίνει τὸ ἐναντίον, τὰς καθίζει ἐπάνω εἰς αὐγά παπιῶν, γηνῶν ἢ ὀρνίθων.

Περιστεραί.

Εἰς τὸν περιστερῶνα, αὐτὸν τὸν μῆνα ἢ παραγαγὴ εὐρίσκεται εἰς τὸ ζενίθ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας εἰς τὰ πουλάκια ποῦ θὰ γεννηθοῦν αὐτὸν τὸν μῆνα, καὶ νὰ χρῶμεν διὰ ἀναπαραγωγὴν (διὰ σοὶ ὡς κοινῶς λέγομεν) τὰ πλέον εὐμορφα. Νὰ μὴ λησμονῶμεν ἢ ἀδιαφορῶμεν νὰ βάζωμεν εἰς τὸν περιστερῶνα μίαν λεκάνην, ὅπου αἱ περιστεραι νὰ πηγαίνουν καθ' ἡμέραν νὰ παίρνουν τὸ καθημερινὸν λουτρόν των τὸ ὁποῖον τὰς ὠφελεῖ παραπολύ. Ἐνόσῳ μάλιστα ἡ θερμοκρασία μεγαλώνει, θὰ συνηθίσουν σιγά-σιγά νὰ λούωνται συχνό-

τερον. Πρέπει νὰ τοὺς δίδωμεν ὀλίγον χορταράκι διὰ νὰ τοὺς ζωογονῇ, νὰ χωρίζωμεν ἀπὸ τὰ νέα περιστέρια ἐκεῖνα ποῦ εἶναι προσωρισμένα διὰ πώλημα, μόλις φυτρώσουν τὰ πρῶτα πτερὰ των.

Χῆνες καὶ νῆσσαι.

Αἱ χῆνες τὸν Μάρτιον γεννοῦν πλέον ὅλαι τακτικά. Πρέπει λοιπὸν κάθε ἡμέραν νὰ μαζεύωμεν τὰ αὐγά των μόλις γεννῶνται, νὰ τὰ βάζωμεν εἰς μέρος ὁρσοερὸν σφικτὸν, τὸ ἐν κοντὰ εἰς τὸ ἄλλο, προφυλαγμένα ἀπὸ τὸν ἀέρα διὰ νὰ μὴ ἐξατμισθῇ τὸ λεύκωμα (ἀσπράδι) των. Μόλις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκτήσωμεν ἕνα ὠρισμένον ἀριθμὸν, καθίζωμεν μὲ αὐτὰ γάλους ἢ τὰ βάζομεν εἰς κλωσσομηχανάς. Τότε δὲ μόνον καθίζωμεν μὲ τὰ αὐγά των χῆνας, ὅταν φθάσῃ τὸ γέννημά των ἕως ἐκεῖ ποῦ πρέπει. Ἀμα τελειώσῃ τὸ κλώσσημα καὶ ἔδωκον τὰ χηνάρια, τὰ περιφυλάσσομεν ἀπὸ τὴν βροχὴν καὶ τὴν ὑγρασίαν, καὶ τοὺς δίδομεν νὰ τρώγουν ζύμας, μέσα εἰς τὰς ὁποίας ἀνακατεύομεν πρωτίτερα φύλλα τσουκνίδας ψυλοκομμένα.

Αἱ ὀρνίθες ποῦ καθίζωμεν τὸν Φεβρουάριον μὲ αὐγά νησῶν, δίδουν ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα πολλὰς φορὰς ἀπελπίζουν τοὺς ὀρνιθοτρόφους. Διότι πραγματικῶς, ὅταν αἱ νῆσσαι εἶναι πολὺ νεαραὶ, ἢ δὲν πηγαίνουν εἰς ἕν ρυάκιον νὰ βόσκουν, μετὰξὺ τῶν πρῶτων αὐγῶν ποῦ θὰ γεννοῦν, εὐρίσκονται καὶ ὅχι ὀλίγα χωρὶς σπόρον (διαφανῇ). Τὸν Μάρτιον ὁμοῦς τὰ αὐγά ποῦ ἔχουν σπόρον εἶνε ἀφθονώτερα, καὶ οὕτω ἀνακουφίζεται κἀνείς εἰς τὰς ἀποτυχίας τοῦ περασμένου μηνός. Ἐν τούτοις, παρὰ τὰ διαφανῇ αὐγά ποῦ γεννῶνται, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ κάμωμεν μερικὰ κλωσσήματα, καὶ δι' αὐτὸ ἀκολουθοῦμεν τὰς συμβουλὰς πρὸς ἐδώσαμεν τὸν περασμένον μῆνα. Ὅπως διὰ τὰς χῆνας, οὕτω καὶ διὰ τὰς νήσας καθίζωμεν μὲ τὰ αὐγά των γάλους, ἢ τὰ βάζομεν εἰς κλωσσομηχανάς, εἰς τὰς ὁποίας ἐπιτυγχάνομεν πολὺ,

ὅταν κρατῶμεν μέσῃ εἰς αὐτάς ζέστην 390 βαθμῶν καὶ τοὺς δίδωμεν ὀλίγην ὑγρασίαν, ἀφ' οὗ περάσουν αἱ 27 πρῶται ἡμέραι.

Ἐπίσης χρειάζεται πλήρης καθαριότης καὶ ἀπολύμανσις τῶν φωλεῶν των, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀργοῦν νὰ λερωθοῦν ἀπὸ τὰς πρώτας θερμὰς ἡμέρας ἀκόμη, καὶ ὅπου αἱ ὀρνιθόφθιραι (ὀρνιθόψειραις) καὶ τὰ βλαβερά ζώδια εὐρίσκουν εὐκαιρίαν μὲ τὰς ζέστας νὰ γεμίζωσι τὰς φωλεὰς, καὶ φέρουν ἀνυπολόγιστον ζημίαν εἰς τὸν ὀρνιθοτρόφον.

Κόνικλοι.

Κατὰ τοὺς περασμένους μῆνας ἠναγκάσθημεν νὰ δίδωμεν εἰς τοὺς κόνικλους τροφὰς ξηρὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Τώρα ὁμως τὴν τροφήν των εἰμποροῦμεν νὰ τὴν ἀλλάξωμεν πρὸς μεγάλην χαρὰν τῶν κόνικλων, οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν ἀπὸ κάθε ἄλλην τροφήν περισσότερον τὸ ὀροσερὸν χορτάρι. Ἀλλὰ εἶνε πάλιν ἀπαραίτητον, τοῦλάχιστον τὸ ἓν τρίτον τῆς τροφῆς των νὰ εἶνε ξηρὰ τροφή, ἀνακατευμένη μὲ τὸ χορτάρι, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν πρέπει νὰ εἶνε μουσκευμένον. Ἀλλὰ λέγοντες μουσκευμένον δὲν ἐννοοῦμεν καὶ τὴν πρωϊνὴν ὀροσίαν τὴν ὁποίαν κατ' ἀνάγκην φέρουν τὰ χορτάρια. Οἱ κλωβοὶ των πρέπει νὰ καθαρίζωνται πολὺ συχνά, πρὸ πάντων ὅταν πλησιάζουν οἱ καύσونهς (ἡ ζέστες). Αἱ περισσότητες ἀσθένειαι τῶν κόνικλων προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν τῶν κλωβῶν των.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἦρθαν τὰ χελιδόνια
νέα ἐκτίσαν ῥωλὰ
μεγαλώνουν τὰ χηνάρια
μεγαλώνουν τὰ παπιά.

«Κὶ κι-ρὶ» τὸ πετεινάρι
τὸ καινούργιο, τραγουδᾷ
καὶ τὸ νέο μας κουνέλι
ξάφνου 'δῶ καὶ 'κεῖ πηδᾷ

Πέρασε ἀφ' οὗ μᾶς ἦλθε
κι' ἡ Λαμπρὴ μὲ τὰ γλυνὰ
ποῦ ἀνάστασι μᾶς δίδει
μὲ τὰ κόκκινα τ' αὐγά.

Τὸ νερὸ τρέχει στ' αὐλάκι
μυρωμένο, δροσερὸ,
καὶ ἡ μύγιες 'στὸν ἀέρα
νέο στύνουνε χορὸ

Ἔχουν ἥλιο τὰ πουλάκια
μεγαλώνουν μία χαρὰ
καὶ χαρὰ 'στὸ παιδικάρι
π' ἀγαπάει τὴ δουλειά.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Μόλις ἀρχίζει νέα τριμηνία πρέπει νὰ κάμωμεν γενικὴν καθαριότητα καὶ ἀπολύμανσιν ὅλων τῶν μερῶν τοῦ ὀρνιθοτροφείου ὅπου ἔχομεν πουλιὰ καὶ ζῶα. Δὲν εἴμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσον ἔχει νὰ κάμη διὰ τὴν γονι-

μότητα τῶν ζώων τὸ ζήτημα τῆς ὑγιεινῆς. Ὅλας τὰς ἀκαθαρσίας πρέπει νὰ τὰς μαζεύωμεν ἐπίτηδες εἰς ἓν μέρος, μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν, διότι αὐταὶ ἀνακταυόμεναι μὲ τὰς τῶν βοῶν ἀποτελοῦν ἐξαίρετον λίπασμα, τὸ ὁποῖον φέρει θαυμάσιον ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικρῶν δένδρων τῶν κηπαρίων μας.

Πετεινοὶ καὶ ὄρνιθες.

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν ποῦ γίνεται τελεία ἀνάπτυξις. Ἐμεγάλωσαν πλέον αἱ ἡμέραι, καὶ ἐπωρελούμεθα ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ μεγαλώσωμεν τὰ νέα πουλιά μας ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερα. Εἶναι γενικὸς κανὼν τῆς ἀνατροφῆς: νὰ μὴ κρατῶμεν καθόλου τὰ πουλιά ὅταν αἴφνης παύῃ νὰ μεγαλώνῃ τὸ ἀνάστημά των· διότι ἄλλῶς, ἄδικα χάνομεν τὸν καιρὸν μας, οἱ κόποι μας γίνονται ἄδίκως, καὶ ματαίως ἐξοδεύομεν τὴν τροφὴν μας καὶ ὑποδαλλόμεθα εἰς ἔξοδα. Καμμίαν φράν τὸν Ἀπρίλιον κάμνει πολλοὺς κύσσοντας καὶ πρέπει νὰ προσυλλάσσωμεν τὰ μικρὰ πουλάκια ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Διὰ νὰ τὰ προσυλλάξωμεν λοιπὸν ἀπὸ αὐτάς, βάλομεν τοὺς ἀναθρεπτήρας ἔξω μὲν, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ σκιάν εἰς χαμόδενδρα ἢ μεγάλα δένδρα. Ὅμοίως πρέπει νὰ προβλέπωμεν τὰς ἀποτόμους μεταβολὰς τοῦ καιροῦ, τὰς ἐξαφνικὰς θ. ἐλλας (μπόραις), αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ κάμουν νὰ μᾶς ψοφήσουν πάμπολλα πουλάκια ἀπὸ κρυολόγημα ἢ κατὰ τῆς βροχῆς.

Τὸν Ἀπρίλιον κάμνομεν τὰς τελευταίας μας ἐκκολάψεις (κλωσσήματα) διὰ νὰ ἔχωμεν πουλιά διὰ ἀναπαραγωγὴν (σὸί) ἀπὸ τὰς πρωτίτους φυλάς, ὅπως εἶναι ἡ τῆς Φαβερόλλης, ἡ τοῦ Δόρκιν καὶ εἰμποροῦμεν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐκκολάψεις νὰ ἐλπίζωμεν νὰ ἔχωμεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐρχομένης ἀνοιξέως καλὸ γένος πουλιά.

Δι' ἐκείνους πάλιν οἱ ὁποῖοι κάμνουν μικρὸν ἀριθμὸν ὀρνίθων, τώρα εἶναι ὁ καιρὸς ποῦ ἀρχίζουν νὰ ἔχουν τὰς περισσοτέρας κλωσσας· ἐπομένως κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐ-

τὴν γίνεται καὶ ἡ μεγαλειτέρα ζήτησις αὐγῶν. Ἐὰν προμηθεύετε λοιπὸν αὐγά, τυλίξατέ τα μὲ τὴν μεγαλειτέραν φροντίδα, καὶ διαλέξατέ τα νὰ εἶναι ὅσῳ τὸ δυνατόν νωπὰ (φρέσκα), διὰ νὰ μείνουν εὐχαριστημένοι οἱ πελάται σας. Ἐν ᾧ, τοῦναντίον, ἐὰν ἀγοράζετε αὐγά διὰ νὰ καθίσετε μὲ αὐτὰ κλωσσας, ἀφίσατέ τα πρωτῆτερα νὰ μείνουν εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μέσα εἰς στρῶμα ἀπὸ σιτάρι ἢ ἄλλων δημητριακῶν (ἀϊδημητριατικῶν) καρπῶν καὶ εἰς μέρος ὀλίγον ἔρσοερὸν, διὰ νὰ μαζευθῇ εἰς ἓν μέρος ὁ σπόρος των, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν μεταφορὰν ἐδιαταράχθηκε. Εὐτυχεῖς εἶναι τῶρα ἐκεῖνοι οἱ ὀρνιθοτρόφοι οἱ ὅποιοι κατῴρθωσαν νὰ βγάλουν πουλιὰ πολὺ ἐνωρίς· θὰ πωλήσουν αὐτὸν τὸν μῆνα τὸ ἐμπόρευσμά των εἰς πολὺ μεγάλην τιμὴν, διότι τὰ πασχαλινὰ ὀρνιθόπουλα πωλοῦνται εἰς πολὺ μεγάλην τιμὴν.

Τὰ πουλιὰ ποῦ ὑπεβάλομεν εἰς τεχνητὴν πάχυνσιν πρέπει νὰ μένουν εἰς μέρος ὅπου ἡ ζέστη νὰ εἶναι σχεδὸν πάντοτε ἡ ἰδίᾳ· διότι, ὅπως γνωρίζομεν, ἡ ζέστη τὴν ἡμέραν αὐξάνει πολὺ, καὶ αὐτὸ ἐμποδίζει τὴν πάχυνσιν τῶν πουλιῶν, ἐπειδὴ λυόνει τὸ πάχος των.

Ὅλα τὰ πουλιὰ ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον, πρέπει τὸν Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον νὰ τὰ ἔχωμεν ξεπουλήσει, διότι αὐτὰ δὲν κάμνουν καλὸν γένος πουλιὰ.

Διὰ τὰς ἄλλας γενικὰς φροντίδας, παραπέμπομεν τὸν ἀγαπητὸν ἀναγνώστην εἰς ὅσα ὑπεδείξαμεν κατὰ τοὺς περασμένους μῆνας.

Ξυλόρνοιθες καὶ Γάλοι.

Αἱ ξυλόρνοιθες ἀρχίζουν πλέον νὰ γεννῶσιν ἀφθόνως. Ἀφαιροῦμεν λοιπὸν τὰ αὐγά των τακτικὰ, ἀλλὰ μὲ προσοχὴν νὰ μὴ μᾶς βλέπουν, διὰ νὰ τὰς κάμωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐξακολουθήσουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον νὰ γεννοῦν αὐγά. Ὅταν δὲ παύσουν πλέον νὰ γεννῶσιν, τότε καθίζομεν εἰς τὰ αὐγά των ὀρνιθας ἢ τὰ βάζομεν εἰς κλωσσομηχανάς. Εἶναι καλὸν νὰ δι-

δωμεν εἰς τὰ μικρά των τροφήν ποῦ νὰ ἔχη πολλές ζωϊκὰς οὐσίας, αὐτὰ μυρμηκῶν (κερμηγκῶν) ἢ καὶ ζύμας ποῦ νὰ περιέχουν κρεατώδεις οὐσίας. Ἡ καλλιτέρα ὁμως τροφή των τὰς πρώτας ἡμέρας εἶναι: αὐτὰ ἀνακατενμένα μὲ ψύχαν ἐώλου αἰ του (μπαγιατίτικου ψωμιοῦ). Μόλις τὰ ξυλорниθόπουλα ἀρχίσωσι νὰ τρέχουν ἔξω χωρὶς φόβον, χρειάζεται μῆρος ἀνοιχτὸν καὶ πρασινάδα διὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν καλῶς.

Διὰ τοὺς γάλους συνιστῶμεν τὰς ἰδίας συμβουλὰς, ἀλλὰ εἶναι καλὸν νὰ προσθέτωμεν εἰς τὰς τροφὰς των κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας φιλοκομμένην τρυκνίδα. Τέλος, διὰ νὰ προφυλάξωμεν τὰ μικρά των κατὰ τὸν ἐπικίνδυνον καιρὸν ποῦ φυτρώει ὁ λόφος (τὸ κατσοῦλί των), πρέπει νὰ τὰ δίδωμεν ὅπως καὶ εἰς τὰς ξυλорниθας τροφὰς ποῦ νὰ ἔχουν πολὺ ἄζωτον.

Ὅταν μᾶς γεννήσουν πλέον ἀφθονα αὐγά, τότε χρησιμοποιοῦμεν ὅλας τὰς γάλους ὡς κλώσσας.

Περὶ στεραΐ.

Ἀκολουθεῖτε τὰς συστάσεις ποῦ ἐκάμαμεν τὸν περασμένον μῆνα.

Βάζομεν χωριστὰ τὰ πλέον εὐμόρφα περιστερὰκια, καὶ ὅταν γίνουν τριῶν μηνῶν, τὰ ζευγαρόνομεν.

Ἐξακολουθοῦμεν νὰ τοὺς δίδωμεν ἀφθόνους δόσεις πρασινάδας.

Ἀῖνες καὶ Νῆσσαι.

Τὸ γέννημα τῶν αὐγῶν τῶν χηνῶν δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ ἐλαττωθῇ. Τὰς ἐπιβλέπομεν μετ' ἐπιμελείας διὰ νὰ χρησιμοποιοῦμεν ὡς κλώσσας καὶ παραμύνας ἐκεῖνας ἀπὸ αὐτὰς ποῦ θὰ παύσουν νὰ γεννοῦν αὐγά. Αὐτὴν τὴν ἐποχὴν πλέον πρέπει νὰ ἔχωμεν ὠριμμένον ποσὸν ἀπὸ νεογέννητα χηνάρια, τὰ ὁποῖα μολὶς δυναμώσουν ὀλίγον, τὰ ὀδηγοῦμεν κάθε ἡμέραν εἰς τὴν βοσκήν, διὰ νὰ τὰ δυναμώσῃ λιγάκι ὁ περίπατος. Τοὺς ρίχνομε πάντοτε

τροφὴν, καὶ τὰ βάζομεν νὰ τρώγουν, καθιστῶντες νόστιμον τὴν τροφήν των μὲ ὀλίγον ἀλάτι. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι οἱ χῆνες εἶναι κυρίως χορτοφάγα πουλιά.

Αἱ νῆσαι αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εὐρίσκονται εἰς τὸν καιρὸν ποῦ φθάνουν εἰς τὴν τελείαν ἀνάπτυξίν των, πρέπει δὲ τώρα νὰ ἔχωμεν παπάκια ἀπὸ δύο ἕως τριῶν μηνῶν.

Ὅταν αἱ νῆσαι πηγαίνουν τακτικὰ εἰς τὸ νερόν, ἡ ἐκκόλαψις τῶν αὐγῶν ποῦ γεννῶνται ἐπιτυγχίνει πολὺ εἰς τὰς κλωσσομηχανάς, ὅπως ἐκάμομεν λόγον καὶ κατὰ τὸν περασμένον μῆνα. Τὰ παπάκια ἔχουν τὸ σύστημα νὰ λερώνουν πολὺ τὸ μέρος ποῦ τὰ ἀνατρέφωμεν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φροντίζωμεν νὰ ἔχωμεν ἄκραν καθαριότητα εἰς τὸ μέρος ποῦ τὰ ἀνατρέφωμεν.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς πρέπει νὰ εἵμεθα εἰς θέσιν νὰ στείλωμεν παπάκια εἰς τὴν ἀγοράν, εἶναι δὲ καλὴ ἐπιχείρησις αὐτό· διότι τὰ πρώϊμα παπὰ φθάνουν εἰς τιμὰς πολὺ ὑψηλάς.

Κόνικλοι.

Μὲ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ κυνηγίου ἐπὶ δύο μῆνας καὶ τὴν ἔλλειψιν τῶν καλῶν πουλερικῶν, οἱ νέοι κόνικλοι εὐκόλως τὰ ἀντικαθιστοῦν, δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν τὴν περίστασιν. Κρατοῦμεν λοιπὸν μόνον ἐκείνους ποῦ εἶναι καλλίτεροι διὰ τὴν παραγωγὴν μας καὶ χωρίζομεν τοὺς ἀρσενικοὺς ἀπὸ τὰς θηλυκάς. Διὰ τοὺς μικροὺς κόνικλους ποῦ ἀποχωρίζομεν ἀπὸ τὴν μητέρα των λαμβάνομεν μερικὰς προφυλάξεις διδόντες εἰς αὐτοὺς τροφήν διχλεκτὴν, ζωχὸν, τραγόχορτον, ὄροσερὸν τριφυλλί καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν πρασινάδα ποῦ περιέχει πολὺ νερόν· διότι αὐτὴ τοὺς φέρει διάρροϊαν. Τώρα ποῦ πλησιάζουν οἱ μεγάλοι καύσονες λαμβάνομεν περισσοτέρας προφυλάξεις καὶ ἅς μὴ φοβώμεθα νὰ καταφεύγωμεν εἰς δραστήρια ἀντισηπτικὰ μέτρα.

ΜΑΪΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ὦ! ὁ Μάιος ὁ μῆνας! Πόσες χάρες ταῦτος ἔχει!
Ὡχάρᾳ ὅσον ποῦ προσέχει
ὅτ' τὴν ὥραν ἐξοχή!

Τὴν δουλειά του ὅποιος ξέρει ὅτ'ο παζάρι, θὰ κερδίῃ,
κι' ὁ παρῶς θὰ κουδουνίῃ
μὲ τῆς κότας τὴν εὐχή.

Ἡ ζωὴ τώρα εἶνε γλέντι, καὶ οἱ κόποι τοῦ χειμῶνα
ἀπὸ τὸν περιστερῶνα
πῆγαν ὅσπιν ἀγορᾷ

Καὶ γεμίσαν τὸς κόρφους τῆς ἀγάπης μας μὲ ρόδα
καὶ τὸ στόμα μας τραγούδια
καὶ τὴν τσέπη μας παρᾷ.

Γενικαὶ παρατηρήσεις

Τὸ πτηνοτροφεῖον διὰ νὰ ἀξίῃ τὸν κόπον νὰ λέγεται
πτηνοτροφεῖον ἀπαιτεῖ διαρκεῖς φροντίδας. Ἀλλὰ τὸν
Μάιον ἀρχίζει κἀνεὶς καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ τοὺς καρποὺς
τῶν κόπων του. Πρέπει νὰ διαλέξωμεν καλὴν θέσιν εἰς
τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ πωλήσωμεν ὅσα ἔχομεν προωρισμένα
διὰ πώλημα. Τὸ ἐμπόρευμα εἶνε σπάνιον καὶ πρέπει νὰ
ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ τὴν περίστασιν διὰ νὰ πωλήσωμεν
τὸ πρᾶγμα μας εἰς καλὴν τιμὴν. Ὁ καλὸς πτηνοτρόφος
ὅταν δὲν εἶνε συγχρόνως καὶ καλὸς ἔμπορος, οἱ κόποι
του τὰς περισσοτέρας φορὰς δὲν ἀνταμείβονται καθὼς
πρέπει. Ὅλαι αἱ συμβουλαὶ μας περὶ ὀργεινῆς, τὰς

ὁποίας εἶπομεν εἰς τὰ προηγούμενα κεφάλαια, πρέπει πάντοτε νὰ ἐπαναλαμβάνωνται, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ εὐτυχία τοῦ πτηνοτροφείου μας.

Ἀλέκτορες καὶ ὄρνιθες.

Τὰ πουλάκια ποῦ ἐβγάλαμεν τὸν Δεκέμβριον πρέπει πλέον νὰ εἶνε πωλημένα ἀπὸ τὸν περασμένον μῆνα· ἀλλὰ ἐκείνα πάλιν ποῦ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ αὐτὸ τὸν Ἰανουάριον καὶ τὸν Φεβρουάριον πρέπει νὰ σταλοῦν εἰς τὴν ἀγορὰν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἢ κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνός. Αἱ ἐργασταὶ πηγαίνουν πολὺ καλὰ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ οὕτω ἐπωφελοῦμεθα ἀπὸ τὴν τιμὴν ποῦ ἔχει τὸ ἐμπόρευμα διὰ νὰ ξεφορτωθῶμεν καὶ τὰ καινούρια πουλιά, ἀφοῦ τὸν μῆνα ποῦ μᾶς ἔρχεται θὰ τὰ πωλήσωμεν πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν τιμὴν. Μολαταῦτα, πρέπει νὰ φροντίσωμεν πάλιν, προτοῦ τὰ στείλωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν, νὰ διαλέξωμεν μὲ προσοχὴν τὰ πλέον εὐμορφα πετεινάκια καὶ τὰς πλέον εὐμόρφους πουλάδας, τὰ ὁποῖα καὶ φυλάσσομεν διὰ τὴν παραγωγὴν. Ὁ Μάιος εἶνε ἐξαισία ἐποχὴ διὰ νὰ κάμωμεν τὴν πρώτην διάλογον (διάλεγμα), τὴν ὁποῖαν θὰ ἐπιθεωρήσωμεν (δηλαδὴ τὰ διαλεγμένα) δύο μῆνες ἀργότερον διὰ νὰ κρατήσωμεν μόνον ὅσα κομμάτια εἶνε πρώτης ποιότητος.

Διαλέγομεν δὲ ὡς καλλίτερα ἐκείνα ποῦ εἶναι πειρὸ μεγάλα καὶ φαίνονται ἀπὸ τὸ παρουσιαστικόν των πειρὸ δυνατῆς κράσεως. Κατὰ προτίμησιν παίρνομεν κομμάτια ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Φεβρουάριον, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ ἀνεπτύχθησαν μὲ τὸν πλέον γλυκὺν καιρὸν (τὴν ἀνοιξιν δηλαδὴ) θὰ βγάζουν τὰ καλλίτερα πουλάκια. Τώρα ὅτε εὐρισκόμεθα εἰς τὸν Μάιον μῆνα, ὅλοι αι ὄρνιθές μας γίνονται κλωσσαι. Δὲν πρέπει νὰ τὰς βάζωμεν νὰ καθίζουν εἰς ὅ,τι τύχη αὐγὰ, ἀλλὰ εἰς αὐγὰ πτυλιῶν ποῦ ἀναπτύσσονται πολὺ εὐκόλα, ὅπως εἶναι τῆς Ραβερόλλης, τοῦ Δόρκιν, τῆς Ἀνδαλουσίας. Ἐὰν ἔχωμεν παραπολλὰς κλωσσας καὶ θέλωμεν

νά τὰς κλωσθήσωμεν, τὰς μεταφέρομεν εἰς μέρος ποῦ
νά μὴν ὑπάρχῃ φωλεά.

Τὰ κομμάτια ποῦ ἀνετράφησαν σύμφωνα μὲ τὰς
ὁδηγίας τοῦ ἐδώσαμεν εἰς τα διάφορα ἄρθρα μας,
θὰ αὐξηθοῦν ἕως ἐκεῖ ποῦ πρέπει καὶ πολὺ εὐκόλως,
ἂν τὰ βάλωμεν νὰ παχύνουν διὰ τῆς βίας (εἰς τεχνη-
νὴν δηλαδὴ πάχυνσιν), γεμίζοντες κάθε φοράν τὴν σγά-
ραν των μὲ τροφήν εἴτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε δι' ἐπὶ
τούτῳ μηχανήματος. Πολλοὶ ἀνατροφεῖς ἐπαναπαύον-
ται εἰς τὸ ὅτι αἱ ἡμέραι τοῦ Μαΐου εἶναι μεγάλαι
καὶ ἐπομένως ἀρίστου τὰ πουλάκια ἀκόμη ἀπὸ τὰς πρῶ-
τας ἡμέρας ποῦ ἐγεννήθησαν νὰ τρέχωσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.
Βεβαίως εἰμποροῦμεν νὰ τὰ ἀναθρέψωμεν καὶ ἐξῶ,
ἀλλὰ τὸ ἀναθρεπτήριον (τὸ κουτὶ ποῦ τὰ ἀνατρέφο-
μεν) πρέπει νὰ ἔχῃ γύρω-γύρω κηπάριον (πάριο,
μπάξεδάκι) τὸ ὁποῖον νὰ εἶνε περιωρισμένον γύρω
γύρω, διὰ νὰ εἰμποροῦν τὰ πουλάκια μὲ τὴν πρώτην
ἀπότομον βροχὴν τῆς ἀνοιξέως νὰ ἐμβαίνουν μέσα.
Παρατηρεῖτε τὸ βαρόμετρον προτοῦ ἀφίσετε ἐλευ-
θερά ἐξῶ τὰ μικρὰ πουλάκια.

Ξυλορنيθες καὶ Γάλοι

Τὰ ξυλορنيθόπουλα ἀρχίζουν πλέον νὰ γεννῶνται
αὐτὸν τὸν μῆνα καὶ ἀπαιτοῦν ὀλίγην φροντίδα κατὰ τὰς
πρώτας ὀκτὼ ἡμέρας. Εἶνε πολὺ ζωνερά, τρέχουν πολὺ,
ἀλλ' ὅμως δὲν πρέπει νὰ τ' ἀφίνωμεν ν' ἀπομακρύ-
νωνται πολὺ ἀπὸ τὴν ὄρνιθα ποῦ θὰ ἐξεκλώσῃσέ. Ἡ
τροφή ἡ ὁποία περιέχει πολλὰς ζωϊκὰς οὐσίας εἶναι
ἀπαραίτητος διὰ νὰ ξετιναχθοῦν. Ἄν εἰμπορούσαμεν
νὰ προμηθευθῶμεν αὐγὰ μνημονίων, θὰ ἦτο τὸ καλλί-
τερον, ἀλλὰ, ἐὰν μᾶς λείπουν, τοὺς δίδομεν μικρὰ
σκουλίκια, βοῦδινην καρδίαν ἐψημένην καὶ ψιλο-
κομμένην, ὁμοίως ἀλογίσιον κρέας ἐψημένον καὶ
ψιλοκομμένον, ἢ ἄλευρον κρεάτινον τοῦ ἐμπορίου.
Ἐντὸς 15 ἡμερῶν τὰ ξυλορنيθόπουλα, ἅμα τὰ τρέφω-

μεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, γίνονται πολὺ δυναμωμένα. Διὰ τὰ ἄλλα, παρατηρήσατε ὅσα εἵπομεν τοὺς περασμένους μῆνας δι' αὐτὰ καὶ διὰ τὰ γαλόπουλα. Τώρα τίποτε περισσότερον ἀπὸ ὅσα εἵπομεν δὲν κάμομεν, παρὰ τὰ προφυλάσσομεν μόνον ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ὅταν εἶνε ἀκόμη πολὺ μικρά.

Περιστεραί.

Πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν πάλιν αὐτὸν τὸν μῆνα ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὀρνίθων διὰ νὰ πωλήσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα μικρὰ περιστερία. Ἐπειδὴ ὁ Μάιος εἶναι συνήθως θερμὸς μῆν, πρέπει νὰ ἀνανεωσωμεν τακτικὰ τὸ νερὸν τοῦ λουτήρος αὐτῶν, τὸν ὅποιον τοποθετοῦμεν ὑπὸ σκιάν διὰ νὰ εἶναι προφυλαγμένος ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ νὰ τὰ δίδωμεν νὰ τρώγουν πολλὴν πρασινάδα.

Χῆνες καὶ Νῆσσι

Πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν νὰ ἔχωμεν πλέον κοπάδια ἀπὸ νήσσας καλῶς δυναμωμένας, κατὰ δὲ τὰ τέλη τοῦ μηνός, ἐὰν ἡ ζέστη εἶνε μεγάλη καὶ τὰ χηνάρια εἶνε σχεδὸν τριῶν μηνῶν, εἰμπορεῖομεν νὰ τὰ «μαδίσωμεν» ἐλαφρά. Ἀπὸ ἓν κοπάδι χηνариῶν μὲ τὸ «μάθημα» αὐτὸ εἰμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν ἄρκετὰ σημαντικὸν κέρδος. Ὡς οἰκίσματα καὶ ἀπὸ τὰς παλαιὰς χῆνας ἐκεῖνας ποῦ δὲν εἶνε κλωσσαι, καθὼς καὶ ἐκεῖνας ποῦ δὲν φέρουν μαζῇ των πολὺ μικρὰ χηνάρια.

Ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἀνατρέφωμεν τὰ χηνάρια καὶ πωλοῦμεν ὅσον τὸ δυνατόν ἀρχίτερα ὅσων ἀπὸ αὐτὰ ἀρχίζουν νὰ διασταυρόνωνται αἱ πτέρυγες· διότι εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός ἡ τιμὴ τῶν χηνариῶν θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐλαττώνεται πολὺ γρήγορα, καὶ εἶνε καλὸν νὰ τὰ «ξεφορτωθῶμεν» μίαν ὥραν ἀρχίτερα.

Πρέπει νὰ βάλωμεν σημάδι εἰς ἐκεῖνα τὰ χηνάρια

ποῦ θὰ ἀναπτυχθοῦν γρηγορώτερα ἀπὸ τὰ ἄλλα, καὶ νὰ τὰ φυλάξωμεν διὰ γένος (σόι) νὰ συνειθίσωμεν δὲ ἐξ ἀρχῆς αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἐδιαλέξαμεν διὰ γένος, νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ νερὸν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ γίνουν πολὺ περισσότερον δυναμωμένα.

Κόνηλοι

Τοὺς προφυλάσσομεν ἀπὸ τὴν ζέστην καὶ διατηροῦμεν εἰς τὴν κατοικίαν των τελείαν καθαριότητα. Διὰ τὰ ἐπίλοιπα παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην μας εἰς ἐκεῖνα ποῦ ἐγράψαμεν περὶ αὐτῶν κατὰ τὸν περασμένον μῆνα.

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Λάμπει ὁ ἥλιος ψηλά 'στὸν οὐρανὸν
καὶ τὸν καρπὸν στὰ στάχυα μεστώνει,
μὰ μὲ ἀέρι μαρωμένο προῖνόν
εἰς τὰ λουτρὰ καθέννας μας σιμώνει.

Ἰδρύνουν ὄλοι, ἰδρύνουν τὰ πουλιά
θέλουν κι' αὐτὰ τὸ μπάνιο τους νὰ πάρουν
γιατὶ ὁ ἴδρωσ ζωῆφια γεννᾷ
καὶ πρέπει ἀπὸ κοντά τους ν' ἀλαργάρουν.

Μὰ κάμνουν μπάνιο ὄχι 'στὰ νερὰ
ἀλλὰ 'στὴ σκόνῃ μέσα καὶ 'στὴ στάχτῃ,
ἢ κοττα τοῦ σπιτιοῦ μας ἡ χαρά
ἀντάμα μὲ τὸν κόκκορα τὸν κρόχτῃ.

Τὸ περιστέρι, ἡ χίνα, καὶ ἡ φωναντοῦ
ἢ πάπια, ὄλοι 'στὸ νερὸ βουτοῦνε·
ὁ γάλλος κάμνει μόνο «κλοῦ—κλοῦ—κλοῦ»
καὶ 'στὴ δροσιᾷ οἱ κούνελοι σιωποῦνε.

Λάμπει ὁ ἥλιος καυτὸς 'στὸν οὐρανὸν
καὶ ὁ καρπὸς 'στ' ἀστάχῃ ἔχει μεστώσει
βγαίνει ἡ κόρη κι' ἀπὸ τὸ πουργὸν
θεοῖζει, μὰ γυρνᾷ μόλις νυκτώσῃ.

Ἀδέλφια! ζήτω ἡ φυσικὴ ζωὴ!
κι' ὡς ἀγαποῦμε τοῦ Θεοῦ τὰ δῶρα,
νᾶχουμε ὄλοι ἀφθονο ψωμί
καὶ νὰ πλουτῇ κι' ἡ ὀμορφὴ μας χώρα!

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Μὲ τὸν Ἰούνιον ἐμβαίνομεν συνήθως εἰς τοὺς πλέον
μεγάλους καύσοντας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ προφυ-

λάσσωμεν ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς κατοίκους τοῦ πτηνοτροφείου, μεταχειριζόμενοι ὅλα τὰ μέσα ὅπου εἰμποροῦμεν νὰ διαθέσωμεν. Οἱ μεγάλοι καύσονες κάμνουν εἰς τὰ πτηνοτροφεῖα νὰ γεννῶνται διάφορα μικρὰ ζῴδια (παράσιτα), τὰ ὅποια ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα βασανίζουν τὰ πουλιὰ. Οἱ χῆνες μὲν καὶ αἱ νῆσσαι ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ βυθίζονται εἰς τὸ νερὸν καὶ νὰ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰ διαφόρων εἰδῶν ζῴδια καὶ φθειρας ὅπου τὰ τυραννοῦν· ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον καὶ μὲ τὰς ὄρνιθας.

Πρέπει λοιπὸν νὰ κάμωμεν γενικὴν ἐπιθεώρησιν εἰς ὅλον τὸ ὕλικόν τοῦ πτηνοτροφείου· εἰς τὰ δοχεῖα τῆς τροφῆς καὶ τοῦ νεροῦ, εἰς τὰς φωλεάς, εἰς τὰ κυττάρια ὅπου ἀνατρέφονται τὰ ζῴα μας, καὶ νὰ τὰ διατηρῶμεν ὅλα ἀνεξαιρέτως εἰς ἐντελῆ καθαριότητα· διότι ἡ ζέστη προκαλεῖ διαφόρους δυσώδεις σήψεις (σαπίλαις), αἱ ὅποια εἶναι καταστρεπτικαὶ εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ζῴα.

Πετεινοὶ καὶ Ὀρνιθεσ.

Ὅπως εἰπομεν καὶ πρότερον, αἱ ὄρνιθες προσβάλλονται ἀπὸ πλεῖστα παράσιτα μόλις ἐμбоῦν οἱ μεγάλοι καύσονες. Εἶνε λοιπὸν ἀπαραίτητον νὰ καθαρίζωμεν καλῶς καὶ συχνάκις ὅλους τοὺς ὀρνιθῶνας, τρίβοντες αὐτοὺς καλὰ καλὰ μὲ νερὸν, εἰς τὸ ὅποιον νὰ ἔχωμεν ριχμένον δραστήριον ἀντισηπτικὸν φάρμακον· καὶ ὕστερον ἀπὸ τὸ σπουδαῖον αὐτὸ πλύσιμον τῶν ὀρνιθῶνων τοὺς περνοῦμεν μὲ ἀσβεστόνερον. Πρέπει νὰ ἰδρύσωμεν εἰς κάθε ὀρνιθῶνα λουτρὰ ἀπὸ σκόνην. Ἄν εἰμποροῦμεν, βάζομεν ἀντὶ σκόνης στάκτην (ἀλυσίδαν) ἢ ἀπόπλυμα στάκτης, μέσα δὲ εἰς αὐτὰ, εἴτε ἀπὸ σκόνην εἶνε, εἴτε ἀπὸ στάκτην, ἀνακατεύομεν καὶ ὀλίγον ἄνθος θείου (θειαρῖον). Αἱ ὄρνιθες τότε θὰ σκονίζονται καὶ θὰ ἐλευθερώνονται ἀπὸ τὰ διάφορα παράσιτα ποῦ ἔχουν ἐπάνω των. Εἶνε καλὸν προηγουμένως νὰ φυσώμεν κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγας των σκόνην πυρέθρου

(pyrethre) πολὺ νωπὴν (φρέσκη). Τὰ πουλιά τὰ ὁποῖα εἶνε προωρισμένα διὰ πάχυνσιν πρέπει νὰ ἐμβοῦν εἰς μέρος πολὺ ὁρσοερόν· διότι χωρὶς αὐτὸ δὲν παχύνουν.

Ἄν καὶ εἶνε πλέον ἀργὰ τώρα, μολαταῦτα εἰμороῦμεν ἀκόμη νὰ καθίζωμεν τὰς ὀρνίθας ἐκεῖνας ὅπου ζητοῦν μὲ ἐπιμονὴν νὰ κλωσῇσιν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρέπει νὰ τοποθετῶμεν τὴν φωλεάν των εἰς πολὺ ὁρσοερόν μέρος, καὶ γύρω γύρω, ἂν εἰμороῦμεν, νὰ καταβρέχωμεν τὸ ἕδαφος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Ἐπειδὴ τὰ πουλάκια ποῦ θὰ γεννηθῶσι θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ πωληθοῦν εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶνε πᾶμφθιγα τὰ πουλιά· διὰ τοῦτο, πρέπει ὁ πτηνοτρόφος νὰ εἰμороέσῃ νὰ προμηθευθῇ τὴν τροφήν των ὅσῳ τὸ δυνατόν ἐφθιγνότερα, ἢ, ἂν ἔχῃ χωράφια, νὰ τὰ ἀφίνῃ νὰ βόσκουν ἐκεῖ πέρα μαζῇ μὲ τὴν μητέρα των, ἀφοῦ πρῶτον κάμῃ τὸ θέρισμα εἰς τὰ χωράφιά του. Ὑπὸ τοιούτους ὁρους, θὰ ἀναπτυχθοῦν γρήγορα, μὲ ὀλίγα ἔξοδα, καὶ τὸ κρέας των θὰ εἶνε ἐξαιρετόν. Τὰ ποτιστήρια πρέπει νὰ εἶνε εἰς σκιάν καὶ τὸ νερόν νὰ ἀνακατώνεται συχνά. Ἐὰν τὰ κηπάρια (πάρκα) δὲν εἶνε περιορισμένα ἀπὸ ἐπάνω μὲ στέγην, πρέπει νὰ τοὺς κατασκευάσωμεν στέγας μὲ στάχυα, μὲ κλωνάρια κομμένα ἢ μὲ χαμόκλαδα, διὰ νὰ ἔχωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀλίγην ὁρσιάν, τὴν ὁποίαν αἱ ὀρνίθες πελὺ ζητοῦν ὅταν εἶνε ἐλεύθεραι. Νὰ ταῖς δίδωμεν καὶ πολλὴν ὁρσοεράν πρασινάδα νὰ τρώγουν.

Ξυλὸρνίθες καὶ Γάλοι.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν πειὰ μερικὰ ξυλорνιθόπουλα. Ἐὰν τὰ ἀνεθρέψαμεν μὲ ὀρνίθα, θὰ ἀργήσουν νὰ τὴν ἀφίσουν, ὅλον τὸν μῆνα θὰ τὰ βλέπετε νὰ τρέχουν μαζῇ της, συμβαίνει δὲ ὅχι ὀλίγας φορὰς νὰ μὴν ἀφίνουν τὴν μητέρα των πρὶν γίνουν τριῶν μηνῶν. Τὰ ξυлорνιθόπουλα τρέχουν πολὺ· τὸ μέρος ὅπου τοὺς ἀρέσει καλλίτερα

εἶνε ὅπου εὐρίσκονται δάση, διότι ἐκεῖ εὐρίσκουν πολλὰ ἔντομα τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὸ καλλίτερον μέρος τῆς τροφῆς των.

Πρέπει νὰ φροντίζωμεν πολὺ νὰ εἶνε προφυλαγμένα τὰ πολὺ μικρὰ ξυλορνιθόπουλα ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου· διότι πολὺ εὐκόλως προσβάλλονται ἀπὸ ἡλίασιν, ἡ ὅποια σχεδὸν πάντοτε φέρει εἰς αὐτὰ τὸν θάνατον.

Ἔως τώρα ὁ ἀριθμὸς τῶν γαλοπούλων ἦτο κάπως περιορισμένος, ἀλλὰ ἰδοὺ ὅτι τώρα ἔχομεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὠτοκλιῶν τοῦ Ἀπριλίου καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Μαΐου. Ἀλλ' ὅμως τὰ κοπάδια τῶν γάλων μας θὰ αὐξηθοῦν πλεον καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ διπλασιάσωμεν τὴν προσοχὴν μας διὰ νὰ μὴ χάσωμεν τὰ νέα γαλόπουλα. Ὁ θάνατος ἐντὸς γαλοπούλου εἶνε ἀληθῆς ζημία· διότι ἡ τιμὴ αὐτοῦ τοῦ πουλιοῦ καὶ ὅταν εἶνε μικρὸν εἶνε μεγάλη.

Αἱ φροντίδες εἶνε αἱ ἰδίαι· μὲ ἐκείνας τοῦ πράττομεν εἰς τὰ ξυλορνιθόπουλα. Θὰ κάμωμεν ὅμως καλὰ νὰ προσθέτωμεν ἀπὸ μίαν δακτυλιὰν διὰ κάθε κομμάτι θεϊκόν σίδηρον (carbonate de fer) εἰς τὰ ζυμαρικά τοῦ τοῦς δίδομεν, καθὼς καὶ σκόρδο καὶ κρεμμύδιον φιλοκομμένα.

Περιστεραί.

Αἱ φροντίδες τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς καθαριότητος εἶνε ἰδιαίτερώς ὠφέλιμοι εἰς τὸν περιστερῶνα ὅπου εὐρίσκειται μέγας ἀριθμὸς ζευγαριῶν. Πολλὰς φορὰς συνειθίζουν μερικοὶ ἀπὸ ἀμέλειαν νὰ παραμελοῦν τὸ καθάρισμα τῶν περιστερῶνων, ἀλλὰ τότε οἱ καύσονες γεννοῦν ἐντὸς αὐτῶν σήψεις (σαπίλαις) καὶ ἀναθυμιάσεις, αἱ ὅποια γίνονται αἰτία μεγάλης ζημίας πρὸς μεγάλην βλάβην των.

Ἐὰν αἱ περιστεραὶ ἔχουν ἓν μέγα ἀλλὰ ρηχὸν δοχεῖον, θὰ λούωνται ἐν αὐτῷ καὶ θὰ εἶνε ὑγιεῖς καὶ εὐρωστοί. Πρέπει νὰ τοῦς δίδωμεν τροφὴν ὀλίγον ὁρσεράν.

Ἐπειδὴ ἡ ὄρνις εἶνε ἀκριβοῦς κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ μηνός, τὸ πώλημα τῶν μικρῶν περιστερῶν εἶνε ἀκόμη πολὺ συμφέρον μας.

Χῆνες καὶ Νῆσσαι.

Κάμομεν ἐν ἑλαφρὸν «μάδημα» εἰς τὰ χηνάρια καὶ τοὺς χῆνας ποῦ ἐμαδύσαμεν τὸν περασμένον μῆνα. Νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ὅπου εἰμποροῦμεν νὰ ὀδηγῶμεν τὰ χηνάρια, εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ τὰ μεγαλώσωμεν γρήγορα καὶ οἰκονομικά.

Τὸν Ἰούνιον αἱ νῆσσαι ἔχουν γενικῶς παύσει νὰ γεννοῦν ἢ ἐντὸς ὀλίγου εἶνε ἑτοιμὰς νὰ παύσουν τὸ γέννημα. Ἐπωφελοῦμεθα ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ τὰς μαδῇσωμεν εἰς τὴν κοιλίαν των περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνός. Τὸν καιρὸν ποῦ κάμνει μεγάλους καύσους, ἢ ἐπιχειρήσεις αὐτὴ ὄχι μόνον δὲν εἶνε ἐπιβλαβής, ἀλλὰ καὶ ἀποφέρει λαμπρὸν εἰσόδημα.

Τὰ πολὺ μικρὰ χηνάρια, καθὼς καὶ τὰ παπάκια, τὰ προσβάλλει πολὺ εὐκόλως ἡ ἡλίασις καὶ ἡ σκοτοδίνη (ζαλάδα), ἀσθενεῖσι αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἀπὸ τὰς ἰδίας αἰτίας πάντοτε δι' αὐτὸ εἶνε καλὸν νὰ τὰ κρατῶμεν εἰς τὴν σκιάν τὰς ὥρας ποῦ κίμει πολλὴν ζέστην τὴν ἡμέραν.

Πρέπει νὰ δίδωμεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέραν τροφήν εἰς τὰ παπάκια αὐτῶν τὸν μῆνα διότι τὸν μῆνα ποῦ μᾶς ἔρχεται θὰ γίνουν τόσον ἐφθηνά, ὥστε δὲν θὰ ἀνταμειβῶμεθα πλέον καλὰ διὰ τὴν τροφήν ποῦ τοὺς ἐδώσαμε καὶ διὰ τοὺς κόπους μας, παρὰ ἀπὸ ἐκεῖνα μόνον ποῦ εὕρισκουν μόνα των τὴν τροφήν των εἰς τὰ λειβάδια καὶ τοὺς ρύακας.

Κόνικλοι.

Ἄν καὶ τοὺς κλείωμεν εἰς σκοτεινὰ μέρη, οἱ κόνικλοι μ' ὅλα ταῦτα ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὴν ζέστην.

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σκεπάζωμεν τοὺς κλωθοὺς τοῦ εἶνε
 ἔξω μὲ ψάθας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας τοῦ κάμει ζέστην.
 Ὡς τροφήν νὰ τοὺς δίδωμεν πολὺ χορτάρι δροσερὸν μὲν,
 ἀλλὰ ποτὲ νὰ μὴν εἶνε βρεγμένον. Νὰ τοὺς δίδωμεν νε-
 ρὸν νὰ πίνουν ἐν ὅσῳ διακοῦν οἱ μῆνες τοῦ θέρους, νὰ
 καθαρίζωμεν μὲ πολλὴν φροντίδα τὰς κατοικίας των,
 καὶ τὰς ἀπολυμαίνωμεν καλά. Ὅλαι αἱ μολυσματικαὶ
 ἀρρώστiai τοῦ ἀποδεκατίζουν τοὺς κλωθοὺς τῶν κονί-
 κλων προσέρχονται ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν των.

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τὸ νοῦ σου, πιανοτρέφε μου, δροσιά!
Δροσιά κι' ἀπόλυτον καθαριότη!
Σκῆ τὸ τζιτζίκι ἔξω, ἀπ' τὴ φωτιά!
Ἐδῶ σὲ θελω γέρω στρατιώτη!

Ρίχνε φαγί, φαγί δροσιδικό!
γιὰ νὰ μὴ πιάνουν τὰ πουλάκια ζαλάδαις.
Ρίχνε κριθάρι μεσ' στὸ φαγητό
Μακροῦ τὰ πετεινάκια ἀπ' τίς πουλάδαις.

Δὲν βλέπουνε τ' ἀνόητα κορμιά
πῶς χθὲς ἀκόμη ἀπὸ τ' αὐτὸ τοῦ βγῆκαν,
καὶ ὅτις πουλάδαις πέφτουν με φωτιά!
Θαρροῦνε πῶς κοκκόροι μᾶς γινῆκαν.

Φουσκώνουν, ξεφουσκώνουνε τρελλά
οἱ γάλοι ἀπὸ τὴ ζέστη! μὴν ἀφήσης
τὴν εὐκαιρία! πουλιοῦνται τὰ φτερά
καὶ πρόσεξε καλὰ νὰ τοὺς μαδήσης!

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Τὸν μῆνα αὐτὸν ὁ μέγας ἐχθρὸς τοῦ ἔχουμεν νὰ κατα-
πολεμήσωμεν εἶνε ἡ μεγάλη ὑψωσις τῆς θερμοκρασίας.
Αἱ συστάσεις τοῦ ἐκάμομεν τὸν περασμένον μῆνα πρέ-
πει ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν περισσότερον τώρα νὰ ἐφαρ-
μόζωνται. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ὑγιεινῆς εἶνε πάντοτε αἱ ἴδιαι,
καὶ πρέπει νὰ καταφεύγωμεν εἰς αὐτάς ἀκαταπαύτως·
διότι ἄλλως κινδυνεύομεν νὰ γίνωμεν καταγέλαστοι.
Τόσον εἶνε ἀπαραίτητοι.

Πετεινοὶ καὶ Ὄρνιθες.

Ἀπ' οὗ λάβωμεν ὅλας τὰς προφυλάξεις ὅπου πρέπει, καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἐγράψαμεν ἀνωτέρω, πρέπει νὰ φροντίζωμεν ὥστε ἡ τροφή τὴν ὁποίαν τοὺς δίδομεν νὰ μὴν εἶνε πολὺ θερμαντική. Δίδομεν δηλαδή εἰς αὐτὰς ζύμας ὀρρασιστικές, εἰς τὰς ὁποίας προσθέτομεν ὀλίγον πίτυρον, τοὺς δίδομεν νὰ τρώγουν πολὺ ἐνωρίς τὸ πρωῒ, ὅποτε θὰ τὰς τρώγουν καὶ μὲ πολλὴν ὀρεξιν. Τὸ μεσημέρι πρέπει νὰ ἀρκώμεθα εἰς ὀλίγην πρασινάδα, τὸ δὲ βράδυ, προτοῦ κοιμηθῶσι, τοὺς δίδομεν κόκκους. Ἐάν ἐσυνειθίζωμεν νὰ τοὺς δίδωμεν βρώμην καὶ ἀραβόσιτον (καλαμπόκι, ἀραποσίτι), ἀνακατεύομεν εἰς αὐτὰ καὶ ἐν εἶδος κόκκου ὀρρασιστικοῦ, ὅπως λόγου χάριν εἶνε τὸ κριθάρι. Τὰς ζύμας δὲν πρέπει νὰ τὰς κατασκευάζωμεν πολὺ πρὶν τὰς δώσωμεν εἰς τὰ πουλιὰ νὰ τὰς φάγουν, διὰ νὰ μὴ ξυνίζωσι.

Κατὰ τοὺς μεγάλους καύσους (μεγάλες ζέστες), τὸ ἔδαφος εἶνε ξηρὸν, ὅταν δὲ ζεσταίνεται καὶ πολὺ, σχηματίζεται εἶδος ψώρας εἰς τὰ πόδια τῶν πουλιῶν, μικρῶν καὶ μεγάλων, θεραπεύομεν δὲ αὐτὴν τρίβοντες τὰ πόδια τῶν πουλιῶν μὲ πετρέλαιον. Ἐάν ὅμως εἰσποροῦμεν μὲ καταβρέγματα νὰ δροσίζωμεν τὸ ἔδαφος, θὰ κάμωμεν καλλίτερα. Μὴ λησμονῶμεν ὅμως καὶ τὰς συστάσεις τοῦ περασμένου μηνὸς περὶ κατασκευῆς τεχνητῶν στεγασμάτων.

Ὁ Ἰούλιος εἶνε ὁ καλλίτερος μὴν διὰ τὴν διαλογίην (διάλεγμα) τῶν πουλιῶν ποῦ θὰ κρατήσωμεν διὰ παραγωγήν ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ ἐδγῆκαν ἐνωρίς. Πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ ἀποχωρίσωμεν τὰ πετεινάρια ἀπὸ τὰς πουλάδας· διότι θὰ τὰς ἀνησυχοῦν ἀκαταπαύστως μὲ τοὺς ἔρωτάς των πρὸς μεγάλην βλάβην εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τῶν δύο. Ὅλα τὰ πουλιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐκρίναμεν ἄξια διὰ νὰ κρατήσωμεν, τὰ τρέφομεν ἀποκλειστικῶς μὲ ζύμας ἀλευρώδεις καὶ ἀζωτούχους (δηλ. ποῦ περιέχουν ἄζωτον), δίδοντες εἰς αὐτὰ μόνον ἀλευ-

ρώδεις κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τῆς παχύνσεως. Τὰ πουλιά ἀρχίζουν νὰ φθάνουν πολυαριθμότερα εἰς τὴν ἀγορὰν, αἱ τιμαὶ των ἐλαττώνονται, ἀλλὰ εἶνε ἀκόμη ἄξιοι λόγου, ἕως ὅτου ἀρχίσῃ ἡ ἄδεια τοῦ κυνηγίου.

Εἰμποροὺν νὰ βγάζουν ἀκόμη πουλιά, ὅσοι ἔχουν να-νώδεις φυλάς· διότι ὅσοι θέλουν νὰ ἔχουν μικρὸσώμους φυλάς, βγάζουν πουλιά ὅσῃ τὸ δυνατόν ἀργότερα. Πρὸ πάντων πρέπει, ὅπως ἐσυστήσαμεν καὶ τὸν περασμένον μῆνα, νὰ κρατῶμεν ὑγρασίαν γύρω γύρω εἰς τὰς κλωσσας κατὰ τὰς ἑκατὼ τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐκκολάψεως. Τὰ πουλιά δὲ ὅπου θὰ ἔβγουν, ἀδιάφορον ἂν ἀνήκουν εἰς τὰς μικράς ἢ μεγάλας φυλάς, πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου κατὰ τὰς δεκαπέντε πρώτας ἡμέρας. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τὸ ἀντί-θρεμμα εἰς ἕν μικρὸν δάσος διδὲι ἐξαίρετα ἀποτελέσματα, ἀλλὰ ἕνεκα τῆς πρωϊνῆς ὀροσιᾶς, τὸ βράδῃ τὰ κλείομεν μέσα. Ἄλλως, χωρὶς αὐτὴν τὴν προφύλαξιν, εἰς τὰς τέσσαρας τὸ πρωὶ, πρὶν νὰ ἔβγῃ ὁ ἥλιος, θὰ ἔτρεχον εἰς τὴν ὀροσιὰν καὶ θὰ ἀπέκτων «κόρουζαις» αἱ ὅποιαι πολ-λὰς φορὰς φέρουν εἰς αὐτὰ τὸν θάνατον. Ἄν ὁ καιρὸς εἶνε βροχερὸς, αὐξάνομεν τὰς προφυλάξεις μας.

Τὸν καιρὸν ποῦ βγάζουν περὰ, ὁπόταν εἶνε ἐπικίν-δυνη ἐποχὴ, πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῶμεν ἐπιμελῶς, νὰ προσθέτωμεν ἄνθη θειαφίου εἰς τὴν τροφήν, ἢ ὅποια πρέπει νὰ εἶνε ἐξαιρετικῶς ἐρεθιστικὴ καὶ δυναμωτικὴ.

Ξυλόρνιαθες καὶ γάλοι

Αἱ συστάσεις τὰς ὁποίας ἐκάμομεν διὰ τὰ πουλιά τῆς Ξυλόρνιαθος τὸν περασμένον μῆνα εἶνε αἱ αὐταὶ καὶ διὰ τὸν Ἰούλιον, δι' ὃ θεωροῦμεν περιττὸν νὰ τὰς ἐπαναλά-βωμεν.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς δὲν εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ ἀφίνωμεν τὰ γαλόπουλα νὰ βόσκουν, ὁ θερισμὸς ἀκόμη δὲν ἔγινεν, ἀλλὰ τὴν δευτέραν δεκαπενθημερίαν τὰ δέ-μακτα εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀρχίζουν νὰ γίνωνται, καὶ ἐπωφε-

λούμεθα τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς διὰ νὰ ὀδηγῶμεν τὰ γαλόπουλα εἰς τὰ χωράφια ὅπου ἔγινεν ὁ θείσμος διὰ νὰ τρώγουν τὰ πεσμένα κουκκιά τοῦ σταριοῦ. Εἶνε ὁ καλλίτερος τρόπος διὰ νὰ «ξετιναχθοῦν» μίαν ὥραν ἀρχίτερα, καὶ οἰκονομικά. Ἄν ἔχωμεν ἄσπρους γάλους, τοὺς κάμνομεν ἐν καλὸν μᾶθημα, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς δώσῃ ἀρκετὸν κέρδος. Μερικαὶ γάλοι εἰμποροῦν νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν ὠστοκίαν, ἀπ' οὗ ἔβγουν τὰ πουλιὰ ποῦ ἐκλώσθησαν, καὶ τὰ ὀδηγήσουν ἐπὶ ἓνα μῆνα. Φροντίζομεν πολὺ νὰ τὰς ἐνώνωμεν με τοὺς ἀρσενικοὺς διὰ νὰ ἔχωμεν συ νὰ αὐγά, καὶ με τὰ νέα αὐτὰ αὐγά καθίζομεν ἀπὸ αὐτὰς κλώσσας. Ὁ γάλος εἶνε πουλί ποῦ ἔχει πάντοτε τὴν τιμὴν του ὥστε ποτὲ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν νὰ καθίζομεν τὰ αὐγά ὅπου μᾶς γεννοῦν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τὰ γαλόπουλα ποῦ θὰ γεννηθοῦν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐκκολάφεις, θὰ εἶνε ἑτοιμα διὰ πούλημα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐρχομένου ἔτους, ὅτε ἡ ὄρνις εἶνε πολὺ ἀκριβή.

Περιστερὰ

Αἱ περιστερὰ ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὴν ζέστην. Πρέπει λοιπὸν ὁ περιστερῶν αὐτῶν νὰ εἶνε πολὺ εὐεαρός, πολὺ ὁρσερὺς· διότι ἡ πολὺ μεγάλη ζέστη προκαλεῖ ὅσας ἀσθενείας καὶ ἡ ὑγρασία. Πρέπει νὰ τοὺς δίδωμεν ὁρσερὸν νεράκι καὶ ἀρκετὰς δόσεις πρασινάδα νὰ τρώγουν.

Χῆνες καὶ Νῆσσαι

Αἱ νῆσσαι ποῦ ἔπκυσαν νὰ γεννῶσιν αὐγά τὸν περασμένον μῆνα, ἀρχίζουν πολλάς φορές νὰ γεννοῦν ἐκ νέου αὐγά ἐὰν τοὺς δίδωμεν ἀρκετὴν τροφήν. Τώρα ὁμως, προτοῦ νὰ βγάλῃ αὐγά διὰ κλώσσημα ὁ ὀρνιθοτρόφος, πρέπει νὰ ὑπολογίσῃ καλῶς ἐὰν τὰ ἔξοδα τῆς τροφῆς καὶ αἱ φροντίδες του θὰ ἀνταμειφθῶσιν ἐπαρκῶς ἀπὸ τὴν πώλησίν των. Αὕτη δὲ καθίσταται δυνατὴ, ἐὰν ὑπάρχουν ρυάκια καὶ λιβάδια, ὅπου νὰ εἰμποροῦν τὰ παπάκια.

νά προμηθεύωνται τὸ περισσότερον μέρος τῆς τροφῆς των. Τὰ παπάκια οὕτω μεγαλώνουν τόσον γρήγορα, ὥστε ἡ ἐπιχείρησις μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἴμπορεῖ νά εἶνε ἐπικερδής.

Τὰ χηνάρια ἀρχίζουν πλέον νά εἶνε ἰσχυρά καὶ νά ἀντέχουν, διὰ τοῦτο πρέπει νά εἶνε πάντοτε ἔξω, τὰ συνειθίζομεν ὥστε νά ζητοῦν μίαν καλὴν ζύμην τὸ βράδυ, διὰ νά τὰ κάμωμεν νά πάρουν ἐπάνω τους κατὰ τρόπον κανονικὸν καὶ νά τὰ προετοιμάσωμεν καλὰ διὰ τὴν περίοδον τῆς τεχνητῆς παχύνσεως. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς εἴμποροῦμε νά τὰ κάμωμεν ἐν καλὸν «μάδημα», ἐὰν τὰ βλέπωμεν νά εἶνε ἀνεπτυγμένα καὶ δυναμωμένα.

Κονίχλοι

Πρέπει νά ἐπωρελθῶμεν ἀπὸ τὴν ἀφθονίαν τῶν τροφῶν διὰ νά θρέψωμεν καλὰ ὅλους τοὺς νέους κονίχλους καὶ νά ἐπιταχύνωμεν τὴν ἀνάπτυξίν των. Ἀλλὰ πρέπει νά λάβωμεν ὑπ' ὄψει μας ὅτι τὸν χειμῶνα θὰ ἔχωμεν ἑλλειψιν τροφῆς, καὶ νά αὐξήσωμεν τὰς προμηθείας τοῦ τριφυλλιοῦ. Ὁ προβλεπτικὸς πτηνοτρόφος πρέπει νά κάμῃ καὶ μίαν καλὴν προμήθειαν ἀπὸ καρόττα καὶ τεῦτλα (κοκκινογούλια) διὰ τὸν χειμῶνα. Ἄν δὲν ἡδυνήθῃμεν νά κάμωμεν ἐγκαίρως τὰς φυτείας μας («τὰ μποστάνια μας»), ἃς καταφύγωμεν εἰς τοὺς γείτονάς μας καὶ ἃς ζητήσωμεν ἀπὸ αὐτοὺς διὰ νά προμηθευθῶμεν ὅσα μᾶς χρειάζονται διὰ τὴν χειμωνικὴν μας προμήθειαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον φροντίζομεν νά ἔχωμεν διὰ τὸν χειμῶνα τροφήν ὑπὸ τοὺς πλέον εὐνοϊκοὺς ὁρους. Διότι δὲν πρέπει νά λησμονῶμεν ὅτι ἡ τροφή τῶν κονίχλων τὸν χειμῶνα κοστίζει πολύ.

Διὰ τὰ ἄλλα, παρέμπομεν εἰς ὅσα εἶπομεν τὸν περασμένον μῆνα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Πρὶν πέσουνε τὰ φύλλα' ἀπ' τὰ δένδρια
καὶ κίτρινα τ' ἀγέρι τὰ σωριάση,
ἀλλάζουνε ἢ κόταις τὰ φτερά,
καὶ τὴν οὐρά του ὁ κόκορας θὰ χάση.

Ναί, θὰ ντυθοῦνε πούπουλο παχύ
ποῦ νὰ μπορῇ τὸ κρύο νὰ ἀντέχη,
μὰ τώρα κρίσιμ' εἶν' ἡ ἐποχὴ
καὶ πρέπει ὁ πιτνοτρόφος νὰ προσέχη.

Τσαλαβουτῇ ἡ πάπια 'στὸ νερὸ
καὶ γίνεται τὸ αἰώνιο παιχνίδι,
καὶ ἀψήφῃ ἡ χίνα τὸν καιρὸ,
τὸ ἄσπρο τοῦ σπιτιοῦ μας τὸ στολίδι.

Χαρά 'στὴν τὴν καλὴ νοικοκυρὰ
ποῦ τρέφει τὸ πουλί μας τὸ χιονάτο!
θάχη τὸ σπῆτι ἄφθονα αὐγά
καὶ τὸ ντουλάπι πάντοτε γεμάτο.

Γενικαὶ παρατηρήσεις.

Ἀπὸ ἐμπορικὴν ἔποψιν, ὁ Αὐγούστος δὲν εἶνε ἀπὸ τοὺς λαμπροὺς μῆνας. Οἱ χωρικοὶ συρρέουν εἰς τὴν ἀγορὰν φέροντες καλένας τὰς ὀρνιθὰς των, εἰς δὲ τὰς πόλεις γεμίζουν ὅλους τοὺς δρόμους ἀπὸ τὰς φωνὰς των. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ καλὸν πρᾶγμα πάντοτε εἶνε σπάνιον, ἀλλὰ καὶ ἡ πληθώρα τῶν πουλιῶν καταβιδάζει γενικῶς τὰς τιμὰς των. Συνιστῶμεν λοιπὸν εἰς τοὺς ὀρνιθοτρόφους νὰ τρέφουν μὲ οἰκονομίαν ὅσας ὀρνιθὰς ἔχουν καὶ μὲ εὐθηνὴν τροφήν, ἕως ὅτου ἐπιτύχουν κα-

λήν τιμήν, διότι τὸ μικρὸν κέρδος τοῦ μᾶς μένει, μᾶς τὸ πρῶγον τὰ ἐξοδα τῆς μεταφορᾶς καὶ ἡ μεταπώλησις. Αὐτὸν δὲ τὸν εὐκόλον ὑπολογισμὸν πρέπει νὰ κάμῃ κάθε φρόνιμος ὀρνιθοτρόφος. Καὶ τὸν Αὐγουστον ἀκόμη, ὁ μέγας ἐχθρὸς τοῦ πτηνοτροφείου εἶνε οἱ καύσωνες· εἰς ὅλους δὲ συνιστῶμεν νὰ ἀκολουθοῦν τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐκάμοιεν ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

Πετεινοὶ καὶ Ὀρνιθες

Ἡ ζέστη, ἡ ὁποία πολλὰς φορές ὁσφύρει καὶ αὐξάνει περισσότερον, δὲν εἶνε τὸ μόνον ἄτοπον τοῦ συμβαίνει τὸν Αὐγουστον· εἰς αὐτὴν προστίθεται καὶ ἡ κρίσιμος ἐποχὴ τῆς πτεροφόρας (ἐποχὴ τοῦ πέφτουν τὰ πτερὰ), ἡ ὁποία συμβαίνει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐνωρὶς, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τοῦ μηνὸς αὐτοῦ. Αὐτὸ τὸ πέσιμον τῶν παλαιῶν πτερῶν καὶ τὸ φύτρωμα νέων, δὲν παύονται χωρὶς νὰ κουράσουν τοὺς πετεινοὺς καὶ τὰς ὀρνίθιας. Ἡ ἐπιδερμὶς διὰ νὰ κάμῃ νέα πτερὰ ἀπορροφᾷ ἀρκετὴν ποσὴν θρεπτικῆς οὐσίας. Ἐνὸς τοῦ λοιποῦ διαρκείας αὐτῆς ἡ περίοδος, βλέπομεν τὰς ὀρνίθιας νὰ ἀδυνατίζουν, νὰ σταματᾷ δὲ καὶ τὸ γέννημα τῶν αὐγῶν, ἐν δὲν τὰς τρέφωμεν ἀρθόνως. Ἡ πτεροφόρα (τὸ πέσιμον δηλαδὴ τῶν πτερῶν) δὲν γίνεται μὲ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς ὅλα τὰ πουλιὰ. Καμμίαν φορὰν περνᾷ γρήγορα, καμμίαν φορὰν ὅμως διαρκεῖ πολλοὺς μῆνας.

Ὁ πτηνοτρόφος πρέπει νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ κακὸν τοῦ προξενεῖ ἡ πτεροφόρα εἰς τὰ πουλιὰ, διὰ ἰδιαίτερων φροντίδων. Τὸ ἱατρικὸν ἔγκειται εἰς τροφὴν δυναμωτικὴν συγχρόνως καὶ ὁρσιστικὴν. Τοιαύτης δὲ λογῆς τροφαὶ εἶνε ἐκεῖναι τοῦ περιέχουν πολλὰς ἀζωτούχους οὐσίας ἀναμειγμένας μὲ πρασινάδας ὅπως νὰ λάχανα, τὰ σαλατικά, τὰ ἀμπελόφυλλα κτλ. Εἰς τὰς ζύμας αὐτὰς προσθέτομεν καὶ ἄνθη θειάφιου. Τὸ θειάφιον παίζει μέγιστον ρόλον εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν πτερῶν. Διὰ τοῦτο δὲ εἶνε ἀπαραίτητον νὰ τὸ προσθέτωμεν εἰς τὰς

ζύμας τὸν καιρὸν ποῦ βγάζουν νὰ πουλιά νέα πτερά.

Τὴν καλὴν τροφὴν πρέπει νὰ συμπληρώνωμεν μὲ νερὸν δροσερὸν καὶ πολὺ καθαρὸν. Βάζοντες εἰς τὰ δοχεῖα ὅπου πίνουν σκόνην καρβούρου κοπανισμένου, ἀπολυμαίνομεν τὸ νερὸν ποῦ πίνουν καὶ τὸ κάμνομεν νὰ γίνεταί καὶ ἀντισηπτικόν. Βάζοντες δὲ καὶ θεικὸν σίδηρον (sulfate de fer) τὸ κάμνομεν δυναμωτικόν, καὶ τοιοῦτον ὥστε νὰ διευκολύνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πουλιά διὰ νὰ ἀνθίστανται ἀποτελεσματικῶς κατὰ τὴν ἀρκετὰ βασιανιστικὴν καὶ ἐπικίνδυνον ἐποχὴν τῆς πτερορροίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑπάρχει πλῆθος ἀπλυστάτων προφυλάξεων, αἱ ὁποῖαι μᾶς κάμουν νὰ ἀποφύγωμεν πλῆθος ἀσθενειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζονται κατὰ τοὺς μεγάλους καύσοντας καὶ ἀκολούθως κατὰ τὴν πτερορροίαν (ἢ πτερόρροϊαν).

Μία ἄλλη προφυλάξις ἀρκετὰ ἐπιρρεαστικὴ εἶνε, ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ κρίσιμος αὕτῃ περίοδος, νὰ μᾶς ζεύωμεν ὅλα τὰ πτερά, τὰ ὁποῖα στιβάζονται τὸ ἐν κοντὰ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ μολύνουν τὸν ὀρνιθῶνα. Αἱ ὀρνιθες ἔχουν τὴν μαρίαν νὰ τσιμπούσῃ, καὶ αὐτὸ εἶναι ἕτερος λόγος διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ μὴ ἀφίνωμεν τὰ πτερά εἰς τὴν διάθεσίν των. Οἱ ὀρνιθῶνες πρέπει νὰ ἀερίζωνται μὲ ἐπιμέλειαν καὶ πάντοτε, ἐν ὅσῳ διαρκοῦν οἱ μεγάλοι καύσονες.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι οἱ πετεινοὶ ἐξασθενοῦντες ἀπὸ τὸ ἀλλαγμὰ τῶν πτερῶν, δὲν ἐκπληροῦν καλὰ τὰ συζυγικά των καθήκοντα, καὶ ἐνεκα αὐτῆς τῆς αἰτίας γεννῶνται πολλὰ αὐγὰ διαφανῆ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ αὐγὰ αὐτὰ διατηροῦνται καλλίτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, διὰ τοῦτο τὰ φυλάσσομεν ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν χειμῶνα διὰ γλυκύσματα. Ὁ καλλίτερος τρόπος τοῦ νὰ τὰ διατηρῶμεν εἶναι τὸ ἀσβεστόνερον. Ὅλα τὰ αὐγὰ πρέπει νὰ τὰ μᾶς ζεύωμεν καὶ νὰ τὰ βάζωμεν εἰς τὴν δροσίαν· διότι ἀλλέως θὰ μᾶς χαλάσουν ἀπὸ τὴν ζέστην, ἐὰν τ' ἀφίνωμεν νὰ μένουν ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα.

Ἐπειδὴ ἡ ζέστη γίνεται αἰτία νὰ ἀναπτύσσεται μέγας ἀριθμὸς ζωῶν καὶ ὀρνιθόφειραις, εἶναι καλὸν νὰ ἀπο-

λυμαίνωμεν ἐντελῶς τὰς κατοικίας τῶν ὀρνίθων, ἐνὸςψ διαρκεῖ ὁ Αὐγουστος εἴτε καίοντες θειάφι καὶ ὕγρόπισσαν (κατράνι), εἴτε μεταχειριζόμενοι φάρμακα ἰδραστήρια ἐντομοκτόνα. Αὐτὴν τὴν ἀπολύμανσιν συμπληρόνομεν μὲν ἐν καλὸν χρῆσιμοι μὲ ἀσβέστην εἰς ὅλας τὰς κατοικίας, τὰ πατώματα, τὰ ραβδιὰ ὅπου κοιμῶνται καὶ τὰς φωλεάς. Διότι φθάνει ὅψω τυραννοῦνται τὰ πουλιὰ ἀπὸ τὴν πτερορροήσιν (τὸ ἄλλαγμα τῶν πτερῶν), ὥστε νὰ ἀφίσωμεν νὰ καταβληθῶσι καὶ ἀπὸ τὰ φθοροποιὰ ζωύφια.

Ἡ διαλογὴ τῶν πουλιῶν ποῦ θὰ κρατήσωμεν διὰ τὴν παραγωγὴν, καὶ ἡ ὁποία ἐσυμβουλευσαμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν Ἰούλιον, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ τὸν Αὐγουστον διὰ τὰ πουλιὰ ποῦ ἐγεννήθησαν ἕνα μῆνα ἀργότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα. Τὰ πουλιὰ ὅμως τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν μετὰ τὸν Μάιον δὲν πρέπει νὰ κρατήσωμεν διὰ παρ. γωγεῖς.

Ὅσοι ὅμως χάριν πολυτελείας ἔχουν καὶ θέλουν νὰ ἀποκτήσουν πουλιὰ ὅψω τὸ δυνατόν μι.ρόσωμα, εἰμποροῦν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς ἐκκολάψεις των, καὶ αὐτὸν τὸν μῆνα· διότι ὁ καιρὸς διὰ τὴν γάμον γυνήν εἶνε καταλληλότητος. Συμβαίνει δηλαδὴ ὅπως δι' ὅλου τὸ ἐναντίον διὰ τὴν ἀνατροφὴν των, ἀπὸ ἐκεῖνο ποῦ κάμομεν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν ἄλλων πουλιῶν ποῦ εἶνε μεγαλόσωμα, καὶ τὰ ὁποῖα διαλέγομεν διὰ τὴν παραγωγὴν.

Ὅλα τὰ πουλιὰ ποῦ δὲν ἐκρίναμεν καλὰ διὰ τὴν παραγωγὴν, πρέπει νὰ τεθοῦν χωριστὰ εἰς μέρος ὀρεσερόν, ὅπου τὰ τρέφομεν ἀποκλειστικῶς μὲ ἀλευρώδεις ζύμας, κατεσκευασμένας δηλαδὴ ἀπὸ πατάταις, ἀπὸ ἀλευρι κριθαριοῦ ἀπὸ βόλων. Ἐὰν εἰμπορῶμεν νὰ εὕρωμεν καὶ ὀλίγον τυρόγαλα διὰ νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὰ, διεγείρομεν τὴν ὀρεξιν τῶν πουλιῶν καὶ ἐπιταχύνομεν τὴν πάχυνσίν των. Διότι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὸ ἀκόλουθον ἀξίωμα. Νὰ διατηρῶμεν ζῶα ἀνωφελῆ, θὰ εἰπῇ νὰ σκορπίζωμεν εἰς τὸν δρόμον τὰ κέρδη μας.

Ξυλόρνοιθες καὶ Γάλου

"Οσοι ἔχουν πολλὰς ξυλόρνοιθας ἐπωφελοῦνται ὥστε, μόλις γίνῃ ὁ θερισμὸς τοῦ σιταριοῦ, νὰ τὰς ὀδηγῶσιν εἰς τὰ χωράφια· ἐκεῖ μεγαλύνουν γρήγορα καὶ οἰκονομικά. Ἀλλὰ ἰδιαίτεραι φροντίδες δὲν χρειάζονται.

Τὰ γαλόπουλα ἤρχισαν πλέον νὰ γίνωνται μεγάλα, πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ ξυλόρνοιθόπουλα, καὶ ἀνάγκη νὰ τὰ ὀδηγήσωμεν ἀμέσως εἰς τὰ χωράφια καὶ αὐτά. Ἐξ ἄλλου εἶνε πολὺ ἡμερώτερα, ὥστε εἴμπορεῖ νὰ τὰ ὀδηγῇ καὶ ἓν μικρὸν παιδίον μὲ μικρὸν ραβδὶ ἔσθ' ἐν χερί.

Διὰ τὰ γαλόπουλα χρειάζονται ἰδιαίτεραι φροντίδες κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ μεγαλύνουν οἱ λόφοι καὶ τὰ σπυρία (καὶνῶς ὑπὸ ἓν ὄνομα κατσούλια) γύρω εἰς τὸν λαίμῳ καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν των. Διὰ νὰ καταπολεμήσουν τὴν ἐπικίνδυνον αὐτὴν ἐποχὴν ἐφεῦρον θαυμασίας σκόρας. Νομίζομεν ὅτι ὁ πτηνοτρόφος θὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς μίαν ἀρίστην σκόρην καὶ μάλιστα οἰκονομικωτέραν ἀπὸ τὰς ἄλλας, ἐὰν ἀνακατεύσῃ ἴσα μέρη θειικοῦ σιδήρου καὶ σκόνης κικκίας, προσθέτων εἰς αὐτὸ τὸ μῖγμα καὶ ὀλίγον ζιγγίβερι (τζεντζεφίλι). Ἀμα δὲ τοὺς δίδωμεν κάθε βράδυ καὶ ζύμην ζωογονητικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν σκόροδοι καὶ ψιλοκομμένην τσικνίδα, τὰ γαλόπουλα ἀναλαμβάνουν τοιαύτας δυνάμεις, ὥστε εἴμπορουν νὰ ὑποφέρουν θριαμβευτικῶς ὅλας τὰς ἐπικινδύνους ἐποχὰς καὶ ὅλας τὰς ἀσθενείας. Τὰ γαλόπουλα μαλῶνουν πολὺ, πρέπει λοιπὸν νὰ διορθώσωμεν αὐτὴν τὴν κακὴν συνήθειάν των μὲ «μερικὲς καλὲς ξυλιές».

"Οσαις ἀπὸ τὰς γαλοπούλας δὲν ἤρχισαν ἀπὸ τὸν περασμένον μῆνα νὰ γεννῶσι πάλιν αὐγά, εἴμπορουν ἀξιόλογα νὰ ἀρχίσωσιν ἀπὸ τὸν Αὐγούστον, ἐπωφελοῦμενοι δὲ ἀπὸ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν, εἴμποροῦμεν νὰ τὰς καθίσωμεν. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τὰ νέα γαλόπουλα δυσκολώτερον θὰ ἀνατραφοῦν, ἀλλὰ μὲ προσεκτικὰς φροντίδας καὶ πολὺ δυναμωτικὴν τροφήν, θὰ ἀνταμειφθοῦν ἀσφαλῶς καὶ καλῶς οἱ κόποι μας.

Περιστεράκι

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ συνειθισμένα περὶ ὑγιεινῆς, καμμίαν ἰδιαιτέραν παρατήρησιν δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν διὰ τὸν περιστερῶνα. Ὅλα τὰ περιστεράκια τοῦ θὰ γεννηθοῦν μέχρι τοῦ Νέου Ἑτους, πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν ἀγορὰν μέχρις ἐνὸς, καὶν συμφέρον δὲν ἔχομεν νὰ τὰ κρατήσωμεν διὰ παραγωγεῖς. Ἐπωφελοῦμεθα ἀπὸ τὸ ὅτι τὰ χωράρια εἶνε θερισμένα διὰ νὰ τοὺς δώσωμεν ἕσον τὸ δυνατόν περισσότεραν ἐλευθερίαν. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς φροντίζομεν νὰ τὰ κρατῶμεν κλεισμένα, ἐπειδὴ ἐνδεχόμενον πολλοὶ κυνηγοὶ «τοῦ γλυκοῦ νεροῦ» νὰ προσποθήσουν νὰ ἀντικαταστήσωσι τὸ κυνήγι τοῦ τοὺς λείπει μὲ καὶν περιστέρι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον φρυφερόν. Οἱ «ὀπλοφόροι» τῶν πόλεων μάλιστα, εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνοι διὰ τοιοῦτον κατόρθωμα.

Χῆνες καὶ Νῆσσαι

Χῆνες καὶ νῆσσαι εὐρίσκονται ὅλαι εἰς τὴν πετερόρροιαν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τὰς ἀφίνωμεν νὰ πηγαίνουιν ἕσον τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὸ νερόν· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ πετερόρροια θὰ περάτῃ καλλίτερον καὶ ὀρηγορώτερον. Ἡ διαλογὴ ἐκείνων τοῦ θὰ κρατήσωμεν διὰ τὴν παραγωγὴν πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ τῆς μεγαλύτερας προσοχῆς. Νὰ κρατήσωμεν μόνοι ἐκεῖνα τὰ παπίκια τοῦ ἀνεπτύχθησαν γρηγορώτερα, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα πρέπει νὰ τὰ στείλωμεν μίαν ὥραν ἀρχίτερα εἰς τὴν ἀγοράν· διότι τὸν ἐρχόμενον μῆνα δὲν θὰ ἔχουν πολλὴν ἀξίαν.

Τὰ χηνάρια ὀδηγοῦμεν εἰς τὴν βοσκὴν ὅπως καὶ τὰ γαλόπουλα, ἀλλὰ τὰ ὀφελοῦν περισσότερον τὰ λειβάδια παρὰ τὰ στάχυα, ἐπειδὴ εἶνε χλοοφόρα μᾶλλον τὰ χηνάρια. Ὅταν κάμνῃ μεγάλους καύσοντας, τοὺς δίδομεν νὰ τρώγουν δροσερὰν πρασινάδα καὶ ἕσον τὸ δυνατόν περισσότερον νερόν· τὰ μεγαλείτερα δὲ, ἂν εἰμπορούσα-

μεν νὰ τοὺς ἔχωμεν ἐν ρυάκιον ἢ μίαν τεχνητὴν λίμνην, θὰ συνειθίζον καλλίτερον, καὶ θὰ ἐπερνοῦσαν τὴν πτερόροϊαν καλλίτερον καὶ ὀγρηγορώτερον. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι χηνάρια ποῦ τρέφονται ἀφθονώτερα θὰ παχύνουν καλλίτερον καὶ θὰ ἀποτελέσουν χήνας πολὺ ἀκριβοῦς.

Κόνικλοι

Οἱ κόνικλοι ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὴν ζέστην, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τοὺς προφυλάσσωμεν ἀπὸ αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Εἶνε πολὺ ὠφέλιμον νὰ τοὺς δίδωμεν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν νὰ τρώγουν *φ. λούδαν* *ιτέας* ἢ *συμῆδας*. Τὸν καιρὸν ποῦ κλαδεύομεν τὰ ἀμπέλια, νὰ τοὺς δίδωμεν ἀφθονα φύλλα καὶ κλαδιά. Εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν διάθεσίν των μίαν μικρὰν λεκάνην γεμάτην μὲ δροσερὴν νερόν. Ὅπως κάμνομεν εἰς τοὺς ἄλλους κατοίκους, οὕτω καὶ εἰς τοὺς κόνικλους κάμνομεν *μίαν καλὴν διαλογὴν*, κρατῶντες μόνον τοὺς καλλιτέρους, καὶ ξεφορτονόμενοι τοὺς ἄλλους ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερον. Γοὺς μῆνας ποῦ εἶνε οἱ μεγάλοι καύσονες, ἀφίνομεν ὀλίγον τὰς θηλυκάς νὰ ξεκουράζωνται καὶ ἀφ' οὗ ἀφίσωμεν νὰ περάσῃ ὀλίγος καιρὸς, τὰς ἀφίνομεν πάλιν ἐλευθέρας νὰ ζευγαρόνωνται μὲ τοὺς ἀρσενικούς.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τώρα ὅπου τὸ σταφύλι
πλημμυρεῖ τὴν ἀγορά
καὶ κορώνει τὸ κυνήγι
μὲ λαγοῦτα μὲ-χαρά.

Ὁ λαγὼς καὶ τὸ ὄρτυκα
καὶ ἡ πέροδικκα μαζῇ
τρέχουν ὅπου φύγοι-φύγοι
ποῖος πρῶτα νὰ σωθῇ.

Μὰ γεμίζουν τὰ παζάρια
ἀπὸ κρέας τρυφερό
καὶ τῆς κότας τὰ ζευγάρια
μένουν ἔξω ἀπ' τὸ χορό.

Τώρα ὅπου τὸ σταφύλι
πλημμυρεῖ τὴν ἀγορά,
τώρα ἡ κότα ἔχει φθονήνει
κι' ὠφελιώμαστ' ἀπ' ταῦγά.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις

Μὲ τὸ ἀνοιγμα τοῦ κυνηγίου ἡ τιμὴ τῶν ὀρνίθων ἐλαττώνεται. Ἡ ἐλάττωσις ἤρχισεν ἀπὸ τὸν περασμένον μῆνα ἀκόμη. Ἐὰν ἡ ζέστη δὲν εἶνε πολὺ μεγάλη, τὸ ὀρνιθοτροφεῖον λαμβάνει ἄλλην ὄψιν, τὰ ζῶα καταβεβλημένα τὸν περασμένον μῆνα ἀπὸ τὴν πτερόρροιαν, φαίνονται τώρα ὡς νὰ λαμβάνουν νέαν ζωὴν μὲ τὸν συνήθη γλυκὸν καιρὸν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἐὰν ἐξετελεσθήσαν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ὅλαι

αἱ περὶ τῆς ὑγιεινῆς φροντίδες ὅπου ἐσυστήσαμεν, ὅλο τὸ πτηνοτροφεῖον θὰ εὐρίσκεται τώρα εἰς ἀρίστην κατάστασιν.

Πετεινοὶ καὶ ὄρνιθες

Ἡ πετερόρροια παύει τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἢ τὰς πρώτας 15 ἡμέρας, ὅταν τὰ πουλιὰ τύχωσι καλῆς περιποιήσεως· οἱ πετεινοὶ φαίνονται ὥς νὰ ἀναλαμβάνωσι νέας δυνάμεις, καὶ ἐπαναλαμβάνουν τὰ συζυγικά των καθήκοντα. Ἐὰν δὲ καὶ αἱ ὄρνιθες γεννοῦν συχνά, ἐπωφελοῦμεθα ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ βάλωμεν αὐγὰ διὰ κλώσσημα. Μόνον τὸν πρῶτον μῆνα εἶναι πολὺ δύσκολος ἡ ἀνατροφή τῶν πουλιῶν· ἐὰν δὲ βάλωμεν αὐγὰ διὰ κλώσσημα τὴν δευτέραν ἐβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου, θὰ ἔχωμεν μικρὰ πουλάκια κατὰ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, ὅτε ὁ καιρὸς εἶναι ἀκόμη γλυκὺς, καὶ τὲν θὰ δυσκολευθῶμεν πολὺ νὰ τὰ ἀναθρέψωμεν. Εἶναι προτιμότερον νὰ μεταχειρισθῶμεν ὥς κλώσσας γαλοπούλας ἢ νὰ βάλωμεν κλωσσομηχανὰς· διότι μία ὄρνις δὲν εἰμπορεῖ νὰ βγάλῃ πολλὰ πουλιὰ καὶ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ δυσκολευθῶμεν τὸ ζῶον νὰ καθίσῃ καὶ νὰ λάμῃ κλώσσημα περασμένης ἐποχῆς διὰ νὰ ἔχωμεν μόνον μόλις μίαν ὠδὲν καὶ μικρῶν νεοσσῶν.

Τὰ πουλιὰ ποῦ βγαίνουν αὐτὸν τὸν μῆνα θὰ εἶναι κατάλληλα διὰ πούλημα τὸν Φεβρουάριον, ἐποχὴν πολὺ λαμπράν· διότι τότε ἡ ὄρνις εἶναι πολὺ ἀκριβή. Ὀκτῶ ἡμέρας προτοῦ νὰ συνάξωμεν αὐγὰ διὰ κάθισμα εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσωμεν τροφὴν ἐρεθιστικὴν εἰς τοὺς πετεινοὺς καὶ τὰς ὄρνιθας, διὰ νὰ εἶναι συχνότερα τὰ αὐγά. Εἶναι ἐπίσης καλὸν, τὰς ὄρνιθας ποῦ γεννοῦν συχνότερα καὶ καλλίτερα αὐγά, νὰ βάλωμεν εἰς χωριστὸν μέρος μὲ τὸν πειδὸ δυναμωμένον πετεινὸν διὰ νὰ εἶναι ἡ ἐπιτυχία μας μεγαλειτέρα.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ διαφανῆ αὐγά (ἐκεῖνα ποῦ δὲν ἔχουν ἐπαρκῆ σπóρον)· διὰ τοῦτο αὐτὴν τὴν

ἐποχὴν τὸ ὠοσκόπημα (ἡ ἐξέτασις τῶν ὠῶν) ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας εἶναι ἀπαραίτητον.

Ἐκάμομεν ἀνωτέρω τὴν παρατήρησιν ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ μεταχειρισθῶμεν μόνον γαλοπούλας καὶ κλωσσομηχανάς, ἀλλὰ ἐὰν εἴμποροῦμεν νὰ καθίσωμεν τρεῖς κότας συγχρόνως, θὰ ἔχωμεν πάλιν ἀποτέλεσμα ἄξιον λόγου. Ἐπειτα, ἀφ' οὗ κάμωμεν τὸ ὠοσκόπημα, μαζεύομεν ὅλα τὰ καλὰ αὐγά καὶ καθίζομεν ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰς δύο κλώσσας, καὶ εἰς τὴν τρίτην βάζομεν καινούρια αὐγά. Διὰ τὰς φροντίδας ποῦ χρειάζονται τὰ μικρά πουλάκια θὰ ἀσχοληθῶμεν τὴν μῆνα ποῦ μᾶς ἔρχεται.

Πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ ἔχωμεν τοὺς μικροὺς πετεινοὺς, ὅπου ἐδιαλέξαμεν διὰ τὴν παραγωγὴν, χωριστὰ ἀπὸ τὰς νεαρὰς πουλάδας. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀφίνωμεν νὰ κουράζωνται ἀνωρελῶς, διὰ νὰ γίνεταί ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἡσυχος καὶ τελεία. Διὰ νὰ ἐπισπεύσωμεν δὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν, καὶ νὰ αὐξήσωμεν τὰς δυνάμεις τῶν πουλαδῶν, εἶναι καλὸν νὰ ἀναμιγνύωμεν εἰς τὰς ζύμας σκόνην (os vert) λογαριάοντες ὥστε νὰ ἀναλογῇ εἰς τὸ κάθε κομμάτι ἀπὸ μία δακτυλιὰ σκόνῃ.

Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν καλὰς φυλάς, ἐξακολουθοῦμεν νὰ κάμωμεν μετὰ προσοχῆς τὸ διάλεγμα διὰ νὰ ἀποχωρίζωμεν πάντοτε ὅσα ἄτομα δὲν εἶναι τέλεια.

Ξυλόρνοιθες καὶ Γάλοι

Τώρα, εἶναι ἡ καλλιτέρα ἐποχὴ διὰ νὰ ὀδηγήσωμεν εἰς τὰ χωράφια τὰ ξυλορνοιθόπουλα καὶ τὰ γαλόπουλά μας. Ἐκεῖ, θὰ ὠφεληθοῦν, θὰ πυχύνουν ὅσῳ θέλουν, ἡ ἐπικίνδυνος ἐποχὴ τῆς ἐρυθροφυΐας (τοῦ φυτρώματος τοῦ κατσουλίου καὶ τῶν περὶ τὸν τράχηλον ἐρυθρῶν σπυρίων) ἐπέρασεν, εἶναι ἡμερὰ ὥσάν νὰ εἶναι μὲ τὴν μητέρα τῶν. Ἐὰν δὲν τὰ ἡναγκάζωμεν νὰ ἐπιστρέφουν τὸ βράδυ, θὰ ἐπερνοῦσαν μὲ εὐχαρίστησιν τὴν νύκτα ἔξω εἰς τὸ ὑπαιθρον. Ἀλλὰ τότε ἡ κυρὰ Αλετοῦ θὰ

ἔκαμνε καὶ ἐκείνη μερικὰ εὐχάριστα δεῖπνα πρὸς μεγάλην ζημίαν τοῦ ἀνατροφέως.

Ὅταν ἀφίνωμεν τὰ μεγάλα γαλόπουλα ἐλεύθερα εἰς τὰ δάση, εὐρίσκουν καὶ τρώγουν τὰ κατὰ γῆς πεσμένα βελανίδια, τὰ ὁποῖα ἐν ἀνάγκῃ τοὺς δίδομεν ἡμεῖς. Ἡ τροφή αὕτῃ ἢ ὁποῖα εἶναι τόσον οἰκονομικὴ τὰ παχύνει καὶ τὰ δυναμώνει πολὺ.

Ἐὰν ἐκαθίσταμεν αὐτὰ γάλων τὸν περασμένον μῆνα, τώρα προφυλάσσομεν πολὺ τὰ μικρὰ γαλόπουλα ποῦ ἐβγῆκαν, τὰ ὁποῖα εἶναι πάντοτε πολὺ λεπτοφυῆ τὰς πρώτας ἡμέρας ποῦ γεννηθῶσι.

Περιστερὰ

Πάντοτε τὰς ἰδίας συστάσεις περὶ ὑγιεινῆς, καὶ νὰ μὴ λησμονῶμεν τὴν παρατήρησιν ποῦ ἐκάμομεν τὸν περασμένον μῆνα, δηλαδή: τὸ κλείσιμον τῶν περιστερῶν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ κυνηγίου.

Χῆνες καὶ Νήσσαι

Εἵμεθα εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ἔχωμεν εὐμορφα κοπάδια χηναριῶν· διότι πρέπει νὰ λογαριάζωμεν μὲ τί θὰ λάμωμεν τὰ νόστιμα ψητὰ τῶν Χριστουγέννων. Τὰ βελτώδη λειβάδια, ἢ ὀροσερὰ πρασινάδα ὠφελοῦν πολὺ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν, τόσον τὰ μικρὰ, ὅσον καὶ τὰ μεγάλα· ἢ προετοιμασία τῶν καὶ ἡ τελειοποίησίς τῶν γίνονται πρὸ πάντων τὴν ἐρχόμενον μῆνα. Πρέπει νὰ σκεπτώμεθα πρὸ πάντων πῶς νὰ τὰ φέρωμεν εἰς τελείαν ὑγιεινὴν κατὰστασιν, καὶ ὁ καλλίτερος τρόπος διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον εἶναι νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι οἱ χῆνες εἶναι κατ' ἐξοχὴν χορτοφάγα πουλιὰ.

Διὰ τὰς νήσας, αἱ φροντίδες τὰς ὁποίας πρέπει νὰ λάβωμεν διαφέρουσι πολὺ ὀλίγον ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ περασμένου μηνός· νὰ παρέχωμεν πάντοτε καθαρὸν νερὸν εἰς τὰ παπάκια διὰ νὰ τὰ διευκολύνωμεν νὰ βγάλουν

καινούρια πτερά. Ἐάν ἔχωμεν αὐγά, τὰ βάζομεν εἰς τὸ κλώσσημα. Τὰ παπάκια ποῦ θὰ ἔβγουν θὰ καλοπωληθῶσι τὸν δεκέμβριον· τῶρα λείπουν ὅλως δι' ὅλου ἀπὸ τὴν ἀγοράν, καὶ ἡ πέρδικα ἀρχίζει νὰ εἶνε δυσεύρετη.

Κονίκλοι

Ὀλίγας ἰδιαιτέρας προφυλάξεις ἔχομεν νὰ λάβωμεν διὰ τοὺς κονίκλους αὐτὸν τὸν μῆνα. Ἐάν ὁ καιρὸς δὲν εἶνε πολὺ θερμὸς, εἰμποροῦμεν νὰ ἀφίσωμεν ἀπὸ τῶρα τὰς θηλυκάς ἐλευτέρας διὰ τὴν παραγωγὴν· διότι θὰ εἰμπορέσωμεν τὸν ἐρχόμενον μῆνα νὰ προμηθευθῶμεν ἐπαρκῶς δροσεράν τροφήν διὰ νὰ τὰς διατηρήσωμεν εἰς καλὴν κατάστασιν τὸν καιρὸν ποῦ θὰ βυζαίνωνται. Τῶρα τὸν Σεπτέμβριον, ὅτε ἡ πρασινάδα εἶνε ἀκόμη ἐν ἀφθονίᾳ, πρέπει νὰ προβλέψωμεν ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ὑπάρχη ἔλλειψις αὐτῆς, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς κονίκλους νὰ καταβροχθίσουν τὰ νωπὰ φύλλα τῶν δένδρων ποῦ τοὺς ἀρέσουν πολὺ, καὶ οὕτω θὰ κάμωμεν μίαν καλὴν εἰκονομίαν μετὰ τὴν πρασίνην τροφήν, τὴν ὁποίαν θὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς ἐάν εὐρίσκωμεν καὶ τότε. Πρέπει ὡσαύτως νὰ σκεφθῶμεν καλῶς τί θὰ προμηθευθῶμεν διὰ τὸν χειμῶνα. Ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ καλοκαιριὰ, ἡ τροφή τῶν κονίκλων εἶνε ἀκριβὴ. Ἐάν δὲν ὑπὴρξάμεν προβλεπτικοί, θὰ μᾶς εἶνε σχεδὸν συμφερότερον νὰ ξεκάμωμεν μερικoὺς ἀπὸ αὐτοὺς, παρὰ νὰ τοὺς τρέφωμεν μετὰ τροφὰς ποῦ νὰ ἀγοράζωμεν τὸν χειμῶνα.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐμικραίναν ἡ ἡμέραι
καὶ κοῦο ξαφνικὸ
σκορπίζει ὅτ' ἡ πουλιά μας
ἀρρώστια, πανικό.

Μα φάρμακα σ' ἐνέργεια
καὶ ἄκρα προσοχή!
Τροφή ὅσῳ μπορείτε,
παιδιά, θερμαντική!

Νὰ ἐξακολουθοῦνε
ἡ κόταις νὰ γεννοῦν
κ' ἡ κλωσσομηχανές σας
σ' ἐνέργεια νὰ μποῦν.

Στὶς πάλιας ἕναν πάλπο
βαρδάτο, ζωηρό,
νὰ κάνουνε μαζὶ τοῦ
τὸν πάλπο χορό.

Γιὰ νᾶχουμε παπάκια
γιὰ πούλημα καλὰ,
εἰς ἐποχὴ ποῦ ὅλα
θα εἶνε ἀκριβά.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις.

Ὁ Ὀκτώβριος εἶνε καμμίαν φορὰν ὁ πρῶτος μὴν τοῦ
μᾶς κάμνει νὰ αἰσθανθῶμεν τὸν χειμῶνα. Αἱ ἡμέραι εἶνε
μικρότεραι, αἱ νύκτες ψυχραὶ, καὶ ἐπομένως καθίστα-
ται ἀπαραίτητος ὠρισμένος ἀριθμὸς προφυλάξεων ἕνεκα

τῆς ἐλεύσεως νέας ὅλως ἐποχῆς. Τὰς προφυλάξεις αὐτὰς θὰ ἐξηγήσωμεν κατωτέρω. Τὸ «ἐξουσνέρισμα» τοῦ κυνηγίου κάμνει νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἐπιρροήν του εἰς ὅλον τὸ πτηνοτροφεῖόν μας. Διὰ τοῦτο ποτὲ αὐτὸν τὸν μῆνα καὶ τὴν μῆνα ποῦ μᾶς ἔρχεται τὸ πούλημα δὲν θὰ εἶνε ὅσον πρέπει ὠφέλιμον.

Πετεινοὶ καὶ Ὄρνιθες.

Αἱ ἀπότομοι μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας ποῦ συμβαίνουν τὸν Ὀκτώβριον εἰμπορεῖ νὰ ἐπιφέρουν ἀρρωστίας κορυφῆς καὶ διυθερίτιδος εἰς τὰ ὀρνιθοτροφεία μας, καὶ πρέπει νὰ λάβωμεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν στενοχωρίαν. Εἶχομεν ἕως τώρα συνειθίσει νὰ ἀφίνωμεν τὸν ὀρνιθῶνα ἀνοικτὸν κατὰ τὴν νύκτα, πρέπει ὅμως τῶρα πλέον νὰ φροντίσωμεν νὰ φράξωμεν ὅλας τὰς ὁπὰς, καὶ πρὸ πάντων νὰ προφυλάσσωμεν τὰ πτηνά μας ἀπὸ τὰ ρυσήματα τοῦ ἀέρος. Τὴν νύκτα, ἡ θερμότης, ποῦ γίνε-ται ἀπὸ τὰ πουλιὰ ποῦ κοιμῶνται, δταν μένη ἐντὸς τοῦ ὀρνιθῶνος περιωρισμένη, ὅχι μόνον προφυλάσσει τὰ πουλιὰ ἀπὸ τὰς ἀσθενείας, ἀλλὰ καὶ κάμνει τὰς πουλάδας νὰ γεννοῦν ἐνωρίτερον καὶ συχνότερον. Ὅταν οὐκαιρὸς γίνεται ψυχρὸς, αἱ ὀρνιθες ἔχουν περισσοτέραν ὄρεξιν νὰ τρώγουν, τότε λοιπὸν αὐξάνομεν τὴν καθημερινὴν τροφήν των, καὶ κάμομεν δυναμωτικὴν τὴν τροφήν τῶν πουλαδῶν μὲ ἀζωτούχους θρεπτικὰς οὐσίας. Τὰ κομμάτια ποῦ θὰ κρατήσωμεν, τὰ ἀφίνομεν νὰ τρέχουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

Ἐὰν ἔχωμεν πετεινάρια δύο ἕως τριῶν μηνῶν, τὰ πρέφομεν ἀποκλειστικῶς μὲ ἀλευρώδεις τροφὰς διὰ νὰ εἶνε ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένα κατὰ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου, ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ τιμαὶ τῶν ὀρνίθων ὑψώνονται πολὺ. Νὰ ἀγοράσωμεν ὅσον περισσότερο εἰμπορέσωμεν ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐλεῖνα γεώμηλα (πατάταις) τὰ ὁποῖα οἱ κηπουροὶ ἀποροῦν τί νὰ τὰ κάμουν.

Αὐτὰ τὰ γεώμηλα τὰ βράζομεν μαζῇ μὲ χονδρὸν ἀραβόσιτον (καλαμπόκι), προσθέτομεν ὀλίγον κρεάτινον ἁλεῦρι καὶ ἄσπρον τεῦτλον (κοκκινογοῦλι) κομμένον εἰς μικρὰ-μικρὰ τετράγωνα τεμάχια. Ὅλα αὐτὰ ἀναμιγνύομενα μαζῇ, θὰ ἀποτελέσουν μίαν ζύμην παχυντικήν πρώτης τάξεως.

Τὰ πουλάκια ποῦ βγάλαμε κατὰ τὰς τελευταίας ἐκκολάψεις πρέπει νὰ τύχουν ἔλως ἰδιαιτέρων φροντίδων, πρέπει νὰ τὰ κρατῶμεν εἰς δωμάτιον θερμὸν, φραγμένον γύρω-γύρω μὲ ὑέλους (τζάμια), καὶ νὰ μὴ τὰ ἀφίνομεν νὰ βγαίνουν ἔξω παρὰ μόνον ὅταν εἶναι καλὸς καιρὸς. Εἶναι καλὴ προφύλαξις νὰ μαζεύωμεν ὅλα τὰ πεσμένα φύλλα τῶν δένδρων καὶ νὰ στρώνωμεν μ' αὐτὰ τοὺς ὀρνιθῶνας καὶ τὰ σκεπαστὰ κηπάρια (πάρκια). Κάμνομεν μίαν καλὴν ἐπιθεώρησιν εἰς τὸ ὑλικὸν ὄλων τῶν μερῶν ποῦ ἔχομεν πουλιά, καὶ τὸ ἀπολυμαίνομεν ἔντελως διὰ νὰ ἐξαφανίσωμεν τὸ ἄκαρι (εἶδος βλαβεροῦ ἐντόμου) τὸν καιρὸν ποῦ εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ αὐτόν του. Τὸ καλλίτερον ἀπολυμαντικὸν δι' αὐτὴν τὴν δουλειάν εἶναι τὸ Κρεζόλιον Ζεγὲς (Crésyl Jeyes).

Ξυλорνιθὲς καὶ Γάλοι.

Διὰ τὰς πρώτας δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν ἰδιαιτέρας συστάσεις, τὰ ξυλорνιθόπουλα εἶναι πλέον μεγάλα, τὰ ἀφίνομεν νὰ τρέχουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, ἀφ' οὗ δὲν μᾶς στοιχίζει πολὺ ἡ τροφή των ἕως ποῦ νὰ ἔλθῃ ἡ κατὰλληλος ἡμέρα νὰ τὰ πωλήσωμεν. Γὰ γαλόπουλα εἶναι καὶ αὐτὰ μεγάλα, τῶρα δὲ ποῦ ὁ τρύγος ἔχει γίνῃ πρὸ πολλοῦ, θὰ ἔχωμεν μέγα ὄφελος νὰ τὰ ὀδηγήσωμεν εἰς τὰ ἀμπέλια, ὅπου εὐρίσκουν χιλίων εἰδῶν τριφᾶς καὶ δίχως ἔξοδα. Ἔως ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν ἀγοράν ἡ τιμὴ των ὡς ἐκεῖ ποῦ πρέπει, δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν καμμίαν οἰκονομίαν.

Περιστερὰ.

Διὰ τὰς περιστερὰς αὐτὸν τὸν μῆνα δὲν ἔχομεν ἰδιαι-

τέρας συστάσεις. Μόνον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν αὐτῶν τὸν μῆνα δὲν μᾶς εἶναι συμφέρουσαι καὶ πρέπει νὰ κρατήσωμεν ὅσα ἔχομεν γιὰ πούλημα, ὥς που νὰ εὕρωμεν τιμὰς καλλιτέρας.

Χήνες καὶ Νήσσοι.

Πρέπει νὰ δίδωμεν τροφήν πολὺ ἐρεθιστικὴν εἰς τὰς νήσσας διὰ νὰ τὰς κάμωμεν νὰ γεννοῦν. Αἱ νέαι, μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους πρέπει νὰ ἀρχίσουν νὰ δίδουν αὐγά. Διὰ τοῦτο θέτομεν εἰς αὐτὰς ἕνα πάπον δύο χρονῶν καλῶς δυναμωμένον, καὶ ἀρχίζομεν νὰ βάζωμεν διὰ κλωσσημα ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα αὐγά, διότι τὰ παπᾶκια τοῦ θὰ ἔβγουν θὰ εἶναι κατάλληλα γιὰ πούλημα τὸν Φεβρουάριον καὶ θὰ πωληθοῦν πολὺ ἀκριβῆ. Ἡ ἐκκολαπτικὴ μηχανὴ εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶναι εἰς ἐνέργειαν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν.

Διὰ τὰ μεγάλα χηνάρια ὅλη ἡ φροντίς ἐκείνου τοῦ τρέφει πουλιὰ ἔγκειται εἰς τὸ νὰ κάμνη νὰ ἔχουν καλὸν κρεῖας δίδων εἰς αὐτὰ ἄφθορον καὶ διαφόρων εἰδῶν τροφήν. Εἰμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ἕνα καλὸν «μάθημα» εἰς τὰ χηνάρια τοῦ εἶναι δυναμωμένα.

Κόνικλοι

Εἰμποροῦμεν ἀκόμη νὰ κλείωμεν τὰς θηλυκὰς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς, ἐὰν εἰμφορέσαμεν πρωτύτερα νὰ προμηθευθῶμεν τρόφιμα. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ τροφή τὸν χειμῶνα κοστίζει πολὺ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

(1)

Βορρὰς φυσάει ἔξω φοβερόν
ὁπού σκορπᾷ ὅσα μούτρα μας τὰ χιόνια.
Ἐστὸν ὀρνιθῶνα ὁ γέρω-πετεινὸς
θυμᾶται τῆς νεότης του τὰ χιόνια.

Τὴν ἐποχὴν ποῦ ἦταν μιὰ φορὰ
τῆς γειτονιάς τὸ πρῶτο παλληκάρι
π' ὅλο μ' ἀγάπες καὶ ξεφωνητὰ
καμάρωνε ὅτὸ πράσινο χορτάρι.

«Αἰ, τί νὰ γίνῃ, κότα μου καλὴ!...
«Χαθῆκαν», λέει, «τὰ φιλιὰ μας ὅλα...
«Τώρα ἐτοιμάζω τὸ γέικο κορμί
«γιά τὴ φωτιά καὶ γιά τὴν κατσαρόλα.

Γενικαὶ Παρατηρήσεις

Αὐτὸν τὸν μῆνα πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν νὰ λαμβά-
νωμεν ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ ν' ἀντικρούσωμεν τὰς
ψυχρὰς τοῦ χειμῶνος· διότι συμβαίνει πολλάκις ἡ δευ-
τέρα δεκαπενθημερία τοῦ Νοεμβρίου νὰ εἶναι ὅλη πα-
γωνιαί. Καὶ ὅμως, τὸν ἀνατροφέα τῶν πούλιων καὶ τῶν
ζώων τοῦ πτηνοτροφείου κάνεις καιρὸς δὲν τὸν κάμνει
νὰ μένῃ ἀργός. Ἐὰν δὲν τὸν ἀπασχολῇ τὸ τμήμα τῶν
ὀρνίθων, τὸν ἀπασχολεῖ τὸ τμήμα τῶν χηνῶν, τῶν γά-
λων ἢ τῶν κονίκλων. Ἐπειδὴ αἱ νύκτες εἶναι μακραι,
ἐπωφελοῦμεθα ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ προετοιμάσωμεν ὅλα τὰ
μικρὰ ὑλικά τοῦ πτηνοτροφείου, τὰ δοχεῖα τῆς τροφῆς,
τὰ ποτιστήρια, τὰς φωλεὰς κ.τ.λ. ἢ νὰ αὐξήσωμεν τὸν

(1) Προκαλείαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπ' ἐμοῦ συγγραφῆς του τό γνω-
στὸν ἐπεισοδιὸν τῆς κατσαρόλας εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν.

ἀριθμόν των, ἀφ' οὗ εἶναι γνωστὸν πόσον καλὰ ἀποτελέσματα εἴμπορεῖ νὰ φέρῃ ἐν πτηνοτροφείον καλῶς δια-
διατηρούμενον.

Πετεινοὶ καὶ ὄρνιθες.

Διὰ τὰς γενικὰς φροντίδας αἱ συστάσεις μας δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰς συστάσεις τοῦ παρελθόντος μηνός, ἀλλὰ τῶρα πρέπει νὰ φροντίσωμεν πρὸ παντός νὰ βάλωμεν αὐτὰ διὰ κλώσσημα, διὰ νὰ ἔχωμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν πρῶϊμα πουλιὰ, τὰ ὅποια συνήθως πωλοῦνται ἀκριβοῦστα. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ὅμως νὰ ἔχωμεν πρῶϊμα πουλιὰ, πρέπει νὰ ἔχωμεν μίαν ἐκκολαπτικήν μηχανήν, ἐν μέγα δωμάτιον ἀνατροφῆς, εἰς τὸ ὅποϊον νὰ διατηρῶμεν ἀρκετὴν θερμοκρασίαν, καὶ μερικὰ ἀναθρεπτήρια ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μικρῶν πουλιῶν, ὥστε νὰ μὴ μαζεύωνται παραπολλὰ πουλάκια εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀναθρεπτήριον. Δίδομεν εἰς τὰς ὄρνιθας ποῦ γεννῶσι, τροφὰς ἐρεθιστικὰς, καὶ πρὸ πάντων τροφὰς μὲ πολλὰς ζωϊκὰς οὐσίας. Τοὺς δὲ πετεινοὺς διαλέγομεν νὰ εἶναι πολὺ ζωηροὶ καὶ πολὺ δυναμωμένοι.

Οἱ ὄρνιθες πρέπει νὰ εἶναι πολὺ θερμοί. Παράγομεν δὲ εἰς αὐτοὺς τεχνητὴν ζέστην, στρώγοντες χαμαὶ τὸ ἔδαφος καὶ μάλιστα τὸ μέρος ποῦ εἶναι κάτω ἀπὸ τὰ ραβδία ποῦ κοιμῶνται τὰ πουλιὰ, μὲ ἀρκετὴν κόπρον ἀλόγου. Τὰ αὐτὰ τὸν χειμῶνα εἶναι ἀκριβὰ, πρέπει λοιπὸν νὰ φροντίσωμεν νὰ πωλῶμεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα.

Ὁ καιρὸς ποῦ ἀλλάσσουν τὰ πτερὰ ἐπέρασε, πρέπει λοιπὸν νὰ διαλέξωμεν ἐπιμελῶς τὰ πουλιὰ ποῦ προορίζομεν διὰ τὴν παραγωγὴν, τὰς δὲ ὄρνιθας ὅπου ἔπαυσαν νὰ γεννοῦν καὶ εἶναι ἄνω τῶν δύο ἐτῶν βάζομεν χωριστὰ, τὰς τρέφομεν ἀποκλειστικῶς μὲ ἀλευρώδεις τροφὰς καὶ, εὐρίσκοντες καλὴν τιμὴν τὸν Δεκέμβριον, τὰς πωλοῦμεν.

Ευλόγιοιθες καὶ Γάλοι.

Τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ τοῦ μηνὸς εἶναι ὅτι βάζομεν ὅλα τὰ πουλιά μας εἰς τὸ παχυντήριον.

Περιστεραί.

Τίποτε ἰδιαίτερον δὲν ἔχομεν νὰ εἰπώμεν διὰ τὰς περιστερὰς, ἐκτὸς τῆς προσοχῆς εἰς τὰς φωλιάς των, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ὦσιν ἀνάλογοι πάντοτε πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν περιστερῶν. Φροντίζομεν δὲ νὰ τελειοποιῇται ἡ ἀνάπτυξις τῶν νέων.

Χῆνες καὶ Νῆσσαι.

Εἰάν ἡκαλουθήσατε τὰς συστάσεις ποῦ ἐκάμομεν τὸν περασμένον μῆνα, πρέπει τώρα νὰ ἔχετε καινούρια παπιά, τὰ ὁποῖα πρέπει κατὰ τὰς πρώτας 15 ἡμέρας τῆς γεννήσεώς των νὰ προφυλάσσετε ἀπὸ τὸ ψυχρὸς καὶ τὴν ὑγρασίαν. Νὰ ἔχετε τὰ ποτιστήριά των τοποθετημένα οὕτως, ὥστε νὰ μὴ χύνουν τὰ παπιά νερὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ κυλίωνται ὕστερον εἰς τὴν λάσπην ποῦ γίνεται. Τὰς πρώτας ἡμέρας τὰ δίδομεν νὰ τρώγουν ξηρὸν ψωμί μουσκεμένον εἰς γάλα ἢ εἰς κρασί, μικρὰ σκουλήκια, ἂν εἴμποροῦμεν εὐκόλῃ νὰ εὐρίσκωμεν, αὐγά, βρασμένα καὶ τριμμένα φιλά-φιλά, μετὰ τέσσαρας δὲ ἢ πέντε ἡμέρας μεταβάλλομεν τὴν τροφήν των βάζοντες μέσα εἰς αὐτὴν τροφὰς δυναμωτικὰς.

Τὰ χηνάρια καταγινόμεθα νὰ παχύνωμεν ὅπως καὶ τὰ γαλόπουλα, δίδοντες εἰς αὐτὰ καθημερινῶς καὶ μέχρι κόρου (ὡς που-νὰ μπουκτίσουν) παλαιὸν ἀραβόσιτον καὶ ἄλευρον χρεάτινον, τὰ ὁποῖα εἶναι αἱ καταλληλότεραι τροφαὶ διὰ νὰ κάμωσι σωστήν καὶ γρήγορα τὴν πάχυνσίν των.

Κόνικλοι.

"Ανκαι οί κόνικλοι δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐαίσθητοι εἰς τὸ ψυχρὸς, μολαταῦτα πρέπει νὰ τοὺς προφυλάσσωμεν ἀπὸ τὰς κακοκαιρίας, νὰ μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι πρὸ πάντων τοὺς βλάπτουν τὰ φυσήματα τοῦ ἀέρος καὶ ἡ ὑγρασία. Ἡ ξηρὰ τροφήν των πρέπει νὰ μετριάζεται με δόσεις ἀπὸ καρόττα καὶ πατάταις, ὡμὰ ὄλα. Περιποιούμεθα τὰς θηλυκὰς ποῦ ἔχουν μικρά, τὰς λεγὼ με' ἄλλους λόγους, καὶ τὰς προφυλάσσωμεν ἀπὸ τὸ ψυχρὸς. Ὁ μὴν αὐτὸς δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ πώλησιν, ἀλλ' ἄς ἔχωμεν ὀλίγην ὑπομονήν, οἱ καλοθρεμμένοι κόνικλοι εὐρίσκεται εὐκαιρία νὰ πωλοῦνται εἰς πολὺ ἀκριβὴν τιμήν.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μπήκε ὁ Δεκέμβριος μὲ τῆς παγωνιάς
ὅπου «ἔχει», λέγουν «οἰκονομία»
ὅπως πλησιάζουν ὁμορφες γιορτές,
ποῦ θα χύσουν γύρω τὴ χαρά.

Τ' Ἄστρο πλησιάζει τῆς Ἀνατολῆς
μέσα σ'τὴν ψυχρὴ ἀστροφεγγιά,
ὅτ' ἡ πτωχὴ καλύβη στάθηκεν εὐθὺς,
γέμισε τραγούδια ἀγγελικά.

Γιὰ τ' Ὁ Χριστὸς γεννιέται εἰς τὴν γῆν
κ' ἔχουν χαρὰ μεγάλ' οἱ Χριστιανοί
Στὴν ἀγορὰ θὰ δώσωμε πολλὰ
κότες καὶ γάλους, χῆνες καὶ παπιά.

Θ' ἀνταμειφθοῦν οἱ κόποι τῆς χρον αἷς
καὶ ὡς φύσ' ἀπ' ἐξω ὁ Βορρᾶς,
μέσα ἀνάδει ὁμορφὴ φωτιὰ
καὶ θὰ γεμίσουν πάλι τὰ κλουδιά.

Γενικαὶ παρατηρήσεις.

Ὁ Δεκέμβριος θὰ εἶναι εὐχάριστος, ἢ δυσάρεστος, ἀναλόγως τῶν φροντίδων τὰς ὁποίας θὰ δώσῃ ὁ ἀνατροφεὺς εἰς ὅλον τὸν μικρόκοσμον τοῦ πτηνοτροφείου, ὁ ὅποιος ἀνταμείβει πλουσιοπαρόχως ἕλας τὰς φροντίδας ποῦ λαμβάνομεν δι' αὐτὸν, ἀφαιρουμένων ἀκόμῃ καὶ τῶν ἐξόδων μας. Εἰς τὰ πτηνοτροφεία ποῦ δὲν ἔχουν ἰσχυροὺς, εἶναι ὁ καταλληλότερος μὴν διὰ νὰ φυτεύωμεν μικρὰ δενδράκια ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ δένδρα ποῦ μεγαλώνουν εὐκολα, ὅπως εἶναι ἡ κυφοξυλιά (ἀκταία) τὸ λείριον (λιλάκι), ἡ

ἀκακία (σαλκίμι), ἡ κάπαρη, ἡ συμφορίνη (symphorine) κ.τ.λ. Σκάπτομεν βαθέως τὸ χῶμα διὰ νὰ κρύψωμεν εἰς αὐτὸ ὅλας τὰς κόπρους τῶν πουλιῶν, ἡ ἀφαιρούμεν τὸ ἐπάνω ἐπάνω χῶμα ὅπου εἶναι ἐξηραμέναι καὶ τὸ μεταφέρομεν εἰς τὴν λαχανόκηπον (ἐκεῖ δηλαδὴ ποῦ θὰ βάλῃωμεν μπουστάνια).

Πετεινοὶ καὶ ὄρνιθες.

Τὰ ἐξαφνικά ψύχη τοῦ Δεκεμβρίου μᾶς ἀναγκάζουν νὰ λάβωμεν μερικάς προφυλάξεις. Πρέπει νὰ χύνωμεν κάθε βράδυ τὸ νερὸν ποῦ μένει εἰς τὰ ποτιστήριά των, νὰ μὴν ἀρίνωμεν αὐτὰ εἰς τὰς φωλεάς, νὰ τὰ ἀφαιρῶμεν ἀπὸ τὰς φωλεάς μόλις γεννηθῶν, διὰ νὰ μὴ παγώσουν. Αἱ κλώσσι τοῦ Νοεμβρίου πρέπει νὰ μᾶς δώσωσι τώρα καλὸν ἀποτέλεσμα, δηλαδὴ τοῦλάχιστον 50 % ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐγῶν περὶ τὰς ἐκκρίσκειν. Δὲν πρέπει νὰ παραπονούμεθα· ἐπειδὴ τὸν μῆνα αὐτὸν τοῦ χειμῶνος τὰ διαφανῆ αὐγά εἶναι πολλὰ. Διότι δὲν «πᾶν χαμένον» ἐάν, ἀφ' οὗ κάμωμεν τὸ ὠοκόπημα, τὰ βράσωμεν διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς πρώτη τροφή τῶν μικρῶν πουλιῶν. Ἡ τροφή αὕτη πρέπει νὰ γίνεταί με φροντίδα, ἐπιμελῶς· διότι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας ὅτι, τὰ πουλιά αὐτά, ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ πωληθῶν, θὰ πωληθῶν εἰς τιμὴν πολὺ ἀνωτέραν ἀπὸ τὴν συνειθισμένην, καὶ ὅτι ἐπομένως εἰσπράττον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νὰ καλύψουν καὶ τὰ ἰδιαίτερα ἔξοδα τοῦ θὰ κάμωμεν δι' αὐτά.

Ἐνὸς διαρκοῦν οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνος, ἡ γῆ εἶνε κατάξηρη, ἡ πρασινάδα εἶνε σπανία καὶ ἀπεξηραμένη, τὰ ἔντομα λείπουν, διὰ τοῦτο ὁ πτηνοτρόφος, τοῦ ὁποίου αἱ ὀρνιθες τρέχουν ἔξω διὰ νὰ βοσκήσουν, δὲν πρέπει νὰ τὰ λησμονῇ αὐτά, καὶ πρέπει νὰ δίδῃ ἐπομένως εἰς αὐτάς κάτι τι περισσότερον ἀπὸ τὴν συνήθη τροφήν. Οὕτω θ' ἀνταμειφθῇ μὲ τὸ νὰ ἀρχίσουν νὰ γεννοῦν αὐτὰ ἐνωρίτερα.

Ἐὰν ἔχωμεν πουλὶὰ δύο ἕως τριῶν μηνῶν, εἶνε συμφέρον μας νὰ τὰ κρατήσωμεν ὀλίγω περισσότερο, τρέφοντες αὐτὰ πλουσιοπαρόχως, διὰ νὰ τὰ πωλήσωμεν τὸν Ἰανουάριον ἢ Φεβρουάριον, ὅταν ἰδῶμεν ὅτι ἡ ζήτησις τῶν ὀρνίθων ἤρξησε πολὺ. Διὰ τὰς ἄλλας φροντίδας τοῦ μηνὸς παραπέμπομεν τὸν ἀγαπητὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς συστάσεις τοῦ περασμένου μηνός.

Εὐλόρνοιθες καὶ Γάλοι.

Τώρα εὐρισχόμεθα εἰς τὸν κατάλληλον μῆνα διὰ τὴν πώλησιν τῶν πουλιῶν αὐτῶν, τὰ ὅποια ἐντελῶς πλέον ἀνεπτυγμένα καὶ παχυμένα στέλλομεν εἰς τὴν ἀγοράν. Προηγουμένως ὅμως φροντίζομεν νὰ κρατήσωμεν διὰ τὴν παραγωγὴν, ὅσα φαίνονται καταλληλότερα· διότι κακῶς θὰ ἐκάμομεν ἂν ἐστέλλωμεν καὶ αὐτὰ νὰ πωληθῶσι. Τὰς ἀδυνάτους γαλοπούλας, αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν ὡς κλωσσαι, φυλάγομεν ἐπίσης ἐπιμελῶς· διότι κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς εἰμποροῦμεν νὰ τὰς ἀναγκάσωμεν νὰ κλωστήσουν, καὶ νὰ τὰς καθήσωμεν εἴτε μὲ αὐγὰ ὀρνίθων εἴτε μὲ αὐγὰ πατιῶν. Αὐτὸ θὰ εἶνε πάντως ἐπικερδὴς ἐπιχείρησις.

Περὶ στεραί.

Ὡς ἰδιαιτέραν σύστασιν ἔχομεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀνανεώνωμεν συχνὰ τὸ νερὸν τοῦ εἶνε εἰς τὰς μακρὰς λεκάνας των· διότι καὶ κατὰ τὰ μεγάλα ἀκόμη ψύχη αἱ περιστεραὶ συνειθίζουσιν νὰ λούωνται, τὸ ὅποῖον ταῖς εἶνε πολὺ ὠφέλιμον. Αἱ φροντίδες τῆς ὑγιεινῆς εἶναι ἀναγκαῖαι δι' ὅλας τὰς ἐποχάς, καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονῶμεν.

Χῆνες καὶ Νῆσσαι

Πάντοτε αἱ αὐταὶ φροντίδες διὰ τὰ πατιὰ. Μερικαὶ νῆσσαι καὶ πρὸ πάντων αἱ Ἰνδικαὶ δὲν παύουσιν νὰ γεν-

νώσιν αὐγά, καὶ ἐπωφελούμεθα ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ μὴ παύωμεν ποτὲ τοῦ νὰ βάζωμεν αὐγά διὰ κλώσσιμα. Δὲν ἀρῖζομεν ἀκόμη τὴν πώλησιν αὐτὸν τὸν μῆνα· διότι τὰ ποπιά ἔχουν μεγαλητέραν τιμὴν τὸν μῆνα ποῦ μᾶς ἔρχεται. Ἄν ἐμεγάλωσαν πλέον ἐντελῶς, τὰ διατηροῦμεν καλὰ διὰ νὰ γίνη καλὸ τὸ κρέας τῶν καὶ ἀργότερα ἀρχίζομεν νὰ τὰ παχύνωμεν· διότι τὰ καλὰ κομμάτια πάντοτε εὐρίσκουν τὸν τόπον τῶν.

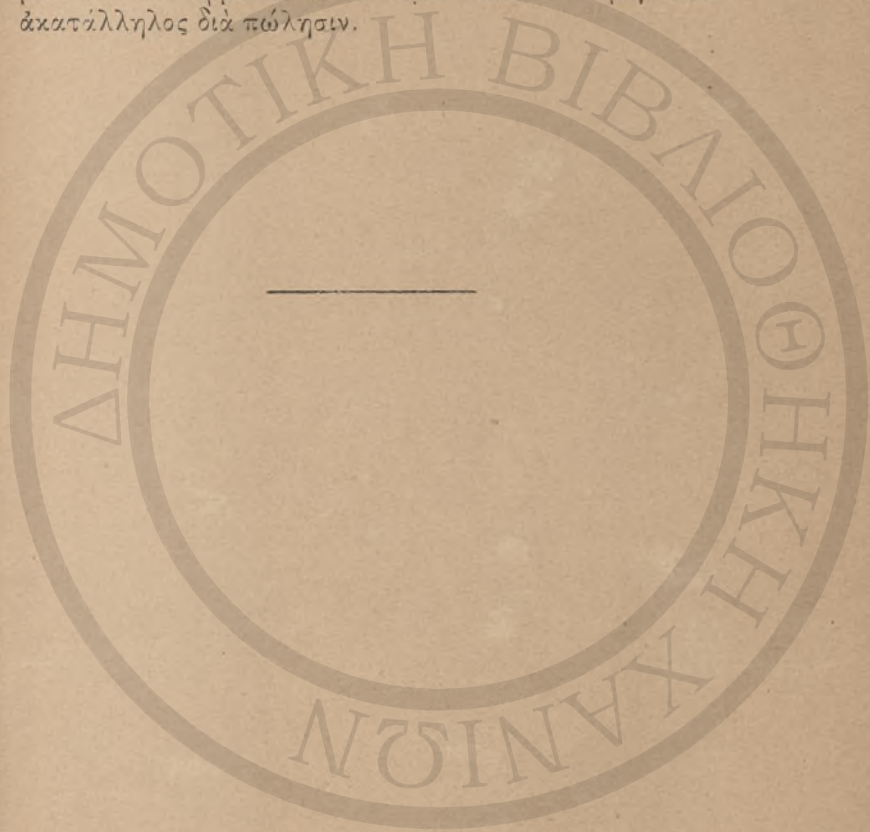
Ἐπειδὴ αἱ νῆσσαι λούονται κάθε ἐποχὴν, σπῶμεν τὸν πάγον ποῦ σχηματίζεται εἰς τὰς λεκάνας τῶν διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὰ καθημερινὰ «τσαλαβουτηματά τῶν».

Διὰ τοὺς χῆνας ἡ στιγμή ποῦ θὰ πωληθοῦν ἔφθασε, καλῶς παχυμένοι καὶ καλῶς κρεατωμένοι, θὰ φύγουν ἀπὸ τὸ πτηνοτροφεῖον πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐκείνου ποῦ τοὺς ἀνέθρεψεν, ἀλλὰ, ἂν τὸ κοπάδι τοῦ εἶνε πολὺ μεγάλον, ἅς μὴ βιάζεται καὶ πολὺ· διότι ὅλαι οἱ ἑορταί, ποῦ συμπίπτουν κατὰ τὴν πρώτην δεκαπενθήμεριάν τοῦ Ἰανουαρίου, κάμουν ἓνα καλὸν ἐκφόρτωμα (ξεμπουκάρισμα) ἀπὸ τὸ πτηνοτροφεῖόν μας. Πρέπει λοιπὸν ὁ πτηνοτρόφος νὰ κάμῃ τὰς ἀποστολάς του μὲ σκέψιν, μὲ καλὸν ὑπολογισμὸν, νὰ ἐξετάσῃ ἂν αἱ ἀγοραὶ δὲν εἶνε κλεισμέναι ἀπὸ τὸ πολὺ πρᾶγμα. Ὅταν ἀνατρέφῃ κύνεις πουλιὰ πρέπει νὰ τὰ ὑπολογίξῃ ὅλα : Τροφήν, κόπους, πώλησιν.

Κόνικλοι

Ὁ «κύρ-Κουνελάκας» εἰς τὸ βάθος τοῦ κλωβοῦ του περιμένει ὑπομονετικά-ὑπομονετικά νὰ περάσουν τὰ δριμέα φύχη, διὰ νὰ ριφθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν ζωὴν καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ τὴν σύντροφόν του. Εἰμποροῦμεν λοιπὸν κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς νὰ ἀφίσωμεν τὰς θηλυκάς ἐλευθέρως νὰ εὕρουν τὰ ἡμίση τῶν, διὰ νὰ μᾶς φέρουν εἰς φῶς νεαροὺς κόνικλους, ἔαν, ἐννοεῖται, οἱ κλωβοὶ αὐτῶν εἶνε θερμοί. Διότι ἄλλως, ὑπάρχει φόβος μήπως

τὰ νεογέννητα ψοφήσουν ἀπὸ τὸ κρύο. Αὐτὸν τὸν μῆνα, ἔάν οἱ κόνικλοι συνειθίζουν νὰ πίνουν νερὸν, εἶνε καλὸν νὰ τοὺς δίδωμεν ὀλίγον καὶ γλιαρρὸν τὴν πρωΐαν. Αὕτη ἡ φροντίς εἶνε ἀπαραίτητος ὅταν ἔχωμεν μητέρας ποῦ βυζαίνονται. Νὰ τοὺς δίδωμεν ὀλίγην βρώμην καθ' ἡμέραν διὰ νὰ θερμαίνεται τὸ αἷμά των. Ὁ μὲν εἶνε ἀκατάλληλος διὰ πώλησιν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΤΕΡΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΟΡΝΙΘΩΝΟΣ

Εἶδη ὀρνιθῶνων ὑπάρχουσι πολλά. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀνατροφή τῶν ὀρνίθων γίνεται κατὰ δύο τρόπους· εἴτε δηλαδὴ ἀφίνομεν αὐτὰς νὰ περιφέρωνται ἔξω ἐλεύθεραι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἢ ἀνατρέφομεν αὐτὰς κεκλεισμένας εἰς τὰς κατοικίας των· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὀρνιθῶν αὐτῶν πρέπει νὰ κατασκευάζεται ἀναλόγως τῆς ἀνατροφῆς.

Ὅταν λοιπὸν πρόκειται περὶ ὀρνίθων ποῦ βόσκουσιν ἔξω ἐλεύθεραι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ὁ ὀρνιθῶν πρέπει νὰ εἶνε λιθόκτιστος, ἕνα πῆγυν ἐπάνω ἀπὸ τὸ χῶμα, νὰ στηρίζεται ἐπάνω εἰς τέσσαρας στύλους, νὰ εἶνε ἐστραμμένος πρὸς νότον, τὸ σχῆμά του νὰ κλίνει πρὸς τὸ στρογγύλον, δηλαδὴ νὰ μὴ ἔχῃ γωνίας, διὰ νὰ καθαρίζεται εὐκολώτερον. Οἱ τοῖχοί του νὰ εἶνε ἀρκετὰ χονδροὶ καὶ ἡ στέγη ἀχυρίνη χονδρὰ καὶ αὐτῇ. Πρὸς νότον νὰ φέρῃ μίαν μεγάλην ὀπὴν, ἢ ὁποία νὰ χρησιμεύῃ ὡς θύρα, καὶ δύο μικρὰς θυρίδας διὰ νὰ ἀερίζεται. Ὁ οὕτω κατασκευασμένος ὀρνιθῶν θὰ εἶνε θερμὸς τὸν χειμῶνα καὶ ὁροσερὸν τὸ καλοκαῖρι.

Πρέπει νὰ καθαρίζεται κάθε ὀκτῶ, καὶ νὰ ἀσβεστώνεται μίαν φορὰν τὸ ἔτος.

Ὅταν πρόκειται περὶ ὀρνίθων περιορισμένων εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος, ἢ κατασκευὴ τοῦ ὀρνιθῶνος εἶνε ἡ αὐτῇ. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ τέσσαρες στύλοι ἐπὶ τῶν

ὁποίων στηρίζεται, πρέπει νὰ περιβάλλωνται μὲ σανίδας, ὥστε μόνον ἡ μία πλευρὰ τοῦ οὕτω σχηματιζομένου τετραγώνου νὰ λείπῃ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ ὀρνιθες θὰ καταφεύγωσιν εἰς αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι καὶ θὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὴν βροχὴν καὶ ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ὡσαύτως τὸ πάτωμά του πρέπει νὰ εἶνε ὡς εἶδος σιγῆριον, διὰ νὰ τὸ ἐξάγωμεν καὶ τὸ καθαρίζωμεν εὐκολώτερον. Πρέπει νὰ τὸν περιβάλλωμεν γύρω γύρω μὲ φαντώματα (τέλια) καὶ νὰ σχηματίζωμεν οὕτω γύρω-γύρω εἶδος κηπαρίου. Τὸν ὀρνιθῶνα τοῦτον καθαρίζομεν κάθε ὀκτῶ, ἀλλάσσομεν κάθε χρόνον τὴν θέσιν του καὶ τὸν χρωματίζομεν, ὡς καὶ τὰ φαντώματα ποῦ τὸν περιορίζουν γύρω-γύρω.

Οἱ οὕτω κατασκευαζόμενοι ὀρνιθῶνες εἶνε καὶ οἱ πρακτικώτεροι ὄλων.

Ὡς τελευταίαν παρατήρησιν ἐπὶ τῶν ὀρνιθῶνων ἔχομεν, ὅτι τὰ ραβδία ἐπὶ τῶν ὁποίων μένουσιν αἱ ὀρνιθες πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἐν ὑψηλότερον τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ οὐδέποτε τὸ ἐν ραβδίον ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο, διὰ νὰ μὴ λερῶνῃ ἡ μία ὀρνις τὴν ἄλλην ποῦ κάθηται χαμηλότερα.

ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΠΑΧΥΝΣΕΩΣ

Τὰ πουλιὰ καὶ ζῶα ποῦ προορίζομεν διὰ τὴν πώλησιν πρέπει νὰ ἔχουν δύο πλεονεκτήματα.

α'. Νὰ εἶνε παχέα, καὶ

β'. Νὰ εἶνε τὸ κρέας τῶν τρυφερὸν καὶ νόστιμον.

Ἐὰν ἔχουν αὐτὰ τὰ δύο προτερήματα, πωλοῦνται εἰς μεγάλην τιμὴν καὶ ἀρίνουν πολὺ κέρδος. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν λοιπὸν αὐτὰ τὰ δύο πλεονεκτήματα, καταφεύγομεν εἰς τὴν τεχνητὴν πάχυνσιν. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡ τροφή ποῦ δίδομεν εἰς ἑνὲαστον εἶδος, καθῶς καὶ ὁ τρόπος τῆς παχύνσεως διαφέρουν, διὰ τοῦτο θὰ κάμωμεν λόγον περὶ ἐνὸς ἐκάστου εἶδους ἰωριστά.

α'. Πάχυνσεις τῶν ὀρνίθων

Τὰ πουλιά ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ θὰ ἔβγουν ἀπὸ τὸ αὐγόν των, ἕως ὅτου πωληθῶσιν εἰς τὴν ἀγοράν, διέρχονται ἀπὸ τρεῖς περιόδους.

Ἡ *Πρώτη* διαρκεῖ 2 μῆνας καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Ἡ *Δευτέρα* διαρκεῖ 1 μῆνα καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν.

Ἡ *Τρίτη* 3 εβδομάδας καὶ εἶνε ἡ περίοδος τῆς παχύνσεως αὐτῶν.

Τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα εἶνε προωρισμένα πρὸς πάχυνσιν πρέπει νὰ εἶνε:

Χωρισμένα ἀπὸ τὰ ἄλλα

Νὰ ἔχουν ἀπόλυτον ἡσυχίαν

Νὰ εἶνε μακρὰν ἀπὸ τὸ φῶς καὶ τὸν θόρυβον καὶ νὰ εὐρίσκωνται ὑπὸ θερμοκρασίαν 18° — 20° τοῦ ἐκτετατάτου θερμομέτρου.

Πρέπει λοιπὸν τὰ ἄτομα αὐτὰ νὰ εἶνε κεκλεισμένα μέσα εἰς κλωβία καὶ νὰ τοῖς δίδωμεν εἰς κανονισμένας ὥρας τροφὴν κατεσκευασμένην ἀπὸ ἀραβόσιτον, μαύρον σιτάρι, ἐψημένας πατάτας, ἔλα ὁμοῦ τριμμένα μαζῇ μὲ πιτυράλευρον. Οἱ κλωβοὶ εἰς τοὺς ὁποίους τίθενται εἶνε ἐπίτηδες κατεσκευασμένοι καὶ λέγονται *Παχυνητήρια*. Τὸ μέγεθος τῶν παχυνητηρίων εἶνε ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πουλιῶν ποῦ βάζομεν νὰ παχύνουν. Περιέχει πολλὰ κελλία, τὰ ὁποῖα ἀνοίγουν ἀπὸ ἐπάνω εἴτε μὲ ἓν σάνιδι τὸ ὁποῖον νὰ ἀφαιρεῖται ἐν εἴδει συρταρίου, ἢ, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ καλλίτερον, κάθε κελλίον ἔχει ἀπ' ἐπάνω τὴν θύραν του. Ἐμπροσθεν, κάθε κελλίον φέρει ἀπὸ μίαν ὀπὴν, διὰ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται μόλις ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ λαιμὸς τοῦ πουλιοῦ διὰ νὰ τρώγῃ ἀπὸ τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον τοὺς ἔχομεν βάλει ἐντὸς δοχείου στενοῦ καὶ μακροῦ, τὸ ὁποῖον πιάνει ὅλο τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ παχυνητηρίου. Ἐπίσης ἀπ' ἑξῶς τὰ

ἐν κελλίον χωρίζεται ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τραβέρσας, ὥστε τὸ ἐν πουλὶ νὰ μὴ βλέπῃ τὸ ἄλλο ὅταν βγάξῃ τὸ κεφάλι του καὶ τρώγῃ.

Ἀρχίζομεν λοιπὸν τὴν πάχυνσιν δίδοντες εἰς τὰ πουλιὰ σπυρία δημητριακῶν καρπῶν, ψωμὶ μουσκεμένον εἰς τὸ γάλα. Ἀργότερον τοῖς δίδομεν ἐν μῆγμα ἀπὸ φαρίναν, σπυρία, πίτυρον, πιτυράλευρον, πατάτες ἐψημένας, καὶ βώλους ἀπὸ καρύδια, βώλους ἀπὸ κανναδόσπορον κτλ. Τὰ γεύματα δίδονται τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν καὶ εἰς ὠρισμένας ὥρας.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον περιποιούμενα τὰ πουλιὰ, εἰς δεκαπέντε ἕως εἴκοσιν ἡμέρας παχύνονται ἕως ἐκεῖ ποῦ πρέπει.

Β'. Πάχυνσις τῶν Γάλων

Τὴν πάχυνσιν αὐτῶν ἀρχίζομεν ὅταν τελειώσῃ ἡ ἀνάπτυξις των, δηλαδή τὸν ὄντον ἢ τὸν μῆνα.

Κατὰ τὰς 15 πρώτας ἡμέρας, ὅταν γυρίζουν εἰς τὴν οἰκίαν ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν, τοὺς δίδομεν ἐν συμπλήρωματι τοῦ φαγητοῦ των, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖται, εἴτε ἀπὸ πατάτας, εἴτε ἀπὸ βολβοὺς βολβογ-γγύλης (τοπιναμπούρ) (1) ἀπὸ σκύβαλα, ἀπὸ τεύτλα (κοκκίνογούλια, παντζάρια), ἀπὸ καρύδια, κάστανα, βελανίδια.

Τὴν 2αν δεκαπενθημερίαν ἀποκαθιστῶμεν ὅλας αὐτὰς τὰς τροφὰς μὲ μίαν ζύμην κατεσκευασμένην ἀπὸ πατάτας ἐψημένας καὶ τριμμένας, ἄλευρον μαύρου σιταρίου ἢ κριθαρίου, ἄλευρον ἀραβοσίτου, ὅλα ἀναμεμιγμένα μέσα εἰς πηγμένον γάλα. Ἀπ' αὐτὴν τὴν ζύμην τοὺς δίδομεν δύο φορές τὴν ἡμέραν. Τέλος, τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα, ἀπὸ τὴν ἰδίαν πᾶσταν κάμομεν βόλους καὶ τοῖς δίδομεν νὰ τρώγουν ὥσπου νὰ παχύνουν ἕως ἐκεῖ ποῦ πρέπει.

(1) Εἶδος φυτοῦ μεταφυτευθὲν ἐκ Βραζιλίας εἰς τὴν Εὐρώπην.

γ'. Πάχυνσις Ξυλορνήθων

Ἡ πάχυνσις εἰς αὐτάς συντελεῖ μόνον εἰς τὸ νὰ καλλιτερεύσῃ τὸ κρέας των, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὸ νὰ παχύνουν· διότι παχύνουν δυσκόλως καὶ ὅχι ὅπως τὰ ἄλλα πουλιά. Ἡ τροφή συνίσταται εἰς σπυρία ὀδημητριάκων καρπῶν καὶ ἄλευρον. Διαρκεῖ δὲ 1 ἕως 2 ἐβδομάδας.

δ'. Πάχυνσις Περιστερῶν

Τὰς περιστεράς ποῦ θέλομεν νὰ παχύνωμεν, τὰς βγάζομεν ἀπὸ τὴν φωλεάν των, μόλις ἀναπτυχθοῦν μέχρι τοῦ σημείου τοῦ ν' ἀρχίζουν νὰ μαθαίνουν νὰ πετοῦν. Τὰς τοποθετοῦμεν τότε, ἐντὸς μεγάλου καλάθου μὲ εὐρεῖαν βάσιν, μὲ χεῖλη ὀλίγον ὑψηλὰ καὶ γεμάτον ἕως εἰς τὴν μέσσην μὲ ἄχυρα, τὰ ὅποια ἀλλάσσομεν καθ' ἡμέραν. Ἐπειτα, ἀφ' οὗ τὰς τοποθετήσωμεν ἐντὸς, σκεπάζομεν τὸν καλάθον μὲ πανίον, τὸ ὅποῖον νὰ βυθίξῃ τὰ πουλιά εἰς μέτριον σκότος. Ἀκολουθῶς ἔχομεν ἓνα ἄλλον ὅμοιον καλάθον εἰς τὸν ὅποῖον τὰς θέτομεν μετὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. Ἡ τροφή των ἀποτελεῖται ἀπὸ πίσα (μπιζέλια κοινῶς) καὶ ἀρακάη ἐψημένα. Ἀρχίζομεν πρῶτον μὲ δύο φαγητὰ τὴν ἡμέραν καὶ τελειόνομεν εἰς τὰ τρία. Ταγίζομεν δὲ αὐτάς κρατῶντες εἰς τὰ γόνατά μας καὶ ἀνοίγοντες τὸ στόμα των μὲ προσοχὴν.

Τροφοδοσία δ—6 ἡμερῶν κατ' αὐτὴν τὸν τρόπον, τὰς παχύνει ἕως ἐκεῖ ποῦ πρέπει.

Παχύνων αὐτῶ πολλὰς περιστεράς ὁ πτηνοτρόφος, τὰς πωλεῖ εἰς τιμὴν ἀκριβὴν καὶ ἀνταμείβεται μὲ πολλὰ κέρδη.

ε'. Πάχυνσις τῶν Νησσῶν.

Αἱ νῆσσαι εἶνε κατάλληλοι διὰ πάχυνσιν συνήθως τὸν Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον, ὅτε τελειώνει ἡ ἀνάπτυξις

των. Καταλαμβάνομεν δὲ ὅτι ἐτελείωσεν ἡ ἀνάπτυξις των, ὅταν ἰδωμεν νὰ διασταυρώνωνται αἱ πτέρυγές των ἐπάνω ἀπὸ τὴν οὐράν. Τὰς νήσας βλέπομεν εἰς τὰ παχυντήρια ὅπως καὶ τὰς ὀρνίθας. Ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς παχύνσεως ποῦ θέλομεν νὰ ἀποκτήσουν, τὰς τρέφομεν εἴτε μὲ πατίτας, εἴτε μὲ τεῦτλα (κοκκίνογούλια, παντζάρια) καὶ σπυρία, εἴτε μὲ ζύμας ἀπὸ κρίθινον ἄλευρον καὶ ἄλευρον μαύρου σιταρίου ἢ ἄλευρον ἀραβοσίτου, μὲ τὰς ὑποίας ζύμας τὰς «μπουκόνομεν». κατὰ τὴν συνήθη ἔκφρασιν, 3 ἢ 4 φορές τὴν ἡμέραν. Νερὸν τοὺς δίδομεν νὰ πίνωσιν ὀλίγον, μόνον ὥς πού νὰ μὴ σκάσωσιν ἀπὸ τὴν δίψαν.

Ἡ πάχυνσις εἶνε τελεία μόνον ὅταν παύτουν νὰ διασταυρώνωνται αἱ πτέρυγές των καὶ τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς ἀραιόνουν τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο καὶ σχηματίζουν βεντάλιαν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ φθάνουν εἰς 20 ἕως 25 ἡμέρας, ὁπότε πλέον ἡ νήσσα δυσκολεύεται ἀπὸ τὸ πάχος νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας τῆς. Καὶ τότε εἶνε κατάλληλος διὰ σφάξιμον· διότι ἅμα παρέλθουν μία-δύο ἡμέραι ἀκόμη, ἀρχίζει πάλιν νὰ ἰσχναίνει.

στ'. Πάχυνσις τῶν Χηνῶν.

Ἡ ἐποχὴ ποῦ γίνεται ἡ πάχυνσις των εἶνε ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον ἕως τὸν Νοέμβριον, καὶ γίνεται εἰς ἄτομα τελείως ἀνεπτυγμένα.

Ἀρχίζομεν τὴν πάχυνσιν δίδοντες εἰς αὐτὰς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ φαγητοῦ των μίαν τροφὴν ἀπὸ βρώμην, μαῖον σιτάρι ἢ ἀχύρινον ἄλευρι. Μετὰ μίαν ἐβδομάδα, ὅτε τὰ ζῶα ἀποκοτῶν καλὸν κρέας μὲ αὐτὸ τὸ τάγισμα, τοὺς φυλακίζομεν εἰς μέρος στενὸν καὶ σκοτεινὸν, κλείοντες αὐτοὺς ἢ ἐντὸς κιβωτίων (κάσαις) ἢ εἰς παχυντήρια.

Οὕτω κλεισμένους ἐντὸς παχυντηρίων τοὺς «μπουκόνομεν» δύο φορές τὴν ἡμέραν μὲ ἀραβοσίτον ξηρὸν καὶ βουτηγμένον εἰς θερμὸν νερόν. Διὰ νὰ τοὺς

ταγίσωμεν, τοὺς ἐξάγομεν ἀπὸ τὸ παχυντήριον, καὶ ἀφ' οὗ γεμίσωμεν τὴν σγάραν των, τοὺς ἀφίνομεν ὀλίγα λεπτὰ ἐλευθέρους, μεθ' ὃ τοὺς ἐπανακλείομεν εἰς αὐτό. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τρεφόμενοι οἱ χῆνες εἰς τὸ Στρασβοῦργον φθάνουν ἕως 6 $\frac{1}{2}$ ὀκάδας.

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

Τὰ πουλιά προσβάλλονται ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας· ἀλλ' ὅλας τὰς προλαμβάνει ἡ τακτικὴ φροντίς, ἡ ἀνάλογος τροφή, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀπόλυτος καθαριότης εἰς τὴν ὁποίαν τόσον ἐπεμένομεν κατὰ τοὺς πτηνοτροφικοὺς μῆνας, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει κάθε πτηνοτρόφος νὰ ἐπιμένῃ, ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ πουλιὰ. Αἱ ἀσθένειαι, ὅφ' ὧν τὰ πτηνὰ προσβάλλονται, εἶνε αἱ ἑξῆς :

Ἡ Ψωρίαις.

Αὕτη προσβάλλει τὰ πουλιὰ εἰς τοὺς πόδας καὶ προέρχεται ἀπὸ τοὺς μεγάλους καύσους (ζέστας) ὅτε θερμαίνεται τὸ ἔδαφος.

Θεραπεία. Ἀλείβομεν τοὺς πόδας τῶν πουλιῶν διὰ πετρελαίου.

Προλαμβάνομεν δὲ ταύτην τὴν ἀσθένειαν κρατῶντες ὅλα τὰ πουλιὰ μας εἰς τὴν σκιάν. Ἐὰν ὅμως ἡ ζέστη εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε νὰ θερμαίνεται τὸ ἔδαφος καὶ εἰς τὴν σκιάν, δροσίζομεν αὐτὸ μὲ συνεχῆ καταβρέγματα.

Ἡ Πτερορόοις ἢ Πτερορροήσις.

Αὕτη, ἃν καὶ φέρει εἰς τὰ πουλιὰ τὴν ἀδυναμίαν καὶ ὅλα τὰ ἐπακόλουθα ἀσθενείας, δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἀσθένεια ἀλλὰ φυσικὸν, ἰδιότης, συμβαίνουσα κατ' ἔτος καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν. Εἶνέ τι ἀνῆλγον πρὸς τὴν φυλλόρροϊαν τῶν δένδρων. Περὶ τῆς

ταχεΐας ἀπαλλαγῆς τῶν πουλιῶν ἀπὸ αὐτὴν, ἐκάμομεν ἤδη λόγον εἰς τὸ Πρῶτον Μέρος.

Τ Ὁ Ρ ο Ὑ π .

Ἡ ἀσθένεια αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀκάθαρτον τροφήν καὶ κατοικίαν.

Διάγνωσις. Πρῆξιμον γύρω εἰς τὰ μάτια τῶν πουλιῶν, δυσωδία τοῦ στόματός των, ἐν γένει δὲ ἀνορεξία αὐτῶν καὶ μεγάλη ἀδυναμία.

Θεραπεία. Πλύσιμον τῆς κεφαλῆς προσεκτικὰ μὲ θερμὸν ὕδωρ, καὶ στέγνωμα. Ἐφαρμὰ τοῦ ἀσθενοῦς ἀπομεμονωμένου εἰς μέρος ἀερινὸν καὶ θερμὸν, καὶ ἀντὶ τροφῆς βρασμέναι πατάται ἢ ἄλευρον βρώμης, ζυμωμένον μὲ γάλα εἰς μικροῦς καὶ μαλακοὺς βόλους, μαζῇ μὲ ὀλίγον σκόροδον κοπανισμένον ἐντὸς αὐτῶν.

Ἡ Κ ό ρ υ ξ α

Ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶνε πολὺ καταστρεπτικὴ, ἀφ' ἧς νίξει ὀλοκλήρους ἀγέλας.

Διάγνωσις. Ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν σχηματίζεται μία σκληρὰ λευκὴ μεμβράνη (πέτσα), ἡ ὁποία ἐξαπλώνεται βαθμηδὸν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ στόματος.

Θεραπεία. Κόπτομεν τὴν μεμβράνην ταύτην διὰ τοῦ ὄνυχός μας ἢ διὰ τινος καρφίδος καὶ πλύνομεν κατόπιν τὸ στόμα τοῦ πουλιοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν ἐντελῶς, μὲ πανίον βεβρεγμένον εἰς διάλυσιν στυπτηρίας (στύψης). Ὑστερον κάμνομεν μίαν ἀλοιφήν καὶ ἀλείφομεν ἐπὶ 2—3 ἡμέρας μὲ ἓν πτερόν τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ πουλιοῦ. Ἡ ἀλοιφή κατασκευάζεται ἀπὸ ἓνα κοχλιάριον τῆς σούπας μέλι ἀναμιγνυόμενον εἰς $\frac{1}{2}$ κοχλιάριον καμίνης στυπτηρίας καὶ βόρακος.

Ἡ Δ ι ά ρ ρ ο ι α .

Αὕτη εἶνε χειροτέρα ὅλων τῶν ἀσθενειῶν· διότι

προσβάλλει πάρα πολλά πουλιά καὶ ἡ θεραπεία τῆς εἶνε τόσῳ δύσκολος, ὥστε 20 τοῖς 100 μόνον ἀπὸ τὰ προσβαλλόμενα πουλιά θεραπεύονται. Ἡ διάρροια εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς λαιμαργίας μερικῶν πουλιῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐξασθενεῖ ὁ στόμαχος τῶν καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ χώνευσις. Αἱ τροφαὶ στιβάζονται εἰς τὴν σγάραν, καὶ ἐπειδὴ δὲν χωνεύουν, σαπίζουν, φλογόνει ὁ στόμαχος, καὶ τελευταῖον ἐπέρχεται ὁ θάνατος τοῦ πουλιοῦ. Προσβάλλει ἄνευ διακρίσεως, καὶ τὰ μικρὰ πουλιά καὶ τὰ μεγάλα.

Διάρρωσις. Τὰ περιττώματά τῶν σύγκεινται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ μίαν οὐσίαν νερουλήν ἢ ὁποία ὀζει πολὺ, καὶ λερόνονται μὲ αὐτὴν τὰ ὑποκάτω μαλακὰ πετρά. Τὸ πουλὶ τανύει διαρκῶς τὰ πτέρυγας του, τὰ δὲ πετρά του χάνουν τὸ χρώμα τῶν.

Εἰς τὰς πουλάδας καὶ τὰ πετεινάρια ὁ λόφος (τὸ κατσοῦλι) μελανειάζει, μένουν χωριστὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα, καὶ δὲν ἔχουν ὄρεξιν νὰ κινηθοῦν ἀπὸ τὴν θέσιν τῶν.

Ἡ σγάρα τῶν μένει ἐξογκωμένη· διότι, ὡς εἵπομεν, τὸ στιβαγμα τῶν τροφῶν εἰς αὐτὴν καὶ τὸ σάπισμά τῶν εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας.

Θεραπεία "Ὅταν ἡ σγάρα δὲν εἶνε ἀκόμῃ πρησμένη, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶνε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς, κάμομεν τὸ ἐξῆς μῆγμα :

Μίαν κουταλιὰν τῆς σούπας βούτυρον·

ὀλίγον ἄλας, ὀλίγην κίαν·

καὶ ὀλιγώτερον ἀνθρακικὸν σίδηρον.

Δίδομεν ἀπὸ τὸ μῆγμα αὐτὸ εἰς τὸ ἄρρωστο πουλὶ τρεῖς βόλους, ἓνα τὸ πρωῒ, ἓνα τὴν μεσημβρίαν καὶ ἓνα τὸ ἑσπέρας. Ἐχομεν τὰ ἄρρωστα χωρισμένα ἀπὸ τὰ ἄλλα, ὅπως ἄλλωστε κάμομεν καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀσθενείας. Θέτομεν αὐτὰ εἰς μέρος θερμὸν καὶ διὰ πιστὸν τοὺς δίδομεν γάλα ἀναμειγμένον μὲ νερόν. Ἐὰν βλέπωμεν ὅτι δὲν ἐπέρχεται καλλιτέρευσις, τοὺς δίδομεν ρετσινόλαδον καὶ προκαλοῦμεν τὸν ἔμετον.

Τὸ ἴδιον κάμνομεν καὶ εἰς τὰς πουλάδας καὶ τὰ πετεινάκια ποῦ εἶνε ἀνεπτυγμένα.

Ἄν εἰδῶμεν ὅμως ὅτι τίποτε δὲν ὠφελεῖ, μαθούμεν τὸ μέρος ποῦ εἶνε ἡ σγάρα, παίρνομεν ἐν κοπτερόν μαχαίρι ἢ ξυράριον, κάμνομεν μίαν μεγάλην χαραγματιάν εἰς τὴν σγάραν καὶ ἐξάγομεν ὅλας τὰς τροφὰς ποῦ ἔχει ἐντός. Ἀλείρωμεν κατόπιν τὴν πληγὴν μὲ ἀλειμμά, παίρνομεν μίαν ἀλειμμένην χλωστήν καὶ ράπτομεν τὴν σγάραν μὲ προσοχὴν καὶ μὲ μεγάλας ραφάς. Ἀντὶ τροφῆς δὲ ταύτης, δίδομεν βόλους ἀπὸ βούτυρον περιέχοντας ἄλλας καὶ ἀνθρακικὸν σίδηρον. Μετὰ 12—15 ἡμέρας τὸ πουλί γίνεται καλὰ.

Ἀρ' οὐ γίνῃ καλὰ τὸ πουλί, τὸ μέρος ὅπου τὸ εἴχομεν τὸ ἀπολυμαίνομεν μὲ φανικὸν ὀξύ ἢ καμμίαν ἄλλην ἀντισηπτικὴν οὐσίαν ὅπως εἶνε ἡ ναφθαλίνη ἢ, ἂν δὲν ἔχωμεν ἀπὸ αὐτὴν, καπνίζομεν τὸ μέρος μὲ θειάσι, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ τὸ πρακτικώτερον.

Διὰ νὰ προλαμβάνωμεν αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν ἀπὸ τὰς πουλάκια, τὴν πρώτην ἡμέραν ποῦ θὰ γεννηθῶν δὲν τοὺς δίδομεν τροφήν διότι ἡ σγάρα ἔχει ἀκόμη μέσα κροκόν· κατὰ τὸ βράδυ μόνον τοὺς δίδομεν ὀλίγον σησάμι. Τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν, τοὺς δίδομεν νὰ τρώγουν δύο φορές μόνον, μίαν τὸ πρωὶ καὶ μίαν τὸ βράδυ. Ἀρ' οὐ περάσουν ὀκτὼ ἡμέραι, τὸ φαγητὸν πρέπει νὰ τοῖς δίδεται ὀυχνὰ καὶ ἀπὸ ὀλίγον κάθε φοράν, εἰς δὲ τὸ μέρος ὅπου τρώγουν, σκορποῦμεν καὶ ὀλίγην ἄμμν διὰ νὰ σκαλίζουν καὶ χωνεύουν εὐκολώτερον.

Ὁ Ἑρπετός.

Αὕτη ἡ ἀρρώστια προσβάλλει τὰ 20 ἡμερῶν πουλιά, εἶνε δὲ ὅσον καὶ ἡ διάρροια καταστρεπτική. Προέρχεται ἀπὸ κατὶ σκώληκος οἱ ὁποῖοι σχηματίζονται ἐντὸς τῆς τραχεῖας ἀρτηρίας.

Διόγνωσις. Τὰ πουλιά ποῦ προσβάλλονται εἶνε

ἀνήσυχα, τὰ βλέπεις νὰ ἀνοίγουν συχνὰ τὸ στόμα των καὶ ὅταν νὰ θέλουν νὰ ἐμέσουν (ξεράσουν), βγάζουν δὲ καὶ σίαλον ἀπὸ τὸ στόμα.

Θεραπεία. Θέτομεν τὰ προσβεβλημένα πουλιά εἰς κιβώτιον κεκλεισμένον, τὸ ὁποῖον νὰ φέρη ἀπὸ κάτω ὀπός. Ἐπειτα καίνομεν κάτωθεν τοῦ κιβωτίου ἄχυρα διὰ νὰ ἔμβη μέσα ὁ καπνὸς, καὶ ἀφίνομεν τὰ πουλιά ὀλίγα λεπτὰ νὰ καπνισθοῦν, μεθ' ὃ τὰ ἐξάγομεν ἀμέσως ἐκ τοῦ κιβωτίου. Ὑστερον λαμβάνομεν ἄλας χονδρὸν καὶ θέτομεν εἰς τοῦ καθενὸς τὸ στόμα. Αὐτὰ κάμομεν δύο φορές τὴν ἡμέραν. Ὡς τροφήν τοῖς δίδομεν ψύχαν ψωμίου ἢ βόλους ἀπὸ ἄλευρον βρώμης.

•Ο Τυφοειδῆς Πυρετός

Διάγνωσις. Τὸ πουλί ποῦ προσεβλήθη ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν μένει ἐξησθενημένον, χαῦνον, ἐξηπλωμένον, μὲ σηκωμένα τὰ πούπουλα. Ὅταν δὲ προσπαθήσωμεν νὰ τὸ σηκώσωμεν κλονεῖται ὅταν μεθυσμένον.

Θεραπεία. Τὰ ἄρρωστα πουλιά τὰ ἀπομονόνομεν, τοὺς βάζομεν νὰ πίνουν νερὸν ἐντελῶς καθαρὸν, εἰς τὸ ὁποῖον σιτίζομεν 2—3 σταλαγματιαὶς θεικὸν ὀξύ. Ὡς τροφήν τοῖς δίδομεν ἐξησθενημένον ρύζι, ψύχαν ψωμοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξῆς σκόνην:

Γεντιανὴ κιτρίνη εἰς κόκκινον γραμμάρ.	20
Κικίνη σταχτιά	10
Ζιγκίθερι (Τζεντζερίλι)	30
Θεικὸν σίδηρον	5

Ἡ συνταγὴ αὕτη ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ κ. Μενιέν.

Ὁ τυφοειδῆς πυρετὸς ὁφείλεται εἰς τὸ μόλυσμα τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὴν πόσιν ἀκαθάρτου νεροῦ, ἀπὸ χαλασμένης τροφῆς αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν νὰ σαπίζουν. Διαρκεῖ 2—6 ἡμέρας καὶ ἐπιφέρει, ἐὰν δὲν ληθῇ φροντίς, ἄμεσον τὸν θάνατον.

Οἱ Ρευματισμοί

Τὰ πουλιά τοῦ πτηνοτροφείου ὑπόκεινται συχνά καὶ εἰς ρευματισμούς. Τὰ πουλάκια καὶ οἱ χῆνες γίνονται κουτσά. Αἱ κλειδώσεις τοῦ ποδὸς καὶ τοῦ μηρίου πρήσκονται, καὶ, ἐπειδὴ τὸ κακὸν αὐξάνει, τὸ πουλί γίνεται ἀνίκανον νὰ περιπατήσῃ καὶ καταντᾷ νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ πυρετὸν καὶ ἀπὸ πείναν.

Θεραπεία. Αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ τὰ ἀπομονώσωμεν εἰς μέρος ξηρὸν καὶ θερμὸν, καὶ νὰ τρίβωμεν τὰ προσβεβλημένα μέρη μὲ βῆμα ἰοδίου καὶ μὲ σαποῦνα.

Μέσα εἰς τὰ νέα πουλιά τοῦ πτηνοτροφείου παρατηροῦμεν πολλὰς φορὰς πουλιά ποῦ φαίνονται ὡς παραλυτικά, τῶν ὁποίων τὰ δάκτυλα εἶνε μαζεμένα, καὶ, ἐπειδὴ ἔνεκα τούτου δυσκολεύονται νὰ πηγαίνουν νὰ εὐρίσκουν τὴν τροφήν των, καταντᾷ νὰ ψοφοῦν. Αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν τὴν καταπολεμοῦμεν δίδοντες εἰς τὰ πουλάκια ὡς τροφήν ζύμας κατασκευασμένης ἀπὸ ἄλευρον κριθαρίου καὶ γάλα, ἀπὸ καρδίαν βοῦδινην ἐβρασμένην, ἀπὸ ψύχαν ἐώλου ἄρτου (μπαργάτικου ψωμοῦ), καὶ ἀπὸ σαλάταν φιλοκομμένην, ἀντὶ νὰ τὰ τρέφωμεν ἀποκλειστικῶς μὲ σπυρία σιταριοῦ καὶ ἄλλων δημητριακῶν καρπῶν. Εἰς τὸ νερὸν δὲ ποῦ τοὺς δίδομεν νὰ πίνουν, ρίπτομεν ἅλας *Wichy* ὥστε νὰ ἀναλογοῦν 5 γραμμάρια εἰς 1 λίτρον ὕδατος.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΦΥΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ

Αἱ φυλαὶ (κοινῶς ράτσαις) τῶν ὀρνίθων εἶνε πάρα πολλαί. Ἐκάστη φυλὴ ἔλαβε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου ἀνεπτύχθη. Διαιροῦνται δὲ αἱ φυλαὶ αὐτῶν εἰς τὰς ἐξῆς:

Πρῶτον. Εἰς ὀρνίθας Οἰκιακὰς τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης. Αὗται ὑποδιαιροῦνται εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: Εἰς τὴν Γαλατικὴν, εἰς τὰ εἶδη ποῦ Ἐλβεμφιλδ, τῆς

Ἄλσατίας, τῶν Ψάλτων τῶν βουνῶν, τῶν Ἀρδενῶν, τοῦ Λέμαν, τῆς Θυρίγγης.

Δεύτερον. Εἰς ὄριθας μεταξὺ τοῦ τύπου τῆς Παδούης καὶ τοῦ τύπου τῶν Σιδηρῶν Ὀριθῶν. Αὗται ὑποδιαίρουσται: εἰς τὰ εἶδη τῆς Βρέσσης, τοῦ Μπαρμπεζίε, τοῦ Βέλους, τοῦ Μάνε, τῶν Βραχυπόδων, τοῦ Οὐδάν, τῆς Μάντης, τοῦ Κρέδ-Κέρ καὶ τοῦ Κωμόν.

Τρίτον. Εἰς τὰς καθαρὰς φυλάς τῆς Παδούης. Αἵτινες ὑποδιαίρουσται εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: τῆς Παδούης ἢ Πολωνικὴν, εἰς τὴν Παδουο-Ὀλλανδικὴν ποικιλίαν, εἰς τὴν παλαιὰν φυλὴν τῆς Παδούης, εἰς τὴν λεγομένην Σουλτάνου, εἰς τὴν ποικιλίαν τῆς Παδούης-Παρμυγκάν, εἰς τὴν ποικιλίαν τῆς Παδουανῆς ἄνευ ἐξογκώματος (κρεατίνου εἰς τὴν οὐράν).

Τέταρτον. Εἰς τὰς Πολεμιοτηρίους φυλάς. Αὗται ὑποδιαίρουσται εἰς Ἀγγλικὰς Πολεμικὰς Ὀριθας, εἰς Βορείους Πολεμικὰς καὶ εἰς Ἰνδικὰς Πολεμικὰς.

Πέμπτον. Εἰς Ἀγγλο-Βελγικὰς φυλάς. Αἵτινες ὑποδιαίρουσται εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: τοῦ Ἀμβούργου, τοῦ Καμπίν, τοῦ Βρέδα, τοῦ Ρέδ-Κάπ.

Ἑκτον. Εἰς Φυλάς Μεσογείους. Αὗται ὑποδιαίρουσται εἰς: Ἰσπανικὰς, Ἀνδαλουσιανὰς, τῆς Μινόρκας, τῆς Ἀγκῶνος.

Ἑβδομον. Εἰς Φυλάς τοῦ Δόρκιν. Ὑποδιαίρουσται εἰς: Καθαρὰς Δόρκιν, εἰς Κουκοῦ τῶν Ρενῶν ἢ Γαλλικὰς, εἰς Κατσαρὰς, καὶ εἰς τὰς τῆς Τρανσυλδανίας.

Ὀγδοον. Εἰς Ἀμερικανικὰς Φυλάς. Ὑποδιαιρουμένας εἰς τὰ εἶδη τοῦ Βυανδὸτ καὶ τοῦ Πλημούθ-Ρόκ.

Ἐνατον. Εἰς Ἀσιατικὰς Φυλάς. Αὗται ὑποδιαίρουσται εἰς τὰ εἶδη: τῆς Κοχιγκίνης, τοῦ Λάγκσαν, τῆς Μαλαισίας ἢ Μαλαισιανὰς.

Δέκατον. Εἰς Ναρῶδης Φυλίας. Αὐταὶ ὑποδιαιροῦνται εἰς τὰ διάφορα εἶδη τοῦ Βίνταμ.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ φυλαὶ μὲ τὰς ὑποδιαίρεσεις των παρήχθησαν διὰ ἐνώτεως φυλῶν διαφόρων τόπων, διὰ μεταβιβάσεως εἰς τὰς ἀπογόνους ὅλων τῶν προτερημάτων τῶν προγόνων φυλῶν, καὶ διὰ τῆς τελειοποιήσεως αὐτῶν διὰ καταλλήλου ἀνατροφῆς. Νὰ περιγράψωμεν ὅλας αὐτὰς τὰς φυλάς μὲ τὰ προτερήματά των ὅα εἶνε ἀδύνατον, δι' αὐτὸ ἀρκούμεθα νὰ περιγράψωμεν τὰς συνηθεστέρας ὄρνιθας. Εἶνε δὲ αὐταὶ αἱ ἐξῆς:

Α'. Ἡ Ἰσπανικὴ "Ὀρνις.

Αὕτη εἶνε πτηνὸν πρώτης τάξεως. Τὸ κρέας τῆς εἶνε νοστιμιώτατον, τὰ δὲ αὐγὰ τῆς, χονδρὰ καὶ πολὺ νόστιμα. Ἐξ ἄλλου ὅμως, εἶνε πολὺ λεπτοφυὲς ὄρνις, καὶ ἡ κράσις αὐτῆς πολὺ ἀδύνατη, δι' αὐτὸ δὲ καὶ δὲν εὐδοκιμεῖ εἰς ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ κλίματα. Ἀλλ' ἡ ἀνατροφή αὐτῆς καὶ εἰς τὰ ξηρὰ καὶ θερμὰ κλίματα ἀκόμη εἶνε δύσκολος. Μ' ὅλα ταῦτα, εἶνε ὄρνις ἀκριβὴ, καὶ ἀνταμείβει πολὺ καλὰ τὸν πτηνοτρόφον. Ζευγαρώνεται καλῶς μὲ τὴν φυλὴν τοῦ Δόρκιν, ἐν μόνον ἐλκτωμα ἔχει, ἂν καὶ γεννᾷ πολλὰ αὐγὰ, ὅτι δὲν εἶναι καλὴ κλωσσα.

Χαρακτηριστικὰ αὐτῆς εἶνε τὰ ἐξῆς: χρώμα ἀνοικτὸν μαῦρον ἢ ἄσπρον, λόφος (κατσούλι) καὶ χαρχάλι πολὺ μικρὰ, μάγουλα δὲ ἄσπρα.

Β'. Πολεμικὸς Ἀλέκτωρ

Ἡ φυλὴ αὕτη κατάγεται ἐξ Ἀγγλίας. Εἶνε περίφημος διὰ τὸ εὐμορφον καὶ ἱπποτικὸν παρουσιαστικόν τῆς μολοντί. Τὸ ἀνάστημά τῆς εἶνε μικρόν. Τὰ ὦα τῆς φυλῆς αὐτῆς εἶνε μικρὰ ὡς καὶ τὸ ἀνάστημά τῆς, ἀλλὰ πολὺ νόστιμα, καθὼς καὶ τὸ κρέας αὐτῆς. Ὁ ἀλέκτωρ διακρίνεται ἀπὸ τὴν ὄρνιθα, ἀπὸ τὴν ζωηρότητα καὶ οὐλι-

στερότητα τῶν πτερῶν του. Τὰ χρώματά των εἶνε διάφορα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως εἶνε χρώματος βαθέως ἐρυθροῦ, ἐρυθρομέλανος καὶ γκριζοῦ.

Γ'. Τουρκικὴ "ὄρνις

Τὸ σῶμά της εἶνε μικρὸν μὲ πτερὰ εἰς τοὺς πόδας τόσο πολλὰ, ὥστε δυσκολεύεται νὰ βαδίσῃ. Εἶνε διαφόρων χρωμάτων, αἱ καλλίτεραι ὅμως ὄρνιθες τοῦ εἶδους τούτου εἶνε αἱ γκριζαὶ καὶ αἱ παρδαλαί. Ὁ πετεινὸς ἂν καὶ «μικρὸς τὸ δέμας» εἶνε ὅμως «μαχητὴς» πᾶλλη-καρῆς καὶ εἰμπερεὶ νὰ πολεμησῇ μὲ πολὺ μεγαλοσωμότερον ἀντίπαλον.

Δ'. Πολωνικὴ "ὄρνις

Τὸ γένος αὐτὸ διακρίνεται ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅτι φέρουν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν ἓνα λόφον, τόσοσιν αἱ ἀρσενικαὶ ὅσον καὶ αἱ θηλυκαί. Αἱ γνωστότεραι ὄρνιθες τοῦ γένους τούτου εἶνε ἐκεῖναι ποὺ ἔχουν χρῶμα μαῦρον μὲ λευκὸν λόφον εἰς τὴν κεφαλὴν. Γένεσθιν πολλὰ αὐτὰ καὶ ἡ ὡστοκία των ἐξακολουθεῖ καὶ τὸν χειμῶνα. Εἶναι διαφόρων χρωμάτων, αἱ πάλλευκοι ὅμως εἶνε καὶ αἱ σπανιώτεραι.

Ε'. Μαλαισιανὴ "ὄρνις

Ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν κοινὴν ὄρνιθα, ἀλλὰ διαφέρει ἀπὸ αὐτὴν ὡς πρὸς τοὺς πόδας, οἱ ὅποιοι εἶνε πολὺ ὑψηλοί. Εἶνε ἀρίστη κλωσσα καὶ γεννᾷ κάλλιστα αὐγά. Τὸ κρέας της, ἂν καὶ μελάνον, εἶνε ὅμως πολὺ νόστιμον. Τὸ χρῶμά των εἶνε βαθύ στακτὶ μὲ κιτρίνας γραμμὰς. Αἱ λευκάζουσαι εἶνε σπανιώτεραι. Ζευγαρόνουνται ἐπιτυχῶς μὲ τὸ γένος τοῦ Δόρκιν.

ΣΤ'. "ὄρνιθες Μεγαλόσωμοι ἢ Δόρκιν, Βραμαπούτρας καὶ Κοχιγκίνης

Ἡ ὄρνις τοῦ Δόρκιν διακρίνεται ἀπὸ τὰ πέντε δά-

κτυλα τὰ ὁποῖα συνήθως φέρει, ἤτοι τρία δάκτυλα ἔμπρὸς καὶ δύο ὀπίσω, ἐν ᾧ ὅλαι αἱ ἄλλαι ὀρνίθες φέρουν τρία ἔμπρὸς καὶ ἓν ὀπίσω. Τὸ ἰδιαιτέρον ὅμως χαρακτηριστικόν των εἶνε τὸ μέγα ἀνάστημά των· διότι πολλάκις τυγχάνει τὰ ἔχουν ἓν μόνον δάκτυλον ὀπίσω. Τὸ χρώμά των εἶνε εἰς τινὰς μὲν λευκόν, εἰς ἄλλας κυανοῦν καὶ εἰς ἄλλας στακτί. Ἀναπτύσσονται εὐκολώτερον εἰς τὰ θερμὰ κλίματα καὶ γεννῶσιν αὐγὰ πολλὰ καὶ μεγάλα.

Ἡ ὄρνις τοῦ Βραμαπούτρα ὅταν εἶνε χρώματος ἀνοικτοῦ, ἐπιτυγχάνει πολὺ εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅταν δὲ εἶνε χρώματος βαθέως ἐπιτυγχάνει καλλίτερον εἰς τὰς πόλεις. Κάνει αὐγὰ περισσότερα ἀπὸ τὴν ὄρνιν τοῦ Δόρκιν, καὶ, ὅταν τὴν τρέφωμεν καλῶς, καρυκεύοντες τὴν τροφήν της καὶ μέδρυστά χόρτα, γίνεται τόσον μεγάλη ὥστε φθάνει πολλάκις τὰ 7—8 ὀκάδας εἰς διάστημα ὀλίγων μηνῶν. Τὰ αὐγὰ της εἶνε πολὺ μεγάλα καὶ ἄφθονα. Εἶνε πολὺ ἰσχυρὰ καὶ τὸ κρέας της νοστιμώτατον.

Ἡ ὄρνις τῆς Κοχιγκίνης ἔχει τὰ περισσότερα πτερὰ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα εἶδη τῶν ὀρνίθων. Οἱ πόδες της μέτριοι ἀλλὰ σκεπασμένοι μὲ πτερὰ ἕως τὰ ὀνύχια. Οἱ μηροὶ (τὰ μπούτια) της ἔχουν τόσον μεγάλα πτερὰ, ὥστε κρύβουν ὅλως δι' ὅλου τὰς πτέρυγας, καὶ νομίζει τις ὅτι αἱ πτέρυγες της εἶνε εἰς τοὺς μηροὺς καὶ ὄχι εἰς τὸν κορμόν. Τὸ ἀνάστημά των εἶνε ὑψηλόν καὶ τὸ σῶμά των μέγα, ὃ δὲ κορμός των ἔχει καὶ αὐτὸς τόσον πολλὰ καὶ μεγάλα πτερὰ ὥστε ἡ οὐρά των κρύπτεται ἐντελῶς. Ἡ κεφαλὴ των εἶνε πάρα πολὺ μικρὰ ὅπως καὶ ὁ λόφος (τὸ καψοῦλί) των, ὃ ὁποῖος ἔχει μικρὰ μικρὰ δοντάκια. Τὸ χαρχάλι των ὅμως εἶνε πολὺ μεγαλειότερον ἀπὸ τὸν λόφον καὶ εἶνε εἰς δύο. Χρωμάτων εἶνε διαφόρων, μαῦρα πτερὰ ὅμως δὲν ἔχουν εἰς τὸν λαιμόν καὶ τὴν οὐράν ποτέ. Ἀπὸ τὰ πολλὰ πτερὰ ποῦ ἔχουν δὲν εἰμποροῦν νὰ πετάξουν καθόλου καὶ εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἔχωμεν εἰς τὸν ὀρνιθῶνά των μίαν μικρὰν σκαλίτραν. Εἶνε αἱ ἡμερώτεραι τῶν ὀρνίθων. Αὐγὰ γεννοῦν πολλὰ, καὶ ἀνατρέφονται εὐκόλως. Ὡς τροφήν

καθημερινήν πρέπει νὰ ταῖς δίδωμεν 75 δράμια κριθάρι κοπανισμένον μαζῇ μὲ ὀλίγην βρασμένην πατάταν εἰς ἐκάστην ὄρνιν. Ἐπίσης κρίθινον ἄλευρον ἀναμεμιγμένον μὲ ζεστὸν νερὸν καὶ ψωμί μουσκευμένον μὲ γάλα. Ὁ ρύζιον βρασμένον μὲ γάλα, καὶ ἄποτε ἄποτε κρέας λιανισμένον εἰς μικρὰ τεμάχια. Εἰς κάθε δύο μῆνας βάζομεν εἰς τὴν τροφήν των κοπανισμένα κόκκαλα διὰ νὰ δυναμώνουν τὰ νεῦρά των.

Αἱ ὀρνίθες τῆς Κοχιγκίνης καὶ οἱ πετεινοὶ πρὸ πάντων προσβάλλονται ἀπὸ μίαν ἰδικιτέραν νόσον, ἡ ὁποία ἀρχίζει πρῶτον ἀπὸ τὸν λόφον (κατσοῦλι) καὶ καταλήγει ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸν λαιμὸν τὸν ὁποῖον γυμνώνει, καὶ ἀσχημίζει τὸ τόσον εὐμορφον αὐτὸ πουλί. Διὰ νὰ θεραπεύσωμεν τὸ προσβληθὲν πουλί ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν ταύτην, ἀλείφομεν τὸ πάσχον μέρος μὲ καρυδόλαδον, μὲ λάδι κακάου καὶ γαλατσίδης. Ἐμποροῦμεν ὅμως προλαμβάνοντες τὸ κακὸν, νὰ τῆς δίδωμεν νὰ τρώγῃ χάπια κατασκευασμένα μὲ κρίθινον ἄλευρον εἰς θερμὸν νερὸν ἀνακατευσμένον μὲ λάδι καρυδιῶν κακάου καὶ μὲ γαλατσίδα. Ἐξ ὅλων αὐτῶν φαίνεται ὅτι χρειάζονται μερικαὶ φροντίδες ἰδιαιτέραι δι' αὐτάς τὰς ὀρνίθας, ἀλλὰ ὁ κόπος μας ἀκριβοπληρώνεται ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος ποῦ ἔχουν (ἕως 5 ὀκάδας ἐκάστη) καὶ τὰ μεγάλα αὐγὰ των.

Τώρα πλέον μᾶς ὑπολείπονται αἱ κοιναὶ ὀρνίθες, ἃς θεωροῦμεν ὅλως περιττὸν νὰ περιγράψωμεν.

ΠΟΙΑΙ ὈΡΝΙΘΕΣ ΕἶΝΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙ' ΑΥΓΑ

Εἶνε ἀδύνατον, ἢ μᾶλλον δύσκολον εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὀρνίθα νὰ ἔχωμεν ὅλα τὰ πλεονεκτήματα· δηλαδὴ ἂν ἑνὸς εὐκολον ἀνατροφὴν καὶ ἂν ἐτέρου ἄφθονα αὐγά. Συνήθως εἰς τὰς κοινὰς ὀρνίθας, ἐκεῖναι ποῦ μεγαλώνουν εὐκόλως καὶ γίνονται μεγαλόσωμοι, δηλαδὴ ἔχουν ἄφθονον κρέας, δὲν γεννοῦν τόσον πολλὰ αὐγά, ὅσον ἐκεῖναι ποῦ ἀναπτύσσονται δυσκολώτερον καὶ ἔχουν κρέας ὀλίγον. Κατὰ γενικὸν κανόνα. Αἱ ὀρνίθες ποῦ ἔχουν ζωηρὸν βῆμα καὶ παρουσιαστικὸν σβέλτον, βῆμα ὀλίγον μα-

κρὸν, μὲ πρόσωπον κόκκινον, καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τὰ αὐτὰ ἄσπρα σημάδια, γεννοῦν τὰ καλλίτερα καὶ περισσότερα αὐγά. Νὰ προφυλασσώμεθα ἀπὸ τὰς βραδυκινήτους καὶ χονδράς ὄρνιθας· διότι γεννοῦν ὀλίγα αὐγά.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΚΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΚΛΩΣΣΗΜΑΤΟ. ΦΥΣΙΚΩΝ

Ὡς καὶ εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ παρόντος πονήματος ἐκάμομεν λόγον, αἱ κλώσσαι πρέπει νὰ μένουν εἰς μέρος προφυλαγμένον ἀπὸ τὸ φύχος καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν ζέστην· διότι ἡ μὲν πολλὴ ζέστη ἀναπτύσσει παράσιτα, τὰ ὅποια καὶ τὴν κλώσσαν καταπονοῦν, καὶ τὰ αὐγά δηλητηριάζουν καὶ δὲν ἐπιτυγχάνει ἡ ἐκκόλαψις. Καὶ ἀπὸ τὸ φύχος· διότι ἡ κλώσσα ἢ παραιτεῖ τὰ αὐγά της καὶ φεύγει, ἢ ἀδυνατεῖ νὰ ῥῶσῃ εἰς αὐτὰ τὴν ζέστην ποῦ χρειάζεται καὶ τὰ ἔμβρυα καταστρέφονται. Χρειάζεται λοιπὸν μία θερμοκρασία γλυκεῖα διὰ νὰ ἐπιτύγῃ ἡ ἐκκόλαψις μας· διὰ τοῦτο τὸν χειμῶνα θέτομεν τὰ αὐγά μὲ τὴν κλώσσαν εἰς μέρος θερμὸν.

Ὅταν ἔξω ἡ θερμοκρασία εἶνε γλυκεῖα, δὲν εἶνε καθόλου ἀνάρμοστον νὰ ἀρῖνωμεν τὴν ὄρνιν θὰ μὲνῃ ἔξω ἐλευθέρᾳ νὰ βόσκη ἕως ἡμίσειαν ὥραν τὴν ἡμέραν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἡ ὄρνις θὰ ξεκουράζεται, καὶ τὰ ἔμβρυα ποῦ εἶνε εἰς τὰ αὐγά θὰ παίρνουν τὸν ἀπαραίτητον καθαρὸν ἀέρα. Ἐνταῦθα προσθέτομεν ὅτι εἶνε ἀπαραίτητον, τὸ μέρος ποῦ εἶνε ἡ κλώσσα νὰ εἶνε προφυλαγμένον καὶ ἀπὸ τὰ φυσήματα τοῦ ἀέρος. Τὸ ξεκούρασμα ὅμως αὐτὴ τῆς ὄρνιθος καὶ τῶν αὐγῶν τὸ ἐμποδίζομεν ἀπὸ τῆς 19ης ἡμέρας καὶ ὕστερον ἕως νὰ ἔβγουν τὰ πουλάκια. Τὸ φυσικὸν κλώσσημα, ὅπως καὶ τὸ βεβιασμένον φυσικὸν κλώσσημα εἶνε κατὰλληλα δι' ἐκείνους ποῦ δὲν ἔχουν πολλὰς ὄρνιθας, ὅπως καὶ δι' ἐκείνους ποῦ ἀνατρέφουν ὄρνιθας πολυτελείας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε κατὰλληλον καὶ δι' ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔχουν πτηνοτροφεῖον ὁλόκληρον.

ΤΕΧΝΗΤΟΝ ΕΚΛΩΣΣΗΜΑ

Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν ἐγκαίρως ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν, ὅσοι ἔχουν μέγα ποσὸν ἐρνίθων καὶ μετέρχονται τὸ ἐμπόριον αὐτὸ, νὰ τὰ βγάλουν πέρα με κλώσας. Διὰ τοῦτο ἐπενόησαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων διάφορα μέσα πρὸς εὐκολίαν των, διαφόρους τρόπους τεχνιτῆς ἐκκολάψεως. Τὸ πρῶτον τεχνητὸν κλώσσημα ἐπεχείρησαν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ μόνοι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα συστηματικοὶ πτηνοτρόφοι, διενεργοῦντες μέγα ἐμπόριον. Ὁ κ. Ρεμύ δὲ Σαὶν Λοὺ εἰς τὸ σύγγραμμά του λέγει ὅτι οἱ Κινεῖζοι μεταχειρίζονται τρόπον τεχνιτῆς ἐκκολάψεως νησσῶν, διὰ κατὰ ἀλλήλως κατεσκευασμένου φούρνου. Εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ πρῶτον ἐπεχειρήθη τὸ τεχνητὸν κλώσσημα ὑπὸ τῶν Ρουλιέ καὶ Ἀρνούλ. Σήμερον ὑπάρχουν πολλὰ ἐφευρέσεις τοιούτων μηχανῶν διὰ θερμοῦ ὕδατος. Ἐσχάτως ἔμως κατεσιευάσθησαν αἱ μηχαναὶ τοῦ Κομπώλ διὰ θερμοῦ ἀέρος καὶ ὑγρασίας, τῆς θερμοκρασίας διαμενούσης σταθερᾶς καὶ ρυθμιζομένης διὰ αὐτομάτου ρυθμιστοῦ. Πλὴν τοῦ μηχανήματος Κομπώλ, ὑπάρχει καὶ τὸ τοῦ Τάμπλιν, καλλίτερον τοῦ προηγουμένου ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῆς θερμοκρασίας καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ καταναλισκομένου πετρελαίου. Κατασκευαστῆς αὐτῶν εἶνε ὁ κ. Τάμπλιν ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ γνωρίσουν περὶ αὐτῶν πλεότερα καθὼς καὶ νὰ προμηθευθοῦν ἀπὸ αὐτὰς τὰς μηχανάς, εἰμεθα πρόθυμοι νὰ τοῖς παράσχωμεν οἰανδήποτε πληροφορίαν.

Μία κλωσσομηχανὴ πρέπει νὰ εἶνε τοποθετημένη εἰς δωμάτιον, εἰς αἵθουσαν, ὅταν εἶνε πλεότεραι, ὅπου νὰ εἶνε προφυλαγμένη ἀπὸ τὰ φυσήματα τοῦ ἀέρος, ἀλλὰ καὶ ὅπου ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴ μένη πάντοτε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ νὰ ἀνανεοῦται. Ἡ θερμοκρασία τοῦ δωματίου πρέπει νὰ μένη ἡ ἴδια πάντοτε, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν ποτὲ δὲν πρέπει νὰ βάζωμεν τὰς κλωσσομηχανὰς εἰς δωμάτιον, τὸ ὁποῖον θερμαίνεται τὴν ἡμέραν καὶ μένει χωρὶς φω-

τιαν τὴν νύκτα, εἴτε εἰς σέραν ἔπου ἡ θερμοκρασία υἱό-
νεται τὴν ἡμέραν μὲ τὸν ἥλιον. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπι-
χειρήσεως δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν τελειότητα καὶ
ἀκριβείαν τοῦ μηχανήματος. Πρέπει, καὶ ἐπιμένομεν
εἰς αὐτὸ, τὰ αὐγὰ κάθε ἡμέραν νὰ ἀερίζωνται, νὰ κρυ-
ώνουν ὀλίγον. Ἡ ὄρνις, ὅπως παρετηρήσαμεν ἤδη ἀνω-
τέρω, ἀφίνει κάποτε τὴν φωλεάν τῆς σχεδὸν μίαν ὥραν,
ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε καλός. Ἀς μὴ φοβώμεθα νὰ τὴν μι-
μώμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ νὰ ἐπιτρέπωμεν οὕτω εἰς τὰ ἔμ-
βρυα ποῦ εἶνε κατάκλειστα μέσα εἰς τὴν φλούδαν, νὰ
ζοῦν ὀλίγον καιρὸν μόνον τῶν, ἀρυπνίζομενα ἀπὸ τὴν
θερμὸν ὕπνον τῶν οὕτω κατόπιν θὰ εἶνε δυναμωμένα.
Τὴν 18ην καὶ 19ην μόνον ἡμέραν τὸ δρόσισμα αὐτὸ
πρέπει νὰ διαρκῇ ὀλίγα μόνον λεπτά.

Πολλὰς φορές μᾶς ἐσύστησαν νὰ ἀποφεύγωμεν τὴν
τάραχὴν εἰς τοὺς ἀναθρεπτικούς θαλάμους. «Βεβαίως,
λέγει ὁ κ. Σαὶν-Λοῦ, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ κουνῶμε τὰ
αὐγὰ χωρὶς καμμίαν αἰτίαν, ἀλλὰ εἰμπορῶ νὰ πιστο-
ποιήσω ὅτι τὸ τάραγμα τῶν αὐγῶν ποῦ ἔχομεν εἰς κλώσ-
σημα δὲν εἶνε ἡ κυρία αἰτία τῆς ἀποτυχίας. Πειράματα
μοὶ ἔδωσαν νὰ ἐννοήσω πόσον ὀλίγον ἔχει νὰ κάμῃ τὸ
κούνημα αὐτὸ τῶν αὐγῶν. Ἔστησα κλωσσιμηχανὰς
εἰς τὸ Παρίσι εἰς τὸ τρίτον πάτωμα ἑνὸς σπιτιοῦ, τὸ
ὁποῖον ἦτο εἰς δρόμον δ' αὐτοῦ τοῦ ὁποίου διήρχοντο ὅλοι
τραμβάγια καὶ καρότσα. Ὁ δρόμος δὲν ἦτο ἐστρω-
μένος μὲ σανίδι καί, ὅταν ἐπερνοῦσαν αἱ ἄμαξαι, ὅλον τὸ
σπίτι ἐταράσσετο καὶ τὰ μαχαιροπήρουνα ἐβροντοῦσαν
μέσα εἰς τὸ ἐρμάριον. Μολταυτὰ, ὑπὸ τοιαύτους ἔρους,
τὰ αὐγὰ ποῦ ἔβαλα διὰ κλώσισμα μοῦ ἔδωσαν τόσα
πουλιά, ὅσα καὶ τὰ αὐγὰ ποῦ ἔβαλα διὰ κλώσισμα εἰς
τὴν ἡσυχίαν τῆς ἐξοχῆς.

Μίαν ἄλλην φορὰν τὰ αὐγὰ ποῦ ἔβαλα διὰ κλώσισμα
ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ τὰ ἔχω μαζῇ μου ἐπὶ 15 ἡμέρας
εἰς σιδηροδρομικὸν ταξεῖδιον ἑνδεκα ὥρων. Τοποθετη-
μένα μέσα εἰς φύλλα χάρτου εἰς τὸ βάθος μιᾶς καπε-
λιέρας, ἀφ' οὗ ἐτραντάχθησαν μέσα εἰς τὸ ὄχημα κατ'

ἀρχάς, ἔπειτα εἰς τὸ βαγόνιον, ὅταν ἔφθασα, μοῦ ἔδωκαν μετὰ τὸ κλώσισμα 50 τοῖς 100 πουλιά.»

Ἐντεῦθεν πρόδηλον ὅτι τὰ αἷτια τῆς ἀποτυχίας εἰς τὰς ἐκκολάψεις τοῦ ἀποδίδουν πολλοὶ εἰς τὸ τάρταγμα τῶν αὐγῶν πρέπει ν' ἀποδοθῶν ἄλλου.

ΠΩΣ ΝΑ ΒΟΗΘΩΜΕΝ ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ ΝΑ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΥΓΟ ΤΩΝ

Ἐάν τὴν 21ην ἡμέραν τὸ αὐγὸ ἔσκατε καὶ δὲν ἐβγῇκε τὸ πουλάκι, πρέπει μὲ τὴν μεγαλειτέραν προσοχὴν νὰ αὐξήσωμεν τὸ σκάσιμον μὲ μίαν μικρὰν λαδίδα (μασίτσα) εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποχωρίσωμεν τὸ τσέφλι εἰς δύο μέρη. Ἀμέσως τότε σχίζομεν σιγὰ σιγὰ τὴν μεμβράναν (πέτσαν) τοῦ φλοιοῦ (τσεφλιοῦ). Ἀλλὰ ἔδω χρειάζεται μεγάλη ἐπιτηδειότης, διὰ νὰ μὴ προκαλέσωμεν οἰμορραγίαν. Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν αὐτὸ τὸ δυστύχημα, μεταχειριζόμεθα διάλυσιν χλιαρὰν perchlorure de fer. Εἰς τὴν διάλυσιν βυθίζομεν ἐν πινέλο καὶ ζωγραφίζομεν μίαν γραμμὴν φαρδεῖαν ἡ περίπου χιλιοστόμετρα, γύρω γύρω εἰς ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ φλοιοῦ, ὕστερον δὲ τὴν σχίζομεν μὲ προσοχὴν χωρὶς νὰ συμβῇ αἱμορραγία. Αὐτὸς ὅμως ὁ τρόπος εἰμπορεῖ νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν διὰ πουλάκια τῶν σπανίων φυλῶν. Τὸ πουλάκι κατόπιν τὸ βάζομεν πάλιν εἰς τὴν μηχανήν, χωρὶς νὰ τὸ βγάλωμεν ἀπὸ τὸν φλοιὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατόπιν θὰ ἔβγῃ μόνον τοῦ τόσον ζωηρὸν καὶ δυναμωμένον, ὅσον καὶ τὰ ἄλλα.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΟΡΝΙΘΟΣ

Συμβαίνει καμμίαν φορὰν μία ὄρνις ἡ ὁποία εἶνε ἀρίστη κλώτσα νὰ μὴ εἶνε καλὴ μητέρα, ἀλλὰ, ἀφ' οὗ βοσκήσῃ δύο—τρεῖς ἡμέρας τὰ μικρά της, ἔξαφνα νὰ τὰ παραιτήσῃ.

Ὅταν εὐρεθῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, καὶ δὲν ἔχωμεν τεχνητὰς μητέρας, καταφεύγομεν εἰς τὸ ἐξῆς

τέχνασμα. Ζητώμεν ἀπὸ τὴν γειτονιάν, ἃν δὲν ἔχωμεν ἡμεῖς, μίαν ὄρνιθα ποῦ ζητεῖ νὰ κλωσσήσῃ καὶ τὴν καθίζομεν εἰς μίαν γωνίαν, ὅπου νὰ εἶνε ἤσυχη μὲ φρέσκα αὐγά. Μόλις νυκτώσῃ, λαμβάνομεν τὰ μικρὰ πουλάκια ποῦ ἄφισεν ἡ μητέρα των καὶ, ἀφαιροῦντες ἀνὰ ἓν αὐγόν, θέτομεν ἀνὰ ἓν πουλάκι εἰς τὴν θέσιν του, οὕτως ὥστε ἀντικαθιστῶμεν οὕτω ὅλα τὰ αὐγά μὲ τὰ πουλάκια, καὶ πηγαίνομεν ἤσυχοι πλέον εἰς τὴν δουλειά μας.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωῒ, θὰ ἰδῇτε τὴν ὄρνιθα νὰ περιπατῇ μὲ τὰ Πουλάκια της κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά σας, ἀπαραλλάκτως ὡς νὰ ἦσαν ἰδικὰ της. Τώρα, πῶς σκέπτεται αὐτὴ ἡ ὄρνις δὲν εἰσεύρω, σὰς βεβαίω ὅμως ὅτι ποτὲ δὲν εἶδα ὄρνιθα ποῦ νὰ ἀρνῇται νὰ ἀναθρεφῇ τὰ πουλιά ποῦ τῆς θέτομεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

Μερικοὶ συγγραφεῖς συμβουλεύουν νὰ θέτωμεν τὰ ἀφιγμένα πουλιά μαζῇ μὲ τὰ πουλιά ἄλλων ὀρνίθων, ἀλλὰ ἡμεῖς σὰς προτρέπομεν νὰ μὴν ἐπιχειρήσετε ποτὲ αὐτὴν τὴν δοκιμὴν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ ὄρνις, ἂν γελασθῇ τὴν μίαν φορὰν, τὴν ἄλλην ὅμως διακρίνει τὰ ξένα πουλιά καὶ τὰ φονεύει ἀλύπητα.

ΠΩΣ ΝΑ ΕΧΩΜΕΝ ΠΑΝΤΟΤΕ ΚΑΛΑ ΑΥΓΑ

Εἰς τὰς παρατηρήσεις ποῦ ἐκάμαμεν εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ βιβλίου τούτου, θὰ ἐνθυμεῖσθε βεβαίως ὅτι ἐκάμαμεν λόγον καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τοὺς διαφόρους μῆνας. Συμπληροῦντες ὅμως ὅσα ἐκεῖ εἴπομεν, προσθέτομεν καὶ τὰ ἐξῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἐὰν ὁ πετεινὸς μένῃ ἔξω ἐλεύθερος νὰ βόσκη μὲ τὰς ὀρνιθάς του, εἰς ἓνα πετεινὸν θέτομεν 10 ἕως 12 ὀρνίθας ὁμοῦ.

Ἐὰν ὁ πετεινὸς μένῃ περιωρισμένος μὲ τὰς ὀρνιθάς του, εἰς 4 ὀρνίθας θέτομεν ἓνα πετεινόν.

Ἐπίσης καλὸν εἶνε ὁ πετεινὸς νὰ μένῃ τὴν μίαν ἡμέραν περιωρισμένος, καὶ τὴν ἄλλην μὲ τὰς ὀρνιθάς του. Τὴν ἡμέραν δὲ ποῦ τὸν ἔχομεν περιωρισμένον τοῦ διδο-

νὰ τρώγῃ ἐρεθιστικὴν τροφήν. Τσιουτοτρόπως, ἐν ᾧ τὴν μίαν ἡμέρα ἀναπαύεται, τὴν ἄλλην ἐπιδίδεται μὲ ζέσιν εἰς τὰ καλὴκοντά του. Ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἡμέραν ποῦ τὸν θέτομεν εἰς ἀργίαν, τὸν ἀντικαθιστῶμεν μὲ ἄλλον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐφαρμόζομεν τὴν ἰδίαν τακτικὴν. Τὸ πείραμα τοῦτο θέτομεν εἰς ἐνέργειαν μόνον ὅταν μένουν κεκλεισμένοι μέσα, ὥπως συμβαίνει τὸν χειμῶνα, καὶ εἰμπορεῖ νὰ ἀναλογῇ εἰς πέντε ὄρνιθας εἰς πέτεινός.

Αἱ τροφαί, ὡς εἶπομεν καὶ ἄλλοι, ἔχουν μεγάλην ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὴν γέννησιν καὶ εἰς τὴν ποιότητα τῶν αὐγῶν. Διὰ τοῦτο ἄλλος λόγος διὰ νὰ ἔχωμεν καλὰ αὐγά εἶνε, νὰ δίδωμεν εἰς τὰς ὄρνιθας ποῦ γεννοῦν, τροφὰ πλουσίας εἰς θρεπτικὰς οὐσίας καὶ ὀλίγον διεγερτικὰς. Τοιαῦται τροφαί εἶνε τὸ σιτάρι, ἡ βρώμη, ὁ ἀραβόσιτος. Καὶ εἰς μικρὰν ποσότητα δίδομεν νωπὸν κρέας. Τὸν χειμῶνα νὰ ἔχωμεν τὰς ὄρνιθας μας ποῦ γεννοῦν εἰς μέρος θερμὸν καὶ ὑγιεινὸν, νὰ ταῖς δίδωμεν ἓν μίγμα ἀπὸ αἷμα βοιδινὸν βρασμένον, βρώμην καὶ ἀραβόσιτον μὲ 15 τοῖς 100 σίκαλιν, 10 τοῖς 100 ψιλὴν σκόνην καρβουνίου καὶ 5 τοῖς 100 ὄστρακα ψιλοκοπανισμένα εἰς τὸ γουδί. Ἡ χλόη καὶ τὰ περιττώματα τῶν ζώων ὅπου σκαλίζοντας τρώγουν αἱ ὄρνιθες δίδουν δυσάρεστον γεῦσιν εἰς τὰ αὐγά. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐμποδίζωμεν τὰς ὄρνιθας ποῦ γεννοῦν, νὰ τρώγουν ἀπὸ αὐτά.

ΠΩΣ ΔΙΑΚΡΙΝΟΜΕΝ ΤΑ ΑΥΓΑ ΑΝ ΕΙΝΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΦΡΕΣΚΑ

Τὸ φρέσκο αὐγὸν εἶνε βαρὺ· γεμάτο ὅταν τὸ κουνῶμεν. Τὸ βάρος τῶν αὐγῶν κατὰ μέσον ὅρον εἶνε 60 γραμμάρια ὡς ἑξῆς :

6	γραμμάρια	ὁ φλοιὸς
36	»	τὸ ἄσπράδι.
18	»	ὁ κρόκος
60	γραμμάρια ἐν ὅλῳ.	

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ φλοιὸς (τὸ τσέρλι) ἔχει πόρους (μι-

κράς ὁπᾶς), τὸ νερὸν τοῦ ἐμπεριέχει τὸ αὐγὸν ἐξατμίζεται, καὶ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸ αὐγὸν κάθε ἡμέραν ἀπὸ ἓν γραμμίριον βάρος, ὁδηλαδὴ εἰς τρεῖς ἡμέρας τὸ αὐγὸν χάνει ἀπὸ τὸ βάρος του 1 ὀράμιον. Ἐντεῦθεν προκύπτει τὸ ἐξῆς: Ὅταν βυθίσωμεν τὸ αὐγὸν εἰς νερὸν τοῦ νὰ περιέχῃ 10 τοῖς 100 ἄλλας τοῦ φαγητοῦ: βυθίζεται κάτω ἂν εἶνε ὀλίγων ἡμερῶν αὐγὸν, πλέει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἂν εἶνε χαλασμένον ἢ εἶνε περισσότερον ἀπὸ 5 ἡμερῶν. Ἀλλὰ αὕτη ἡ παρατήρησις δὲν ἐπιτυγχάνει καὶ εἰς τὰ διατηρημένα αὐγά, περὶ τῶν ὁποίων θὰ κάμωμεν κατωτέρω λόγον. Τότε δι' αὐτὰ τὰ αὐγά καταφεύγομεν εἰς τὴν ὠσκόπησιν (αὐγοσκόπημα). Ἡ ὠσκόπησις, ὡς καὶ ἄλλοῦ εἶπομεν, συνίσταται εἰς τὸ νὰ παρατηρῶμεν τὸ αὐγὸν θέτοντες αὐτὸ εἰς σκοτεινὸν μέρος μεταξύ τῆς φλογὸς ἑνὸς ἀνημμένου κηρίου καὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ.

Κατὰ αὐγά. Τὸ φῶς διέρχεται τὸ ἀσπρᾶδι ὁ κροκὸς διακρίνεται κίτρινος· φαίνεται καθαρά ὁ θάλαμος τοῦ ἀέρος (τὸ κοινῶς ἄδειον τοῦ αὐγοῦ), ὁ ὁποῖος ὅσῳ περισσότερον μένει τὸ αὐγὸν, τόσο καὶ γίνεται μεγαλειότερος.

Αὐγά παγωμένα. Διακρίνονται ἀπὸ υἴαν κατὰ μῆκος σχισμὰς τῆς μεμβράνης.

Αὐγά κλούβια. Διακρίνονται ἀπὸ τὴν γενικὴν διατάραξιν τοῦ κροκοῦ.

Αὐγά παλαιά. Ὁ κροκὸς εἶνε βγαλμένος ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ κολλημένος εἰς τὴν φλούδαν, εἰς τρόπον ὥστε καταλήγει εἰς ἓνα λεκὲν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον βαθύχρωμον.

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΩΜΕΝ ΤΑ ΑΥΓΑ ΠΑΝΤΟΤΕ ΦΡΕΣΚΑ

Ἦνε πολὺ γνωστὸν ὅτι τὰ φρέσκα αὐγά πωλοῦνται πάντοτε εἰς διπλάσιαν τιμὴν. Ἐκτὸς τούτου, εἶνε ἐποχὴ τοῦ γεμίζει ὁ κόσμος μὲ αὐγά καὶ εἶνε πάμφθινα, εἶνε δὲ πάλιν ἐποχὴ τοῦ γίνονται σπάνια καὶ ἡ τιμὴ των ὑψόνεται πολὺ. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταφυγώμεν εἰς

μέθοδον, διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἔχωμεν πάντοτε φρέσκα αὐγά.

Διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὰ αὐγά φρέσκα, τὸ πρῶτον καὶ κύριον εἶνε νὰ τὰ ἔχωμεν εἰς μέρος ποῦ νὰ μὴ τὰ προσβάλλῃ ἡ ὑγρασία, ἡ ζέστη καὶ ἡ παγωνιά. Ἐπίσης τὰ πειράζει τὸ τράνταγμα τῶν ἀμαξῶν, καὶ, ὅταν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰ ὑπάγωμεν εἰς μέρος μακρυνόν, πρέπει νὰ τὰ περιτυλίσωμεν καλῶς. Τὰ πειράζει πολὺ ἡ ἀτμόσφαιρα.

Διὰ νὰ ἔχωμεν λοιπὸν φρέσκα αὐγά, πρέπει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ τὰ ἔχωμεν ποσφυλαγμένα καὶ ἀπὸ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν δὲ αὐτὸ μεταχειριζόμεθα πολλοὺς τρόπους.

Πρῶτος Τρόπος

Τὰ βουτῶμεν ὀλίγα δευτερόλεπτα εἰς ζέον ὕδωρ (βραστὸν νερόν), μεθ' ὃ τ' ἀποσύρομεν ἀμέσως. Τὸν τρόπον αὐτὸν μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ σχηματισθῇ κάτω ἀπὸ τὴν μεμβράνην τοῦ φλοιοῦ ψιλὸν στρώμα ἀπὸ ἀσπράδι πηγμένον, ὅποτε εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ εἰσέλθῃ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ.

Δεύτερος Τρόπος

Ἄλλος τρόπος εἶνε ν' ἀλείφωμεν τὰ αὐγά γύρω-γύρω, ὅλον τὸν φλοιὸν τῶν, μὲ λιπαρὰς οὐσίας ἢ μὲ διάφορα βερνίκια.

Τρίτος Τρόπος

Ὁ ἐπόμενος τρόπος εἶνε καταλληλότερος τῶν ἄλλων ὅταν ἔχωμεν διὰ φύλαγμα πολλὰ αὐγά.

Θέτομεν τὰ αὐγά μέσα εἰς ἄργεια κατασκευασμένα ἀπὸ ἀμμόχωμα, τὰ ὁποῖα ρεμίζομεν μὲ ἀσβεστόνερον.

Τέταρτος Τρόπος

Θέτομεν τὰ αὐγά πλαγιαστὰ μέσα εἰς στρώματα ἀπὸ φιλοκομμένον ἄχυρον.

Πέμπτος Τρόπος

Θέτομεν αὐτὰ ὁμοίως μέσα εἰς πριονίδια (ταλάσι).

Ἑκτος Τρόπος

Θέτομεν αὐτὰ ὁμοίως μέσα εἰς σπάκην.

ΠΟΙΑ ΑΥΓΑ ΕΙΝΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΑ ΔΙΑ ΦΥΛΑΓΜΑ

Αὐγά καταλληλότερα διὰ φύλαγμα εἶνε ἐκεῖνα ποὺ γεννῶνται ἀπὸ τὸν Δεκαπενταύγουστον μέχρι τῶν μέσων τοῦ Σεπτεμβρίου διὰ δύο λόγους. Ἀνὰ Διότι αἱ ὀρνίθες τότε, ἕνεκα τοῦ ὅτι ἀρχίζει ἡ πτερόροια, διακόπτουν μετ' ὀλίγον τὸ γέννημα. Εἶνε λοιπὸν πολὺ φυσικὸν ὅτι τὰ τελευταῖα αὐγά των ἔχουν ὀλιγώτερον σπέρμα, ἀπὸ τὰ αὐγά τοῦ Μαΐου καὶ τοῦ Ἰουνίου. Βον. Οἱ πετεινοὶ ἐξηντλημένοι ἀπὸ τοὺς μεγάλους περιπάτους των εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπου ἐξεπλήρωσαν μὲ ζέσιν τὰ καθήκοντά των ὑπὸ τὸ ἄφθονον ἡλιακὸν φῶς καὶ τὰς θερμὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, γυρίζουν πλέον εἰς τὰς φωλεὰς των ἐξηντλημένοι, καὶ τὰ αὐγά ποὺ γεννοῦνται, ὅπως καὶ εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ παρόντος πονήματος παρατηρήσαμεν, εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον διαφανῆ (χωρὶς σπέρμα). Ἡμεῖς δὲ ἐκ πείρας γνωρίζομεν ὅτι τὰ διαφανῆ αὐγά διατηροῦνται καὶ καλλίτερον.

Ἀντὶ προτροπῆς

Περνοῦν γοργόφτερα τὰ χρόνια
 ὅσων περιστέρια τοῦ βουνοῦ.
 Ταχεῖά θά κλείσωμεν τὰ μάτια
 στὸ πέλαγος τοῦ λογισμοῦ.

Μ' ἀποστολὴν ἀπ' τὸν Χριστόν μας
 ἐστάλημεν ἐδῶ ὅθιν γῆν
 κ' ὡς Ἕλληνες καὶ ὡς πολῖται
 ὀφείλομεν ὑπακοῇν.

Δώρα μᾶς ἔδωκε περίδδια,
γῆν καρπόφορον καὶ ἀγρούς.
Γιὰ μᾶς τὸν ἥλιον καὶ τὴν δόξαν
καὶ ὅλους τοὺς καλοὺς καιρούς.

Ἄς ἐργασθῶμεν τοὺς ἀγρούς μας
νάχωμεν ἀφθονὸν ψωμὶ
καὶ ἄς αὐξήσωμεν τὰ ζῶα
νά παύσ' ἡ φτώχεια ἡ σημερινή.

Νᾶν ὁ καθένας νοικοκύρης
καὶ ἡ πατρις νά εὐτυχῇ,
νάχοι αἰώνων εὐλογίαν
καὶ τῶν προγόνων τὴν εὐχή.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Οἱ Δώδεκα Πτηνοτροφικοὶ Μῆνες

Ἰανουάριος.....	Σελίς	3
Φεβρουάριος.....	»	11
Μάρτιος.....	»	19
Ἀπρίλιος.....	»	27
Μάιος.....	»	33
Ἰούνιος.....	»	39
Ἰούλιος.....	»	45
Αὐγούστος.....	»	51
Σεπτέμβριος.....	»	59
Ὀκτώβριος.....	»	65
Νοέμβριος.....	»	69
Δεκέμβριος.....	»	73

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ Ὀρνιθῶνος.....	»	79
Περὶ τεχνητῆς παχύνσεως.....	»	80
Ἀσθένειαι, διάγνωσις, θεραπεία.....	»	85
Περὶ τῶν διαφόρων φυλῶν τῶν ὀρνίθων.....	»	90
Ποῖαι ὀρνιθες εἶνε κατάλληλοι δι' αὐγά.....	»	95
Φυσικὸν κλώσσημα.....	»	96
Τεχνικὸν.....	»	97
Πῶς νὰ βοηθῶμεν τὰ πουλάκια νὰ βγαίνουν.....	»	99
Ὀλίγα περὶ ἀνατροφῆς τῶν μικρῶν πουλιῶν.....	»	99
Πῶς νὰ ἔχωμεν πάντοτε καλὰ αὐγά.....	»	100
Πῶς διακρίνομεν τὰ αὐγά.....	»	101
Πῶς νὰ διατηρῶμεν τὰ αὐγά.....	»	102
Ποῖα αὐγά εἶνε κατάλληλα διὰ φύλαγμα.....	»	104
Προτροπή.....	»	104

